Crna Gora
Državna revizorska institucija
Broj: 05-035/23-237/37
Podgorica, 31.07.2023. godine

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

ZAVRŠNOG RAČUNA BUDŽETA OPŠTINE NIKŠIĆ ZA 2022. GODINU

(KONAČAN IZVJEŠTAJ)

Podgorica, jul 2023. godine

S A D R Ž A J

MIŠLJENJE I PREPORUKE ... 3
I DIO – OPŠTI DIO ... 10
1.1. Pravni osnov za vršenje revizije ... 10
1.2. Vrsta, predmet i obuhvat revizije ... 10
1.3. Cilj revizije ... 10
1.4. Metode i tehnike revizije ... 10
1.4.1. Kriterijumi revizije ... 11
1.5. Vrijeme vršenja revizije ... 11
DIO II – UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE ... 12
2.1. Normativna uređenost Opštine ... 12
2.2. Ocjena pouzdanosti upravljanja i unutrašnjih kontrola ... 16
2.3. Računovodstvene politike i trezorsko poslovanje ... 22
2.3.1. Preusmjerenja sredstava ... 23
2.3.2. Planiranje i izvršenje budžeta Opštine Nikšić za 2022. godinu ... 24
2.4. Primici ... 25
2.4.1. Porezi ... 27
2.4.2. Takse ... 30
2.4.3. Naknade ... 32
2.4.4. Ostali prihodi ... 33
2.5.1. Izdaci za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca (411) ... 36
2.5.2. Ostala lična primanja (412) ... 38
2.5.3. Rashodi za materijal (413) ... 41
2.5.4. Rashodi za usluge (414) ... 41
2.5.5. Izdaci za tekuće održavanje (415) ... 44
2.5.6. Renta (417) ... 44
2.5.7. Subvencije (418) ... 45
2.5.8. Ostali izdaci (419) ... 45
2.5.9. Transferi za socijalnu zaštitu (42) ... 46
2.5.10. Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru (43) ... 47
2.5.11. Transferi institucijama, pojedincima nevladinom i javnom sektoru (431) ... 47
2.5.12. Ostali transferi (432) ... 49
2.5.13. Kapitalni izdaci (441) ... 49
2.5.14. Pozajmice i krediti (451) ... 52
2.5.15. Otplata dugova (461) ... 52
2.5.16. Otplata obaveza iz prethodnog perioda i neizmirene obaveze (463) ... 55
2.5.17. Rezerve (47) ... 57
2.6. Provjera budžetskog suficita/deficita ... 58
2.7. Blagajničko poslovanje ... 60
2.8. Evidencija državne imovine u Opštini ... 61
2.9. Javne nabavke ... 62
2.10. Sudski sporovi ... 65
Zakonska i druga akta koja su korišćena u izradi Izvještaja ... 66

MIŠLJENJE I PREPORUKE

Na bazi sprovedene revizije i Izjašnjenje Opštine Nikšić br: 02-031- sl. od 03.07.2023. godine na navode Preliminarnog izvještaja Završnog računa budžeta Opštine Nikšić za 2022. godinu, na osnovu člana 12 i 25 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji, nadležni Kolegijum DRI u sastavu **Zoran Jelić** (član Senata – rukovodilac Kolegijuma) i **Nikola N. Kovačević** (predsjedavajući Senatom – član Kolegijuma), a na osnovu Odluke Senata broj 06-035/23-2019/2 od 31.07.2023. godine, usvojen je

KONAČNI IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

Završnog računa Budžeta Opštine Nikšić za 2022. godinu

Odgovornost subjekta revizije

U skladu sa članom 37 Zakona o finansiranju lokalne samouprave za izvršenje budžeta opštine odgovoran je predsjednik opštine, a za namjensko korišćenje budžetskih sredstava odgovoran je budžetski izvršilac. Shodno članu 69 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti Završni račun budžeta opštine priprema odgovorno lice opštine u skladu sa navedenim zakonom. Rukovodstvo subjekta revizije odgovorno je za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, kao i za usklađenost poslovanja sa zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost Državne revizorske institucije

Odgovornost Državne revizorske institucije (DRI) je da, na osnovu izvršene revizije, izrazi mišljenje da li je Odluka o Završnom računu Budžeta Opštine Nikšić za 2022. godinu, u svim materijalnim aspektima sastavljena i prezentovana u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja. Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskom izvještaju, odgovornost DRI je izražavanje mišljenja da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa zakonima, drugim propisima i aktima koji su indentifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju.

Revizija je sprovedena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI - nivo III). Državna revizorska institucija je poštovala etičke zahtjeve, planirala i izvršila reviziju na način kojim je obezbijeđeno razumno uvjerenje da li su finansijski izvještaji Opštine Nikšić sačinjeni i prezentovani, u svim materijalno značajnim pitanjima, u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja i da li je poslovanje subjekata revizije bilo u skladu sa važećim zakonskim i drugim propisima.

Revizija je obuhvatila sprovođenje postupaka radi pribavljanja adekvatnih dokaza o iznosima objelodanjenim u finansijskim izvještajima. Sprovedeni postupci uključili su procjenu sistema unutrašnjih kontrola, procjenu primijenjenih računovodstvenih politika, procjenu materijalno pogrešnog prikazivanja iznosa u finansijskim izvještajima i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

MIŠLJENJE

FINANSIJSKOM REVIZIJOM Završnog računa budžeta Opštine Nikšić za 2022. godinu na osnovu prikupljenih revizorskih dokaza utvrđeno je da su pogrešna prikazivanja pojedinačno ili zbirno materijalno značajna, ali nijesu prožimajuća za finansijske izvještaje, te u skladu s navedenim nadležni Kolegijum izražava **USLOVNO MIŠLJENJE NA FINANSIJSKU REVIZIJU.**

OSNOV ZA IZRAŽAVANJE USLOVNOG MIŠLJENJA ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

U postupku revizije utvrđeno je da je na računu 463 – otplata obaveza iz prethodnog perioda Odlukom o budžetu planiran iznos od 2.635.346,00€, a Odlukom o izmjenama Odluke o budžetu iznos od 1.158.870,00€ iako je u tom trenutku izvršenje iznosilo 1.814.830,78€, odnosno, za 655.960,78€ više nego što je planirano rebalansom. Na kraju 2022. godine izvršenje je iznosilo 2.119.121,44€, odnosno 182,86% u odnosu na plan.

Preporuka F1: Prilikom donošenja Odluke o izmjeni Odluke o budžetu, Opština treba, na osnovu izvještaja o izvršenju budžeta za devet mjeseci tekuće fiskalne godine, izvrši adekvatnu procjenu izvršenja budžeta za preostala tri mjeseca tekuće fiskalne godine.

U Izvještaju o konsolidovanoj javnoj potrošnji prikazan je suficit/deficit u iznosu 107.284,15€, dok je povećanje/smanjenje depozita iznosilo 550.073,75€. U obrascu INT I promjena depozita prikazana je u iznosu od 548.494,54€, kao razlika između stanja gotovine, na početku i na kraju godine (6.955.054,60€ - 6.406.560,06€). Razlika između depozita prikazanog u Izvještaju o konsolidovanoj potrošnji (550.073,75€) i iznosa prikazanog u obrascu INT I (548.494,54€) iznosi 1.579,24€. Razlika od 1.579,24€ je nastala zbog prikazivanja stanja sa namjenskih računa u iznosu od 1.438,08€, stanja na deviznom računu od 41,13€, stanja blagajne od 50,00€ i pogrešne uplate od 50,00€.
Revizijom je utvrđeno da podaci iskazani u Izvještaju o konsolidovanoj javnoj potrošnji za 2022. godinu, po pojedinim budžetskim pozicijama prihoda i rashoda, ne odgovoraju podacima utvrđenim u postupku revizije. Odstupanja se odnose na transakcije u okviru klase 7 i transakcije u okviru klase 4 koja nijesu uticala na ukupan iznos na navedenim klasama i nijesu uticala na iskazani finansijski rezultat. Međutim, revizijom je utvrđena nepravilna evidencija izdataka u zabrinjavajućem iznosu od 2.378.430,63€.

Preporuka F2: Opština treba da obezbijedi da se planiranje i evidencija izdataka vrši na odgovarajućim računima određenim Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete Opština.

REVIZIJOM PRAVILNOSTI Odluke o Završnom računu Opštine Nikšić za 2022. godinu utvrđeno je da Opština nije u svim aspektima uskladila poslovne aktivnosti sa zakonskim i drugim propisima. Revizijom su utvrđeni slučajevi neusklađenosti sa: Zakonom o lokalnoj samoupravi, Zakonom o finansiranju lokalne samouprave, Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, Zakonom o zaštiti i spašavanju, Zakonom o poreskoj administraciji, Zakonom o zaradama zaposlenih u javnom sektoru, Zakonom o radu, Zakonom o volonterskom radu, Zakonom o javnim nabavkama, Uredbom o kancelarijskom poslovanju organa državne uprave, Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave, Uputstvom o bližem načinu rada radu trezora lokalne samouprave, Uputstvom o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini i Uputstvom o načinu obračuna zarade i naknade za vrijeme privremene spriječenosti za rad, koji pojedinačno i zbirno imaju i materijalan i prožimajući karakter. Na osnovu navedenog nadležni Kolegijum izražava **NEGATIVNO MIŠLJENJE NA REVIZIJU PRAVILNOSTI.**

OSNOV ZA IZRAŽAVANJE NEGATIVNOG MIŠLJENJA ZA REVIZIJU PRAVILNOSTI:

Opština je tokom 2022. godine, prije zasnivanja radnog odnosa na neodređeno radno vrijeme, zbog povećanog obima posla angažovala zaposlene po osnovu Ugovora o privremenim i povremenim poslovima. Ugovori o obavljanju privremenih i povremenih poslova zaključeni su za vršenje poslova iz redovne nadležnosti Opštine Nikšić koji se mogu okvirno prepoznati kroz opis poslova iz Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji što nije u skladu sa odredbama čl. 108 - 122 Zakona o lokalnoj samoupravi kojima je regulisan postupak zasnivanja radnog odnosa. Takođe, Ugovori su produžavani više puta po 120 dana što nije u skladu sa članom 200 Zakona o radu.

Preporuka P1: Opština treba da ugovore o privremenim i povremenim poslovima zaključuje u skladu sa čl. 200 Zakona o radu, za obavljanje određenih poslova koji nijesu predviđeni aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i koji ne zahtijevaju posebno znanje i stručnost, a po svojoj prirodi su takvi da ne traju duže od 120 radnih dana u kalendarskoj godini, sa licem koje se nalazi na evidenciji Zavoda za zapošljavanje.

Opština je za pojedine zaposlene nakon Ugovora o privremenim i povremenim poslovima zaključivala Ugovore o djelu na ime povećanog obima posla. Ugovorom o djelu reguliše se odnos između naručioca i poslenika u skladu sa odredbama Zakona o obligacionim odnosima. Suština ovog ugovornog odnosa je u tome da se ne radi o radnom odnosu, gdje naručilac nije u ulozi poslodavca, a poslenik (izvođač) nije u ulozi zaposlenog. Međutim, ukoliko je sklopljen ugovor o djelu, a radnik obavlja poslove koji s obzirom na prirodu i vrstu posla imaju obilježje posla za koji se zasniva radni odnos, takav ugovor se smatra ugovorom o radu, nezavisno od toga kako su stranke taj ugovor nazvale. Navedeno angažovanje nije u skladu sa propisima koji regulišu oblast zapošljavanja i predstavlja njihovu zloupotrebu.

Odlukom o budžetu Opštine Nikšić za 2022. godinu nijesu planirani izdaci po osnovu ugovora o djelu. Uvidom u računovodstvenu dokumentaciju utvrđeno je da je opština na ime ugovora o djelu isplatila iznos od 296.555,22€ sa pripadajućim porezima i prirezima. Od ukupno isplaćenog iznosa, iznos od 277.792,82€ evidentiran je na računu 412 – ostala lična primanja, dok je preostali iznos od 18.762,40€ evidentiran po mjestu troška i u okviru pojedinih programskih aktivnosti koje su planirane Odlukom o budžetu opštine Nikšić.

Preporuka P2: Opština treba da zaključivanje ugovora o djelu vrši u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima samo za obavljanje poslova koji su van redovne djelatnosti poslodavca, odnosno za vršenje poslova koji nijesu predviđeni Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

Članom 12a Zakona o volonterskom radu propisano je da Ugovor o volonterskom radu može da se zaključi i sa licem koje želi da se stručno osposobi i stekne posebna znanja i vještine za rad u svojoj struci. Volonterski rad obavljen u smislu ovog člana priznaje se kao radno iskustvo i kao uslov za polaganje stručnog ispita. Međutim, članom 17 istog Zakona volonter ima pravo na volontersku knjižicu i upisivanje podataka o volonterskom radu. Nakon prestanka volonterskog rada, organizator volonterskog rada u skladu sa čl. 30 Zakona upisuje u volontersku knjižicu: podatke o vremenu pružanja volonterske usluge, vrsti volonterskog rada i obuci koju je volonter stekao tokom trajanja volonterskog rada. U Opštini Nikšić u 5 slučajeva je utvrđeno da je zasnivanje radnog odnosa usljed priznavanja volonterskog rada kao radnog iskustva vršeno bez volonterske knjižice i Ugovora o volonterskom radu.

Preporuka P3: Opština treba da priznavanje volonterskog rada vrši u skladu sa Zakonom o volonterskom radu, na osnovu zaključenih ugovora o volonterskom radu i podataka iz volonterske knjižice o vremenu pružanja volonterske usluge, vrsti volonterskog rada i obuci koju je volonter stekao tokom trajanja volonterskog rada.

Sekretar sekretarijata za kulturu, sport, mlade i socijalno staranje koji je imenovan 22.11.2021.g na osnovu javnog konkursa za radno mjesto kojim su propisani uslovi VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja, najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima rukovođenja ili 8 godina radnog iskustva na istim ili sličnim poslovima u odnosu na poslove radnog mjesta za koje je objavljen konkurs, ne ispunjava uslove za navedeno radno mjesto. Uvjerenje o završenim specijalističkim akademskim studijama je od 22.07.2020. godinu što znači da zaposleni nema najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima rukovođenja ili 8 godina radnog iskustva na istim ili sličnim poslovima u nivou VII1 kvalifikacije obrazovanja.

Preporuka P4: Opština treba da uslove za zasnivanje radnog odnosa visokog rukovodnog kadra predviđene Pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta uskladi sa članom 102 Zakona o lokalnoj samoupravi i posebnim zakonima.

Direkcija za imovinu, Služba zaštite i spašavanja i Sekretarijat za uređenje prostora i zaštitu životne sredine nijesu vršili ocjenjivanje državnih službenika i namještenika što nije u skladu sa članom 127 Zakona o lokalnoj samoupravi. Takođe, u Opštini nije vršeno ocjenjivanje visokog rukovodnog kadra u 2022. godini što nije u skladu sa članom 128 Zakona o lokalnoj samoupravi.

Preporuka P5: Opština treba da, u cilju praćenja rada i pravilnog odlučivanja o kretanju u službi, obezbijedi ocjenjivanje visoko rukovodnog kadra i državnih službenika i namještenika u skladu sa članom 127 i 128 Zakona o lokalnoj samoupravi.

Služba unutrašnje revizije nije imala rukovodioca od jula 2021. do sredine juna 2022.g. Iz tog razloga dio Godišnjeg plana iz 2021.g nije realizovan što je imalo uticaja na pripremu i realizaciju plana za 2022.g koji je donijet septembra mjeseca nakon imenovanja rukovoditeljke Službe za unutrašnju reviziju, koja je u međuvremenu raskinula radni odnos (09.03.2023. godine). U skladu sa članom 49 st 6 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru Jedinica za unutrašnju reviziju ne može imati manje od tri unutrašnja revizora sa rukovodiocem jedinice za unutrašnju reviziju.

Preporuka P6: Opština treba da shodno članu 49 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru imenuje rukovodioca Službe za unutrašnju reviziju.

Opština podatke o korišćenju, održavanju i evidenciji službenih vozila ne vodi u Službi za zajedničke poslove kako je to predviđeno Internim uputstvom o količini goriva za korišćenje službenih vozila Opštine Nikšić koje je donijeto 01.03.2022.godine.

Preporuka P7: Opština treba da korišćenje, održavanje i evidenciju službenih vozila preda u nadležnost Službe za zajedničke poslove i izvrši usklađivanje Internog uputstva za ostvarivanje prava na korišćenje službenih vozila sa Odlukom o organizaciji i načinu rada lokalne uprave Opštine Nikšić.

Trezorsko poslovanje ne vrši se u potpunosti u skladu sa članom 58 Uputstva u o bližem načinu rada trezora jedinica lokalne samouprave jer se u izvršenju budžeta ne koriste obrasci: Dinamički plan potrošnje - obrazac 1, Zahtjev za rezervisanje sredstava – Obrazac 3, Izmjena dnevnika - obrazac 5

Preporuka P8: Opština treba da u skladu sa članom 58 Uputstva o bližem načinu rada trezora jedinica lokalne samouprave izvršenje budžeta vrši na obrascima – Dinamički plan potrošnje obrazac 1, Zahtjev za rezervisanje sredstava – Obrazac 3 i Izmjena dnevnika - obrazac 5.

Opština nije shodno članu 31 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti dostavila nacrt odluke o budžetu opštine Ministarstvu finansija do 1. novembra, već 09.12.2020. godine.
Predlog odluke o Budžetu opštine Nikšić za 2022. godinu na koji je Ministarstvo finansija dalo saglasnost 20.12.2021.g, nije mogao biti dostavljen Skupštini Opštine do 1. decembra tekuće godine, kako je to određeno članom 28 Zakona o finansiranju lokalne samouprave, već je to urađeno 23.12.2021. godine.

Preporuka P9: Opština treba da planiranje i usvajanje budžeta vrši u skladu sa rokovima predviđenim čl. 32. Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i čl. 28 Zakona o finansiranju lokalne samouprave.

U toku 2022. godine doneseno je 692 rješenja (345 za fizička i 347 za pravna lica) o prinudnoj naplati. Uprava lokalnih prihoda ne vodi evidenciju o vrijednosti potraživanja po osnovu rješenja o prinudnoj naplati, kao i o naplaćenom iznosu potraživanja po ovom osnovu.

Preporuka P10: Opština treba da u skladu sa Zakonom o poreskoj administraciji preduzima mjere prinudne naplate prema svim poreskim obveznicima koji nijesu izmirili poreske obaveze u propisanim rokovima. Takođe, u skladu sa čl. 333 i 335 Zakona o svojinsko pravnim odnosima treba obavijestiti hipotekarne dužnike o početku namirenja potraživanja, vansudskom ili sudskom prodajom nepokretnosti opterećene hipotekom, u skladu sa Zakonom o izvršenju i obezbeđenju.

Opština je izvršila preplatu po osnovu plaćenog poreza na dohodak fizičkih lica i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje u 2022. godini u iznosu od 298.232,72€. Greška je uslijedila usled iskazivanja veće bruto osnovice ličnih primanja u odnosu na bruto osnovicu koja je iskazana u obračunskim listama zaposlenih u organima lokalne samouprave Opštine. U toku revizije dostavljeni su novi korigovani IOPPD obrasci za 2022.g.

Preporuka P11: Opština treba da obračun naknade za vrijeme privremene spriječenosti za rad vrši u skladu sa Uputstvom o načinu obračuna zarade i naknade za vrijeme privremene spriječenosti za rad i Zakona o obaveznom zdravstvenom osiguranju

Knjiga dnevnica od strane potrošačkih jedinica sadrži pored zaposlenih na neodređeno i određeno radno vrijeme i zaposlene po osnovu Ugovora o povremenim i privremenim poslovima i Ugovore o djelu. Na

obračunu zarada za januar mjesec nalazi se 17 zaposlenih po osnovu Ugovora o povremenim i privremenim poslovima jedan zaposleni po osnovu Ugovora o djelu.

Preporuka P12: Opština treba da sa pozicije 411 isplaćuje isključivo zarade zaposlenima, a radnike angažovane po Ugovorima sa izdatka 4191 shodno Pravilniku o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština

Opština je u 2022. godini na ime prekovremenog rada isplatila iznos od 67.994,40€ u bruto iznosu. Prekovremeni rad za svih 12 mjeseci 2022.g zaposlenima se obračunavao na osnovu usmenog naloga rukovodilaca potrošačke jedinice prema licu koje sastavlja Knjigu dnevnica.

Preporuka P13: Opština treba da u skladu sa Zakonom o radu, prekovremeni rad uvodi u slučaju iznenadnog povećanja obima posla, više sile i drugim iznenadnim slučajevima, pisanom odlukom poslodavca i da obavijesti inspektora rada o uvođenju prekovremenog rada u roku od tri dana od dana donošenja odluke o uvođenju prekovremenog rada.

Odlukom o zaradama i drugim primanjima opštinskih službenika i namještenika u Opštini Nikšić, u skladu sa članom 4 predviđeno je da se određenim službenicima i namještenicima utvrđuje dodatak na osnovnu zaradu za obavljanje poslova na određenim radnim mjestima, do 30%. Na ovaj način Opština je dodatkom na osnovnu zaradu obuhvatila 94,83% zaposlenih.

Preporuka P14: Opština treba da skladu sa čl. 17 Zakona o zaradama u javnom sektoru preispita obuhvat dodatka za obavljanje poslova na određenim radnim mjestima i precizira radna mjesta, način ostvarivanja i iznos dodatka koji se isplaćuje uz osnovnu zaradu.

Korisnici transfera (TO Nikšić, RTV Nikšić, SRC Nikšić i PC Nikšić) su podnosili opštinskom trezoru zahtjeve za plaćanja, bez odgovarajuće propratne dokumentacije (obračune zarada, fakture za plaćanja i sl.), što nije u skladu sa tačkom 79 Uputstva o bližem načinu rada trezora jedinica lokalne samouprave, po kome Službenik za kontrolu zahtjeva, prije nego potvrdi Zahtjev za plaćanje, provjerava da li je prateća dokumentacija kompletirana. Tačkom 80 ovog Uputstva Službenik za kontrolu zahtjeva dužan je da odbije zahtjev za plaćanje sredstava i vrati ga potrošačkoj jedinici ako zahtjev ne posjeduje potpunu prateću dokumentaciju.

Preporuka P15: Opština treba da u skladu sa tačkom 79 Uputstva o bližem načinu rada trezora jedinica lokalne samouprave odobrava plaćanja potrošačkim jedinicama, na osnovu kompletirane dokumentacije.

Opština nije u skladu sa članom 56 i 57 Zakona o finansiranju lokalne samouprave, obezbijedila funkciju nadzora nad potrošnjom dodijeljenih sredstava korisnicima transfera (TO Nikšić, RTV Nikšić, SRC Nikšić i PC Nikšić).

Preporuka 16: Opština treba da u skladu sa čl. 56 i 57 Zakona o finansiranju lokalne samouprave obezbijedi nadzor nad finansijskim, materijalnim i računovodstvenim poslovanjem korisnika budžeta u pogledu namjene, obima i dinamike korišćenja sredstava.

U skladu sa Zakonom o regionalnom razvoju i Strategijom regionalnog razvoja Crne Gore 2014. - 2020. godine, jedinica lokalne samouprave dužna je da predlog strateškog plana dostavi na saglasnost organu državne uprave nadležnom za poslove regionalnog razvoja. Strateški plan razvoja je osnovni dokument kojim se utvrđuje pravac sveukupnog razvoja opštine, definišu prioriteti razvoja i u skladu sa njima kanališu finansijska sredstva i kapaciteti. Opština Nikšić nije donijela Strateški plan razvoja što nije u skladu sa članom 26 Zakona o lokalnoj samoupravi i čl. 8 Zakona o regionalnom razvoju.

Preporuka P17: Opština treba da u skladu sa članom 26 Zakona o lokalnoj samoupravi i čl. 8 Zakona o regionalnom razvoju donese Strateški plan razvoja kojim će odrediti opšti cilj razvoja opštine i strateške ciljeve sa prioritetima za njihovo ostvarivanje.

Kod sufinansiranja adaptacija fasada i ravnih krovova nije vršen nadzor o utrošku sredstava od strane organa opštine nadležnog za stambene poslove, što je trebalo učiniti u skladu sa članom 5 zaključenih Ugovora;
- u 6 slučajeva odobrena sredstva nijesu utrošena u određenom roku, a nijesu ni vraćena opštini, kao što je određeno članom 6 zaključenih Ugovora, već se nalaze na žiro-računima skupštine stanara stambenih zgrada.

Preporuka P18: Opština treba da u cilju poboljšanja uslova stanovanja u stambenim zgradama u potpunosti obezbijedi primjenu Odluke o sufinansiranju adaptacije fasada i ravnih krovova stambenih zgrada na teritoriji opštine Nikšić i zaključenih Ugovora sa korisnicima sredstava.

Opština je na osnovu Zakona o efikasnom korišćenju energije ušla u projekat adaptacije javne rasvjete na način što će postojeću rasvjetu zamijeniti LED svjetlosnim izvorima, po Tenderskoj dokumentaciji za otvoreni postupak javne nabavke broj 05/22 od 24.05.2022. godine. Zaključeni su Ugovor o izvođenju radova sa "Javna raszvetljava" - Artek, kao i Ugovor o cesiji (ustupanju potraživanja). Po ugovoru je Javna raszvetljava – Artek (Cedent ili povjerilac), JRL Montenegro doo Podgorica (Korisnik kredita), Opština Nikšić (Cesus – dužnik) i Erste bank (Cesionar ili novi povjerilac).
Javna razsvetljava – Artek, ustupa Erste banci radi naplaćivanja sva svoja sadašnja i buduća potraživanja prema Opštini Nikšić, koja proističu iz Ugovora o izvođenju radova. U skladu sa Ugovorom o cesiji, Opština Nikšić će sva plaćanja na ime ustupljenih potraživanja vršiti isključivo na račun Erste banke. Javna razsvetljava – Artek može indosirati u korist Erste banke mjenice izdate od strane Opštine Nikšić, kao obezbjeđenje plaćanja u skladu sa Ugovorom o izvođenju radova.
Opština se po ovom osnovu zadužila bez saglasnosti Vlade i Skupštine Opštine, što nije u skladu sa članom 57 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i članovima 43 - 51 Zakona o finansiranju lokalne samouprave.

Preporuka P19: Opština treba da u skladu sa članom 57 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i članovima 43 - 51 Zakona o finansiranju lokalne samouprave prilikom zaduženja obezbijedi saglasnost Vlade i Skupštine Opštine.

Popis nije vršen na propisanom PL obrascu što nije u skladu sa članom 7 Uputstva o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini.

Preporuka P20: Opština treba da u skladu sa članom 7 Uputstva o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini popis imovine vrši na propisanom PL obrascu.

Upoređivanjem troškova po dobavljačima, iskazanim u Glavnoj knjizi, sa podacima iskazanim u Izvještaju o sprovedenim jednostavnim nabavkama, utvrđeno je da Opština nije evidentirala sve jednostavne nabavke procijenjene vrijednosti do 5.000,00€**,** što nije u skladu sa članom 182 Zakona o javnim nabavkama.

Preporuka P21: Opština treba da, u skladu sa članom 182 Zakona o javnim nabavkama, u izvještaju o sprovedenim javnim nabavkama i zaključenim ugovorima/računima za jednostavne nabavke, prikaže sve nabavke koje su izvršene u izvještajnom periodu.

Najveći dio isplaćenog iznosa po osnovu sudskih sporova odnosi se na naknadu štete zbog ujeda ili napada pasa lutalica. Prema izvještaju o radu Direkcije za imovinu za 2022. godinu, bilo je u radu 470 predmeta, po kojima je Opština isplatila iznos od 328.681,98€. Do 2022. godine (od 2017. godine) po ovom osnovu je isplaćen iznos od 1.362.558,07€, odnosno za period 2017 – 2022. godine ukupno isplaćena naknada štete po osnovu ujeda i napada pasa lutalica iznosila je **1.691.240,05€.**

Preporuka P22: Opština treba da pristupi rješavanju problema u vezi objektivne odgovornosti za naknadu štete građanima, kako bi se izbjegao veliki odliv sredstava iz opštinskog budžeta po navedenom osnovu.

Na osnovu člana 15 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji, nadležni Kolegijum DRI utvrdio je da obim i karakter utvrđenih nepravilnosti i nedostataka kod subjekta revizije nalaže:

- Da se sa sadržajem Izvještaja upozna Skupština Opštine Nikšić radi preduzimanja mjera iz svoje nadležnosti.

- Da se sa sadržajem Izvještaja upoznaju Ministarstvo finansija i Ministarstvo javne uprave kao organi koji vrše nadzor nad radom lokalnih samouprava.

- Da se Konačni izvještaja DRI dostavi Odboru za ekonomiju, finansije i budžet Skupštine Crne Gore.

- Da se Konačni izvještaja DRI dostavi i Zajednici Opština Crne Gore.

- Da Opština do **15.09.2023**. godine dostavi DRI **Plan aktivnosti** za realizaciju datih preporuka koji treba da sadrži mjere, nosioce aktivnosti i rokove. Opština u roku od (šest) mjeseci, odnosno **do 31.01.2024. godine** treba da dostavi DRI, **Izvještaj o sprovedenim radnjama** po izrađenim i dostavljenim preporukama.

- Opština je odgovorna za implementaciju preporuka izdatih od strane Državne revizorske institucije. Državna revizorska institucija će radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti i sprječavanja njihovog ponavljanja izvršiti **provjeru** Izvještaja Opštine o sprovedenim radnjama po izrađenim i dostavljenim preporukama.

SENATOR DRI
Zoran Jelić

_____
Rukovodilac Kolegijuma

I DIO – OPŠTI DIO

1.1. Pravni osnov za vršenje revizije

Pravni osnov za vršenje revizije Završnog računa Budžeta Opštine Nikšić za 2022. godinu sadržan je u:

- Ustavu Crne Gore, član 144 (Sl. list CG, br. 01/07, 038/13),
- Zakonu o Državnoj revizorskoj instituciji, član 4: (Sl. list RCG, br. 28/04, 27/06, 78/06 i Sl. list Crne Gore, br. 17/07, 73/10, 40/11, 31/14 i 70/17),
- Godišnjem planu revizija Državne revizorske institucije za 2023. godinu, broj 06-038/22-277 od 26.12.2022. godine i Izmjenama I dopunama Godišnjeg plana revizija Državne revizorske institucije, broj 06-038/23-22/2 od 06.03.2023. godine, donesenim od strane Senata Državne revizorske institucije (u daljem tekstu: DRI),
- Odluci o vršenju revizije nadležnog kolegijuma broj 05-035/23-238/2 od 01.02.2023. godine

Revizija Završnog računa budžeta Opštine Nikšić za 2022. godinu vršenaje u skladu sa:

- Poslovnikom o radu Državne revizorske institucije (Sl. list CG br. 03/15),
- Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti (Sl. list RCG br. 07/15),
- Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS),
- Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI).

1.2. Vrsta, predmet i obuhvat revizije

Predmet revizije je Završni račun budžeta Opštine Nikšić za 2022. godinu. U okviru revizije Završnog računa budžeta detaljno su analizirani:

- Primici Opštine;
- Izdaci Opštine;
- Realizacija kapitalnih projekata;
- Evidencija državne imovine u Opštini;
- Zaduženost i izdate garancije
- Neizmirene obaveze;

Predmet revizije su bili i normativna uređenost i organizaciono ustrojstvo Opštine, sistem javnih nabavki i sistem unutrašnjih finansijskih kontrola. Obavljena je finansijska revizija i revizija pravilnosti, koja podrazumijeva sveobuhvatan uvid u finansijsko poslovanje Opštine i usklađenost poslovanja sa zakonima i propisima.

1.3. Cilj revizije

Cilj revizije je izricanje mišljenja o pouzdanosti i tačnosti Završnog računa budžeta Opštine NIkšić za 2022. godinu, ocjena unutrašnjeg sistema finansijskog upravljanja i kontrole i pravilnosti (zakonitost) poslovanja. Pravilnost (zakonitost) poslovanja podrazumijeva izricanje mišljenja o tome da li su transakcije izvršene u skladu sa zakonom, drugim propisima, datim ovlašćenjima i za planirane svrhe.

1.4. Metode i tehnike revizije

Revizija je planirana i izvršena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije javnog sektora ISSAI kao i Detaljnim planom revizije Završnog računa Budžeta opštine NIkšić za 2022. godinu.

Revizija je uključila ispitivanje dokaza, na bazi provjere uzoraka, korišćenjem analitičkih i suštinskih postupaka, kojim su provjereni iznosi i informacije objelodanjene u finansijskim izvještajima. Određivanje rizika i materijalnosti vršeno je u skladu sa Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti Državne revizorske institucije, a uzorkovanje je vršeno primjenom revizorskog programa IDEA.

Materijalnost za reviziju Završnog računa Budžeta Opštine NIkšić za 2022. godinu određena je u iznosu 1,08% od ukupnih rashoda, koji su u 2022. godini iznosili 21.540.718,64€, odnosno, **232.639,76€.**

1.4.1. Kriterijumi revizije

Kriterijumi za finansijsku reviziju su: Pravilnik o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština; Pravilnik o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave; Međunarodni računovodstveni standardi za javni sektor, računovodstvena načela i računovodstvene politike subjekta revizije.

Kriterijumi na osnovu kojih se vrši ocjena uspostavljenog sistema finansijskog upravljanja i kontrola su Zakon o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru i interna akta Opštine kojim su regulisana prava, ograničenja i pravdanje pojedinih rashoda kao što su upotreba službenih automobila, potrošnja goriva, upotreba telefona, reprezentacija i drugo.

Kriterijumi za reviziju pravilnosti su ocjena saglasnosti poslovanja Opštine sa zakonskim i podzakonskim propisima relevantnim za poslovanje Opštine: Zakon o lokalnoj samoupravi, Zakon o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, Zakon o finansiranju lokalne samouprave, Zakon o zaštiti i spašavanju, Zakon o komunalnoj policiji, Zakon o poreskoj administraciji, Zakon o administrativnim taksama, Zakon o lokalnim komunalnim taksama, Zakon o porezu na promet nepokretnosti, Zakon o porezu na nepokretnosti, Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica, Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata, Zakon o zaradama zaposlenih u javnom sektoru, Zakon o državnim službenicima i namještenicima, Zakon o radu, Zakon o državnoj imovini, Zakon o javnim nabavkama, Uredba o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru, Uredba o načinu vođenju evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini, Statut Opštine Nikšić, Odluka o organizaciji i načinu rada lokalne uprave Opštine Nikšić, Odluka o zaradama o zaradama i drugim primanjima opštinskih službenika i namještenika u opštini Nikšić, Odluka o kriterijumima, načinu i postupku raspodjele sredstava nevladinim organizacijama, Odluka o porezu na nepokretnosti u opštini Nikšić, Odluka o prirezu porezu na dohodak fizičkih lica u opštini Nikšić, Odluka o lokalnim administrativnim taksama u opštini Nikšić, Odluka o lokalnim komunalnim taksama u opštini Nikšić i drugi podzakonski akti koji se odnose na poslovanje Opštine.

1.5. Vrijeme vršenja revizije

Revizija Završnog računa Budžeta Opštine Nikšić za 2022. godinu izvršena je tokom drugog kvartala 2023. godine.

Reviziju je sproveo revizorski tim u sastavu:

- Vladan Perović, državni revizor – načelnik u sektoru,
- Mićun Vlahović, državni revizor – rukovodilac odjeljenja,
- Tatjana Marković, državna revizorka,
- Jelena Ljubić, starija saradnica državnog revizora,
- Marija Perović, saradnica državnog revizora.

DIO II – UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

2.1. Normativna uređenost Opštine

U skladu sa članom 113-117 Ustava Crne Gore, pravo na lokalnu samoupravu obuhvata pravo građana i organa lokalne samouprave da uređuju i upravljaju određenim javnim i drugim poslovima, na osnovu sopstvene odgovornosti i u interesu lokalnog stanovništva. Opština je samostalna u vršenju svojih nadležnosti. Opština ima svojstvo pravnog lica, donosi Statut i opšte akte. Organi opštine su Skupština i Predsjednik. Opština vrši određena svojinska ovlašćenja na stvarima u državnoj svojini u skladu sa zakonom. Opština ima imovinu i budžet, a finansira se iz sopstvenih prihoda i sredstava države.

Opština Nikšić (u daljem tekstu: Opština) funkcioniše u skladu sa Zakonom o lokalnoj samoupravi (Sl. list CG, broj 38/20, 50/22 i 84/22), Zakonom o finansiranju lokalne samouprave (Sl. list CG, broj 3/19 i 86/22), Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti (Sl. list CG, broj: 66/19, 70/21, 145/21 i 27/23), Zakonom o državnoj imovini (Sl. list CG, broj 40/11) i Statutom Opštine Nikšić (Sl. list CG - Opštinski propisi, broj 31/18 i 21/23).

Statutom Opštine (u daljem tekstu: Statut) uređuju se: prava i dužnosti Opštine i način njihovog ostvarivanja; poslovi i način odlučivanja lokalnog stanovništva; način i uslovi vršenja sopstvenih poslova; finansiranje; način i postupak izbora i razrješenja predsjednika Skupštine i predsjednika Opštine; način i postupak razrješenja sekretara Skupštine; organizacija i način rada lokalne uprave; način i postupak razrješenja glavnog administratora, starješine organa lokalne uprave, pomoćnika straješine organa, glavnog gradskog arhitekte i menadžera Opštine; način vršenja nadzora nad radom organa lokalne uprave, stručnih i posebnih službi (u daljem tekstu: organi lokalne uprave); način donošenja propisa; način obezbjeđenja javnosti rada i učešća građana u vršenju poslova iz nadležnosti Opštine; oblik i sadržina simbola; praznik Opštine i način njegovog obilježavanja; osnivanje i rad mjesne zajednice i drugih oblika mjesne samouprave; učešće građana u ostvarivanju lokalne samouprave; uslovi za pokretanje građanske inicijative i druga pitanja od značaja za funkcionisanje lokalne samouprave.

Sjedište Opštine je u Nikšiću, ul. Njegoševa 18, 81400 Nikšić. Opštinu je u toku 2022. godine za koju se vrši revizija, predstavljao i zastupao Predsjednik Opštine, Marko Kovačević.

Utvrđeno činjenično stanje:

- U skladu sa Zakonom o lokalnoj samoupravi i Statutom Opštine Nikšić[1], Opština je donijela Odluku[2] o organizaciji i načinu rada lokalne uprave Opštine Nikšić uz saglasnost[3] Glavnog administratora. Izmjenama navedene Odluke od 08.04.2019.godine ukida se Služba za javne nabavke i poslovi, zaposleni , predmeti i oprema preuzeti su od strane Sekretarijata za finansije, razvoj i preduzetništvo.
- Odluka o pristupanju izradi Nacrta Statuta opštine Nikšić[4], je donijeta 19.10.2022. godine a Zaključak[5] o utvrđivanju Nacrta Odluke o dopuni Statuta Opštine Nikšić 05.01.2023.god. U toku revizije dostavljena je Odluka[6] Skupštine opštine Nikšić o dopuni Statuta Opštine Nikšić na sjednici održanoj 27.04.2023.g. U skladu sa članom 57 Zakona o lokalnoj samoupravi, predsjednik Opštine Nikšić podnio je Izvještaj o svom radu i radu organa i službi do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu.
- Na zahtjev[7] Opštine Ministarstvo finansija je dalo saglasnost[8] 21.01.2022.g za popunjavanje 67 slobodnih radnih mjesta u 2022.g u organima lokalne uprave Opštine Nikšić koja su utvrđena Pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.
- Kadrovski plan kojim se planira broj zaposlenih, promjene u kadrovskoj strukturi i druga pitanja upravljanja kadrovima u skladu sa budžetskim i strateškim planiranjem rada opštine usvojen je 28.01.2022.godine. Istim

[1] „Sl.list CG- opštinski propisi“, br. 031/18 od 07.09.2018.g
[2] (“Službeni list Crne Gore – opštinski propisi”, br. 46/18 od 17.12.2018.god i 14/19 od 08.04.2019. god)
[3] Br:03-061-6 od 29.03.2019.g
[4] (“Sl.list CG”- OP”, br. 50/22)
[5] (“Sl.list CG”- OP”, br. 02/23)
[6] Broj:01-030-149
[7] Br:02-031-3820/1 od 24.12.2021.g
[8] Br:13-19387/2-2021

su planirana 4 javna konkursa i zapošljavanje 75 izvršilaca. U toku 2022 godine Kadrovski plan Opštine Nikšić je imao tri izmjene. Prva izmjena od 17.03.2022.god uslijedila je povećanjem broja izvršilaca u Sekretarijatu za finansije, razvoj i preduzetništvo za radno mjesto pomocnika/ce sekretara/ice Sekretara za finansije, razvoj i preduzetništvo. Druga izmjena od 12.09.2022.god odnosi se na Sekretarijat za uređenje prostora i zaštitu životne sredine kojom se planira zapošljavanje četiri izvršioca i to: načelnika, šefa, samostalnog savjetnika I, samostalnog referenta. Treća izmjena od 10.11.2022. godine odnosi se na Sekretarijat za kulturu, sport, mlade i socijalno staranje kojom se planira zapošljavanje 3 izvršioca I to: šefa, samostalnog savjetnika I i samostalnog savjetnika II.

- U skladu sa članom 146 i 147 Zakona o lokalnoj samoupravi Opština vodi centralnu kadrovsku evidenciju kroz KIS aplikaciju od 2015. godine.
- Donijet je Plan obuka[9] lokalnih službenika i namještenika za 2022. godinu sa kog postoje uredne evidencije o prisustvu zaposlenih.
- Zakonom o sprečavanju korupcije uvedena je obaveza donošenja planova Integriteta za sve organe vlasti u skladu sa Pravilima za izradu i sprovođenje plana integriteta, koje donosi Agencija za sprečavanje korupcije. Rješenje o određivanju odgovornog lica za izradu i sprovođenje plana integriteta Opština Nikšić je donijela 15.03.2022.g Rješenje o formiranju radne grupe za pripremu i izradu plana integriteta 10.08.2022.g. i Odluku o stupanju na snagu Plana integriteta 15.09.2022.g.
- Predsjednik Opštine Nikšić je donio Rješenje o imenovanju Radne grupe za izradu Strateškog plana razvoja Opštine Nikšić za period od 2022-2027.g; Rešenje o izmjeni Rješenja o imenovanju Radne grupe za izradu Strateškog plana razvoja Opštine Nikšić za period od 2022-2027 g i Rješenje o imenovanju Konsultativne grupe za izradu Strateškog plana razvoja Opštine Nikšić za period od 2022 – 2027.g.

Utvrđene nepravilnosti i dokazi

- Struktura organa lokalne uprave po budžetskoj klasifikaciji na osnovu koje se vrši Revizija Završnog računa za 2022. godinu nije u skladu sa Odlukom o organizaciji i načinu rada lokalne uprave Opštine Nikšić. Agencija za projektovanje i planiranje pod organizacionim kodom 17 registrovana kao privredno društvo, nalazi se u budžetu opštine Nikšić a nije prepoznata Odlukom o organizaciji i načinu rada lokalne uprave Opštine.
- U skladu sa Zakonom o regionalnom razvoju i Strategijom regionalnog razvoja Crne Gore 2014-2020. godine, jedinica lokalne samouprave dužna je da predlog strateškog plana dostavi na saglasnost organu državne uprave nadležnom za poslove regionalnog razvoja. Strateški plan razvoja je osnovni dokument kojim se utvrđuje pravac sveukupnog razvoja opštine, definišu prioriteti razvoja i u skladu sa njima kanališu finansijska sredstva i kapaciteti. Opština Nikšić nije donijela Strateški plan razvoja što nije u skladu sa članom 26 Zakona o lokalnoj samoupravi i čl. 8 Zakona o regionalnom razvoju.
- Starješine organa, odnosno službi nijesu donijele Programe rada organa, odnosno službe kojom rukovode, što nije u skladu sa članom 82 Zakona o lokalnoj samoupravi.

Preporuka: U skladu sa Zakonom o lokalnoj samoupravi starješine organa odnosno službi u obavezi su da donose Programe rada organa kojim rukovode uz saglasnost predsjednika opštine.

Poslovi Opštine

Nadležnosti Opštine regulisane su Zakonom o lokalnoj samoupravi, dio III - Poslovi lokalne samouprave (član 24-32) i Statutom Opštine Nikšić (član 14 i 35), kao i drugim sistemskim zakonima kojima su uređena pitanja državne imovine, utvrđivanja visine i kontrole sopstvenih prihoda i dr.

Organi Opštine

Organi Opštine su Skupština Opštine i Predsjednik Opštine.

Skupštinu opštine čine odbornici koje biraju građani na period od četiri godine u skladu sa Zakonom kojim se uređuje izbor odbornika i poslanika. Broj odbornika u Skupštini utvrđuje se posebnom odlukom. Skupština je predstavnički organ građana i njen rad je regulisan Zakonom o lokalnoj samoupravi (član 35 – 54) i Statutom Opštine Nikšić (član 24-78).

[9] Br:02-031-517 od 31.12.2021.g

Predsjednik Opštine, je izvršni organ Opštine, bira ga skupština iz reda odbornika na period od četiri godine i njegov rad je regulisan Zakonom o lokalnoj samoupravi (član 55-68) i Statutom Opštine Nikšić (član 79-90). Predsjednik Opštine predstavlja i zastupa Opštinu.

Lokalna uprava i javne službe

Za vršenje poslova uprave obrazuju se organi lokalne uprave (sekretarijati, uprave i direkcije). Organizacija i način rada organa lokalne uprave utvrđuje se odlukom koju donosi predsjednik Opštine u skladu sa zakonom.

Organizacija i način rada lokalne uprave

Organi lokalne uprave vrše poslove utvrđene zakonom, Statutom i drugim aktima. Odlukom o organizaciji i načinu rada lokalne uprave ("Sl. list CG - opštinski propisi" broj 46/18) utvrđuje se organizacija, djelokrug i način rada lokalne uprave Opštine Nikšić i druga pitanja od značaja za njen rad. U skladu sa navedenom Odlukom, obrazovani su **organi lokalne uprave** (Sekretarijat za lokalnu samoupravu; Sekretarijat za finansije, razvoj i preduzetništvo; Sekretarijat za uređenje prostora i zaštitu životne sredine; Sekretarijat komunalne poslove i saobraćaj; Sekretarijat za kulturu, sport, mlade i socijalno staranje; Sekretarijat za inspekcijski nadzor i Sekretarijat za investicije i projekte); **uprave** (Uprava lokalnih javnih prihoda); **direkcije** (Direkcija za imovinu); **stručne službe** (Služba za saradnju, poslove predsjednika i informisanje; Služba glavnog administrator; Služba glavnog gradskog arhitekte i Služba za zajedničke poslove) i **posebne službe** (Komunalna policija; Služba zaštite i spašavanja i Služba za unutrašnju reviziju) što je prikazano u tabeli koja slijedi:

Sekretarijati	Uprave	Direkcije	Stručne službe	Posebne službe
Sekretarijat za lokalnu samoupravu	Uprava lokalnih javnih prihoda	Direkcija za imovinu	Služba za saradnju, poslove predsjednika i informisanje	Komunalna policija
Sekretarijat za finansije, razvoj i preduzetništvo			Služba glavnog administratora	Služba zaštite i spašavanja
Sekretarijat za uređenje prostora i zaštitu životne sredine			Služba glavnog gradskog arhitekte	Služba za unutrašnju reviziju
Sekretarijat za komunalne poslove i saobraćaj			Služba za zajedničke poslove	
Sekretarijat za kulturu, sport, mlade i socijalno staranje				
Sekretarijat za inspekcijski nadzor				
Serkretarijat za investicije i projekte				

Radni odnosi

Ukupan broj zaposlenih na dan 31. decembar 2022. u Opštini Nikšić je 484 kako je prikazano u Tabeli koja slijedi:

	Organi lokalne uprave opštine Nikšić		Na dan 31.12.2022. godine								
			pravilnik o sistematizaciji		Broj zaposlenih						
		sistematizov	mjesta	izvrsilaca	Neodredjeno	imenovanje	Odredjeno	ugovori	postavljenje	Ukupno
1	Služba za skupštinske poslove	15	12	14	11	2	0	1		14
2	Služba za saradnju, poslove predsjednika i	18	18	21	12	4	0	2	3	21
3	Služba glavnog administratora	5	5	4	3	1				4
4	Sekretarijat za investicije i projekte	18	14	12	11	1				12
5	Sekretarijat za lokalnu samoupravu	54	29	51	46	1	4			51
6	Sekretarijat za finansije, razvoj i preduzetništvo	43	40	38	37	1				38
7	Sekretarijat za uređenje prostora i zaštitu	36	31	26	25	1				26
8	Sekretarijat za kulturu, sport, mlade i socijalno	36	36	27	26	1				27
9	Sekretarijat za komunalne poslove i	40	31	37	36	1				37
10	Direkcija za imovinu	18	17	15	14	1				15
11	Uprava lokalnih javnih prihoda	41	26	34	31	2			1	34
12	Komunalna policija	34	14	27	25	1		1		27
13	Služba zaštite i spasavanja	77	20	65	63	1		1		65
14	Služba za zajedničke poslove	38	15	37	36	1				37
15	Služba za unutrašnju reviziju	4	3	4	3		1			4
16	Agencija za projektovanje i	49	34	42	39	1	1	1		42
17	Sekretarijat za inspekcijski nadzor	35	16	27	8	1	0		18	27
18	Služba glavnog gradskog arhitekte	4	4	3	2		1			3
		565	365	484	428	21	7	6	22	484

U toku 2022. godine u kategoriji visoko rukovodni kadar radni odnos su zasnovali: načelnik komunalne policije, rukovoditeljka službe za unutrašnju reviziju, pomoćnik sekretara Sekretarijata za finansije, razvoj i

preduzetništvo, pomoćnik direktora Uprave lokalnih javnih prihoda i savjetnik predsjednika. Radni odnos je zasnovalo i 28 zaposlenih na neodređeno radno vrijeme i 7 na određeno radno vrijeme.

Utvrđeno činjenično stanje

- Postupak popunjavanja radnih mjesta po osnovu javnih konkursa i javnih oglasa je sproveden u skladu sa odredbama člana 108 zaključno sa članom 122 Zakona o lokalnoj samoupravi. Takođe sprovedena je procedura internog oglasa za radna mjesta koja su tražena po osnovu javnog oglasa.
- Opština je u toku 2022. godine imala veći broj angažovanih lica po Ugovoru o privremenim i povremenim poslovima i Ugovoru o djelu. Za vrijeme trajanja Ugovora raspisivan je oglas i nakon prijema zaposlenog po oglasu raskidao se Ugovor na dan zasnivanja radnog odnosa. Cijelo vrijeme trajanja Ugovora evidentirano je u radnoj knjižici kao početak staža od zaključivanja prvog Ugovora do zadnjeg dana raskida Ugovora bez prekida u evidenciji.

Utvrđene nepravilnosti i dokazi:

Opština je tokom 2022. godine, prije zasnivanja radnog odnosa na neodređeno radno vrijeme, zbog povećanog obima posla angažovala zaposlene po osnovu Ugovora o privremenim i povremenim poslovima. Ugovori o obavljanju privremenih i povremenih poslova zaključeni su za vršenje poslova iz redovne nadležnosti Opštine Nikšić koji se mogu okvirno prepoznati kroz opis poslova iz Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji što nije u skladu sa odredbama čl. 108 - 122 Zakona o lokalnoj samoupravi kojima je regulisan postupak zasnivanja radnog odnosa. Ugovori su produžavani više puta po 120 dana što nije u skladu sa članom 200 Zakona o radu

U Agenciji za projektovanje i planiranje Samostalna savjetnica II projektantkinja, angažovana po Ugovoru o obavljanju privremenih i povremenih poslova od 05.10.2015.g u radnoj knjižici ima evidentirano[10] neprekidno trajanje radnog odnosa 4 godine 3 mjeseca i 20 dana. Radno mjesto nije predviđeno Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

Preporuka: Opština treba da ugovore o privremenim i povremenim poslovima zaključuje u skladu sa čl. 200 Zakona o radu, za obavljanje određenih poslova koji nijesu predviđeni aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i koji ne zahtijevaju posebno znanje i stručnost, a po svojoj prirodi su takvi da ne traju duže od 120 radnih dana u kalendarskoj godini, sa licem koje se nalazi na evidenciji Zavoda za zapošljavanje.

Opština je za pojedine zaposlene nakon Ugovora o privremenim i povremenim poslovima zaključivala Ugovore[11] o djelu na ime povećanog obima posla. Ugovorom o djelu reguliše se odnos između naručioca i poslenika u skladu sa odredbama Zakona o obligacionim odnosima. Suština ovog ugovornog odnosa je u tome da se ne radi o radnom odnosu, gdje naručilac nije u ulozi poslodavca, a poslenik (izvođač) nije u ulozi zaposlenog. Međutim, ukoliko je sklopljen ugovor o djelu, a radnik obavlja poslove koji s obzirom na prirodu i vrstu posla imaju obilježje posla za koji se zasniva radni odnos, takav ugovor se smatra ugovorom o radu, nezavisno od toga kako su stranke taj ugovor nazvale. Navedeno angažovanje nije u skladu sa propisima koji regulišu oblast zapošljavanja i predstavlja njihovu zloupotrebu.

Preporuka: Opština treba da zaključivanje ugovora o djelu vrši samo za obavljanje poslova koji su van redovne djelatnosti poslodavca, odnosno za vršenje poslova koji nijesu predviđeni Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

Članom 12a Zakona o volonterskom radu propisano je da Ugovor o volonterskom radu može da se zaključi i sa licem koje želi da se stručno osposobi i stekne posebna znanja i vještine za rad u svojoj struci. Volonterski rad obavljen u smislu ovog člana priznaje se kao radno iskustvo i kao uslov za polaganje stručnog ispita. Međutim, članom 17 istog Zakona volonter ima pravo na volontersku knjižicu i upisivanje podataka o volonterskom radu. Nakon prestanka volonterskog rada, organizator volonterskog rada u skladu sa čl. 30 Zakona upisuje u volontersku knjižicu: podatke o vremenu pružanja volonterske usluge, vrsti volonterskog rada i obuci koju je volonter stekao tokom trajanja volonterskog rada.

[10] Od 12.12.2016. do 31.03.2021.g

[11] Rukovoditelj odeljenja za izvršenja u Sektoru za stamb. poslove, samostalni savjetnik I za fiz.kulturu, samostalni referent u odsjeku za opšte poslove

- U Opštini Nikšić u 5 slučajeva je utvrđeno da je zasnivanje radnog odnosa usljed priznavanja volonterskog rada kao radnog iskustva vršeno bez volonterske knjižice i Ugovora o volonterskom radu, i to:

* Zaposlena u Službi skupštine, primljena na neodređeno radno vrijeme 16.05.2022.g u zvanju samostalna savjetnica III. U Opštini Nikšić je ostvarila 11 mjeseci radnog staža na osnovu angažovanja po Ugovoru o djelu i Ugovoru o privremenim i povremenim poslovima. Dokaz radnog iskustva je Potvrda o volontiranju iz Demokratske Crne Gore za period od 01.03.2019.g do 01.03.2021.

* Zaposlena u Sekretarijatu za finansije, razvoj i preduzetništvo primljena na neodređeno radno vrijeme 26.12.2022.g u zvanju samostalna referentkinja za administrativne poslove. Dokaz radnog iskustva je Uvjerenje o volontiranju od 01.09.2019.g do 31.12.2021.g u nevladinom udruženju "Slovenački poslovni klub u Crnoj Gori" i Potvrda o radnom iskustvu stečenom kroz volontiranje od 01.01.2022.g do 30.09.2022.g u Centar za bezbjedonosna sociološka i kriminološka istraživanja.

* Zaposleni u Sekretarijatu za komunalne poslove i saobraćaj, primljen na neodređeno radno vrijeme 09.05.2022.g u zvanju Samostalni savjetnik I za komunalnu oblast i eksploataciju mineralnih sirovina. Dokaz za radno iskustvo je Potvrda o volontiranju od 01.02.2016. do 01.02.2019. u advokatskoj kancelariji Mijanović i Potvrda o volontiranju od 15.02.2019.g do 15.02.2022.g u advokatskoj kancelariji Knežević.

* Zaposlena u Upravi lokalnih javnih prihoda primljena na neodređeno radno vrijeme 18.10.2022.g u zvanju Inspektorka II. Dokaz za radno iskustvo je Potvrda o volontiranju u periodu od 01.03.2019.g do 01.09.2019.g

Preporuka: Opština treba da priznavanje volonterskog rada vrši u skladu sa Zakonom o volonterskom radu, na osnovu zaključenih ugovora o volonterskom radu i podataka iz volonterske knjižice o vremenu pružanja volonterske usluge, vrsti volonterskog rada i obuci koju je volonter stekao tokom trajanja volonterskog rada.

-Sekretar sekretarijata za kulturu, sport, mlade i socijalno staranje koji je imenovan 22.11.2021.g na osnovu javnog konkursa[12] za radno mjesto kojim su propisani uslovi VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja, najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima rukovođenja ili 8 godina radnog iskustva na istim ili sličnim poslovima u odnosu na poslove radnog mjesta za koje je objavljen konkurs, ne ispunjava uslove za navedeno radno mjesto. Uvjerenje o završenim specijalističkim akademskim studijama je od 22.07.2020. godinu što znači da zaposleni nema najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima rukovođenja ili 8 godina radnog iskustva na istim ili sličnim poslovima u nivou VII1 kvalifikacije obrazovanja.

Preporuka: Opština treba da uslove za zasnivanje radnog odnosa visokog rukovodnog kadra predviđene Pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta uskladi sa članom 102 Zakona o lokalnoj samoupravi i posebnim zakonima.

Direkcija za imovinu, Služba zaštite i spašavanja i Sekretarijat za uređenje prostora i zaštitu životne sredine nijesu vršili ocjenjivanje državnih službenika i namještenika što nije u skladu sa članom 127 Zakona o lokalnoj samoupravi. Takođe, u Opštini nije vršeno ocjenjivanje visokog rukovodnog kadra u 2022. godini što nije u skladu sa članom 128 Zakona o lokalnoj samoupravi.

Preporuka: Opština treba da, u cilju praćenja rada i pravilnog odlučivanja o kretanju u službi, obezbijedi ocjenjivanje visoko rukovodnog kadra i državnih službenika i namještenika u skladu sa članom 127 i 128 Zakona o lokalnoj samoupravi.

2.2. Ocjena pouzdanosti upravljanja i unutrašnjih kontrola

Shodno Zakonu o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, za ostvarivanje poslovnih ciljeva subjekta i uspostavljanje unutrašnje kontrole u subjektu odgovoran je rukovodilac subjekta. Shodno članu 7 stav 1 tačka 6, rukovodilac subjekta dužan je da obezbijedi uspostavljanje unutrašnjih kontrola utvrđivanjem internih pravila i procedura i sprovođenje kontrola i da odredi lice odgovorno za koordinaciju aktivnosti na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola.

Knjiga Internih uputstava, pravila i procedura Opštine Nikšić iz 2012. godine sadrži sledeća poglavlja:
Poglavlje 1 – Oblast i obuhvat finansijske regulative

[12] Br:05-112-36 od 23.09.2021.g

Poglavlje 2 – Budžetiranje i strateško planiranje
Poglavlje 3 – Interna uputstva, pravila i procedure Opštine Nikšić

Sva interna uputstva i pravila čine sastavni dio ovog akta, a data su u formi sljedećih aneksa:
Aneks 1 - Etički kodeks lokalnih službenika/ca i namještenika/ca Opštine Nikšić[13]
Aneks 2 - Etički kodeks izabranih predstavnika/ca i funkcionera/ki u lokalnoj samoupravi[14]
Aneks 3 - Interna procedura za proces planiranja budžeta[15]
Aneks 4 - Pravila o radu Sektora lokalnih javnih prihoda[16]
Aneks 5 - Interno uputstvo za nabavku roba i ugovaranje usluga na teret budžeta Opštine[17]
Aneks 6 - Interno uputstvo za evidentiranje, kontrolu i plaćanje ulaznih faktura[18]
Aneks 7 - Interno uputstvo za obračun i isplatu zarada[19]
Aneks 8 - Interno uputstvo za upotrebu službenih telefona[20]
Aneks 9 - Interno uputstvo za ostvarivanje prava na reprezentaciju.
Aneks 10 - Interno uputstvo za ostvarivanje prava na nadoknadu troškova službenog putovanja[21]
Aneks 11 - Interno uputstvo za ostvarivanje prava na korišćenje službenih automobila[22]
Aneks 12 - Interno uputstvo za ostvarivanje prava na nadoknadu troškova stručnog usavršavanja[23]
Aneks 13 - Pravila za upravljanje opštinskom imovinom[24]
Aneks 14 - Interna pravila za formiranje radnog tima ili drugog oblika rada i isplatu naknada[25]
Aneks 15 – Pravila rada službenika za odnose sa javnošću.[26]

Poglavlje 4 – Organizacija finansijskih poslova u Sekretarijatu za privredu i finansije
Poglavlje 5 – Finansijsko izvještavanje
Poglavlje 6 - Finansijsko praćenje
Tokom 2022. godine Opština je donijela sljedeće interne procedure:

1. Interno uputstvo za preknjižavanje izdataka i primitaka[27]
2. Interne procedure blagajničkog poslovanja uprave lokalnih javnih prihoda[28]
3. Interno uputstvo o blagajničkom poslovanju[29]
4. Odluku o određivanju blagajničkog maksimuma[30]
5. Interno uputstvo za ostvarivanje prava na reprezentaciju u opštini Nikšić[31](Interno uputstvo za ostvarivanje prava na reprezentaciju br:02-031-1658/1 od 17.10.2012.g stavljeno van snage)
6. Interno uputstvo o količini goriva za korišćenje službenih vozila opštine Nikšić[32]
7. Interno uputstvo za izdavanje odobrenja za obavljanje ugostiteljske I turističke djelatnosti[33]
8. Interno uputstvo za podnošenje prijave zanatstva[34]
9. Interno uputstvo za sprovođenje javnih nabavki u Opštini Nikšić[35](interna procedura za sprovođenje postupaka javnih nabavki u Opštini Nikšić br: 02-031-2489 od 31.12.2019.g stavljena van snage)

U toku revizije dostavljena je:
- Odluka o utvrđivanju limita za potrošnju telefonskih usluga br:02-031-sl. od 20.01.2022.g

[13] Br:01-030-50 od 29.03.2010.g
[14] Br:01-030-49 od 29.03.2010.g
[15] Br:02-031-1638/1 od 17.10.2012.g
[16] Br:02-031-1638/1 od 17.10.2012.g
[17] Br:02-031-1638/1 od 17.10.2012.g
[18] Br:02-031-1638/1 od 17.10.2012.g
[19] Br:02-031-1638/1 od 17.10.2012.g
[20] Br:02-031-1638/1 od 17.10.2012.g
[21] Br:02-031-1638/1 od 17.10.2012.g
[22] Br:02-031-1638/1 od 17.10.2012.g
[23] Br:02-031-1638/1 od 17.10.2012.g
[24] Br:02-031-1638/1 od 17.10.2012.g
[25] Br:02-031-1638/1 od 17.10.2012.g
[26] Br:02-031-1638/1 od 17.10.2012.g
[27] Br:02-031-1129 od 18.03.2022.g
[28] Br:02-031-2587 od 22.07.2022.g
[29] Br:02-031-2588 od 22.07.2022. g
[30] Br:02-031-2586 od 22.07.2022.g
[31] Br:02-031-272 od 26.01.2022.g
[32] Od 01.03.2022.g
[33] Br:06-315-101 od 11.05.2022.g
[34] Br:06-315-100 od 11.05.2022.g
[35] Br:02-031-677 od 18.02.2022.g

- Interna procedura za obavljanje pojedinačne revizije u Opštini Nikšić br:02-031-2466 od 26.12.2019.g
- Na osnovu člana 5 Pravilnika o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja finansijskog upravljanja i kontrola donijeto je Rješenje[36] 30.12.2022.g o imenovanju odgovornog lica za koordinaciju aktivnosti na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola.
-Usvojena je Povelja[37] unutrašnje revizije, Strateški plan[38] Službe za unutrašnju reviziju 2023. – 2025.g, Godišnji plan unutrašnje revizije za 2022.g.
- U skladu sa članom 14 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru Rukovodilac subjekta dužan je da uspostavi registar rizika i odredi lice zaposleno u subjektu za koordinaciju aktivnosti na uspostavljanju procesa upravljanja rizicima. Opština Nikšić je 24.03.2022.g donijela Rješenje o određivanju lica zaduženog za koordinaciju aktivnosti na uspostavljanju i sprovođenju procesa upravljanja rizicima.
- U Opštini Nikšić, izvršeno je razdvajanje dužnosti kojom se sprečava da je jedno lice istovremeno odgovorno za ovlašćivanje, izvršenje, evidentiranje i kontrolu. Dostavljen je specimen potpisa kojim su određena lica po potrošačkim jedinicama zadužena za ovjeravanje i odobravanje zahtjeva za plaćanje. Kontrolu zahtjeva obavljaju rukovodioci u Sekretarijatu za finansije, razvoj i preduzetništvo a glavni službenik za finansije je sekretar Sekretarijata za finansije, razvoj i preduzetništvo.

Utvrđene nepravilnosti i dokazi:
- Interna uputstva nijesu ažurirana u skladu sa izmjenama zakona i podzakonskih akata od 2012. Godine, kao ni sa Odlukom o organizaciji i načinu rada lokalne uprave Opštine Nikšić.
- U odeljku „kontrolne aktivnosti“ u Godišnji izvještaj o aktivnostima na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola za 2022. godinu konstatovano je da su rukovodioci i zaposleni djelimično upoznati sa usvojenim procedurama na nivou Opštine Nikšić.
- Proces uspostavljanja, sprovođenja i razvoj finansijskog upravljanja i kontrola je djelimično uspostavljen u 2022. god. Lice imenovano Rješenjem[39] 07.07.2021. g da koordinira aktivnostima na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola, podnijelo je zahtjev[40] predsjedniku opštine 11.07.2022.g za oslobađanje od obaveza iz navedenog Rješenja. Predsjednik opštine je imenovao drugo lice pola godine nakon podnijetog zahtjeva odnosno 30.12.2022. godine.
- Registar rizika u 2022.g nije uspostavljen jer je lice zaduženo za koordinaciju aktivnosti na uspostavljanju i sprovođenju procesa upravljanja rizicima imenovano krajem marta. Uvidom u Godišnji izvještaj o aktivnostima na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola za 2022. godinu nijesu unijeti podaci koji se odnose na Registar rizika. Konstatovano je da je „djelimično“ sproveden i da se ne ažurira. U toku revizije naknadno je dostavljen Registar rizika Opštine Nikšić za 2022.g koji je na zahtjev revizora ovjeren i zaveden u Građanskom birou 20.03.2023.g
- Opština je u toku revizije odredila lice za prijem i postupanje po obavještenjima o sumnjama na nepravilnosti i prevare i dostavila DRI rješenje br: 02-031-1901 od 21.07.2023. godine.

Unutrašnja revizija

- Služba unutrašnje revizije Opštine Nikšić ima Sporazum[41] o obavljanju unutrašnje revizije u Opštini Plužine uz Saglasnost[42] Ministarstva finansija iz 2014. g i Sporazum[43] o obavljanju unutrašnje revizije u Opštini Šavnik uz saglasnost[44] Ministarstva finansija iz 2015.g. Sporazumi su obnovljeni u toku 2022.g.
- Služba unutrašnje revizije nije imala rukovodioca od jula 2021. do sredine juna 2022.g. Iz tog razloga dio Godišnjeg plana iz 2021.g nije realizovan što je imalo uticaja na pripremu i realizaciju plana za 2022.g koji je donijet septembra mjeseca nakon imenovanja rukovoditeljke Službe za unutrašnju reviziju, koja je u međuvremenu raskinula radni odnos (09.03.2023. godine). Opština je dana 03.07.2023. godine pokrenula proceduru za popunu upražnjenog radnog mjesta rukovodilac/rukovoditeljka Službe unutrašnje revizije.

[36] Br:02-031-4491 od 30.12.2022.g
[37] Broj:16-032-163, avgust 2022.g
[38] Broj:16-032-240 od decembra 2022.g
[39] br:02-031-2091 od 07.07.2021
[40] br:06-032-2091/1 od 11.07.2022.g
[41] Br:02-031-2847 od 18.08.2022.g
[42] Br:05-8488/2 od 21.07.2014.g
[43] Br:02-031-2848 od 18.08.2022.g
[44] br: 05-15254/2 od 20.11.2015.g

- U skladu sa članom 49 st 6 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru Jedinica za unutrašnju reviziju ne može imati manje od tri unutrašnja revizora sa rukovodiocem jedinice za unutrašnju reviziju.

Preporuka: Opština treba da shodno članu 49 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru imenuje rukovodioca Službe za unutrašnju reviziju.

Kancelarijsko poslovanje - Uredbom o kancelarijskom poslovanju organa državne uprave i Uputstvom o načinu vršenja kancelarijskog poslovanja regulisano je kancelarijsko poslovanje državnih organa, organa i službi jedinica lokalne samouprave, nosioca javnih ovlašćenja i drugih pravnih lica kojima su preneseni, odnosno povjereni poslovi državne uprave. Kancelarijsko poslovanje obuhvata prijem, otvaranje, pregledanje, razvrstavanje, raspoređivanje, evidentiranje, davanje u rad podnesaka, odnosno akata, administrativno-tehničku obradu akata, otpremanje, kao i njihovo razvođenje, arhiviranje i čuvanje.

Utvrđeno činjenično stanje

- Kancelarijsko poslovanje u Opštini Nikšić je organizovano u okviru Službe za zajedničke poslove kao Građanski biro i prijem podnesaka se vrši na 6 šaltera u elektronskom obliku. Tehnička pomoć su kolege iz Sektora za informacioni sistem Sekretarijata za lokalnu samoupravu.
- Prijemni štambilj se koristi u skladu sa članom 12 Uputstva o načinu vršenja kancelarijskog poslovanja
- Evidentiranje podnesaka u djelovodnik je u skladu sa članom 27 Uputstva. Upisnik za evidenciju akata upravnog postupka je u skladu sa članom 28 Uputstva.
- Direkcija za imovinu ima svoju arhivu.
- Prenos rednog broja se vrši u skladu sa članom 31 Uputstva.

Utvrđene nepravilnosti i dokazi:

- U Građanskom birou nijesu istaknuti obrasci za pojedine vrste podnesaka, odnosno akata sa jasnim instrukcijama za njihovo podnošenje što nije u skladu sa članom 7 Uputstva. Evidentirani su samo zahtjevi za prijem kod predsjednika opštine, predsjednika skupštine opštine i potpredsjednika opštine. Instrukcije za zahtjeve na koje se podnosi taksa nijesu na vidnom mjestu.
- Pisarnica nije označena na način da se vidi za koji se organ vrši prijem podnesaka odnosno akata i drugih pošiljki što nije u skladu sa članom 7 (stav 9) Uputstva.
- Ispravke u evidencijama se ne vrše u skladu sa članom 53 Uputstva. Pogrešan broj se samo precrta bez ovjere i potpisa.
- Evidencije se ne zaključuju zaključno sa 31. decembrom kalendarske godine, evidentirajući ukupan broj predmeta s potpisom i ovjerom što nije u skladu sa članom 54 Uputstva.
- Nema evidencije o neriješenim predmetima jer se ne dostavljaju pisarnici radi evidentiranja u narednoj godini što nije u skladu sa članom 55 Uputstva.
- Ne vodi se arhivska knjiga što nije u skladu sa članom 96 Uputstva.
- Ne vrši se upis registraturske građe najkasnije do 31 marta tekuće godine.
- Brojčani znak organizacione jedinice ne utvrđuje se u skladu sa članom 8 Uredbe o kancelarijskom poslovanju organa državne uprave. Zadnja odluka o utvrđivanju oznaka organizacionih jedinica organa uprave Opštine Nikšić je od 25.02.2019.g gdje se nalaze dvije organizacione jedinice koje nijesu predviđene Odlukom o organizaciji i načinu rada lokalne uprave Opštine Nikšić.
- Obrađene predmete, donijeta Rješenja, Odluke, potrošačke jedinice naknadno dostavljaju Građanskom birou.
- U toku revizije je utvrđeno da se ne zavode u Građanskom birou sljedeća akta: zapisnici sa Javne rasprave, knjiga dnevnica koju dostavljaju mjesečno potrošačke jedinice Sekretarijatu za finansije, razvoj i preduzetništvo, evidencija prisutnosti na poslu, doznake za bolovanja, finansijski izvještaji, kvartalni finansijski izvještaji.

Preporuka: Opština treba da obezbijedi punu primjenu Uredbe o kancelarijskom poslovanju organa državne uprave i Uputstva o načinu vršenja kancelarijskog poslovanja

Reprezentacija podrazumijeva izdatak koji se javlja u toku redovnog poslovanja Opštine sa ciljem ostvarenja i održavanja poslovnih odnosa, te obilježavanja godišnjica i drugih značajnih događaja.

Utvrđeno činjenično stanje

- Opština primjenjuje Interno uputstvo za ostvarivanje prava na reprezentaciju donijeto 26.01.2022.g
- Pravo da koriste sredstva reprezentacije imaju: predsjednik opštine, predsjednik skupštine opštine, potpresjednici opštine i druga lica koja ovlasti predsjednik. Predsjednik opštine daje saglasnost na račune za reprezentaciju koji se uredno dostavljaju Sekretarijatu za finansije, razvoj i preduzetništvo.

Službeni telefoni

Utvrđeno činjenično stanje

- Interno uputstvo za upotrebu službenih telefona je od 17.10.2012.godine
- U toku revizije dostavljena je Odluka o utvrđivanju limita za potrošnju telefonskih usluga od 20.01.2022.g kojom se starješinama organa lokalne uprave određuje limit u iznosu od 80 e, a zaposlenima do 15e na mjesečnom nivou.
- Realizaciju navedene Odluke sprovodi Sekretarijat za finansije, razvoj i preduzetništvo jer su potrebna sredstva za ovaj izdatak na nivou Opštine planirana u okviru ovog Sekretarijata.
- Vodi se uredna evidencija potrošnje za svako lice pojedinačno u skladu sa utvrđenim limitima na mjesečnom nivou.
- Opština ima Ugovor[45] sa Crnogorskim telekomom i Aneks 1[46] Ugovora o poslovnoj saradnji.
- U toku revizije dostavljena je Odluka o utvrđivanju limita za potrošnju telefonskih usluga za 2023.g.

Utvrđene nepravilnosti i dokazi: Nema nepravilnosti koji bi značajno odstupale od predviđenog Internog uputstva i Odluke o utvrđivanju limita za potrošnju telefonskih usluga.

Službena vozila

Utvrđeno činjenično stanje

- Opština ima Interno uputstvo za ostvarivanje prava na korišćenje službenih automobila od 17.10.2012.g
- Upotreba službenih vozila za potrebe zaposlenih u Opštini Nikšić u nadležnosti je Službe za zajedničke poslove. Osim ove službe, vozila su na upravljanje dodijeljena i Službi predsjednika za potrebe kabineta predsjednika, Komunalnoj policiji za potrebe komunalnih inspektora i Sekretarijatu za privredu i finansije, za potrebe ovog sekretarijata. Odobrenja za korišćenje službenih automobila za potrebe službenika i namještenika ostalih službi i sekretarijata je u nadležnosti načelnika Službe za zajedničke poslove na zahtjev rukovodilaca opštinskih organa. Služba za zajedničke poslove u obavezi je da vodi evidenciju svih službenih automobila u vlasništvu Opštine kao i odobravanje popravki i tehničkog održavanja službenih vozila.
- Opština je donijela i Interno uputstvo o količini goriva za korišćenje službenih vozila 01.03.2022.g. U skladu sa uputstvom zaposleni koriste gorivo za službena vozila po odobrenju predsjednika opštine. Sekretar Sekretarijata za finansije, razvoj i preduzetništvo priprema raspored potrošnje goriva i dostavlja predsjedniku Opštine na odobravanje. Potrošnja goriva odobrava se u skladu sa raspoloživim sredstvima koja su planirana budžetom kod potrošačke jedinice Sekretarijat za finansije, razvoj i preduzetništvo. Utvrđeni su limiti potrošnje za službena vozila dodijeljena potrošačkim jedinicama i za korišćenje sopstvenih vozila u službene svrhe. **Ograničenje u potrošnji goriva ne odnosi se na vozilo koje koristi predsjednik.** Evidencija potrošnje goriva po potrošačkim jedinicama je vezana za kartice i obrađuje se na mjesečnom nivou od strane Sekretarijata za finansije, razvoj i preduzetništvo. Sastavni dio Internog uputstva kako je to predviđeno članom 8 je spisak službenih vozila koje posjeduje opština sa registarskim oznakama i imenima lica kojima su službena vozila raspoređena.
- U skladu sa članom 17 Uredbe o uslovima i načinu korišćenja prevoznih sredstava u svojini Crne Gore za korišćenje službenog vozila izdaje se putni nalog – obrazac PN.
- Opština je zaključila Ugovor[47] o korišćenju usluge praćenja vozila sa GPS Montenegro d.o.o. 20.05.2022.g
- Ugovor[48] o nabavci goriva za službena vozila je sa "Z PETROL" d.o.o. Nikšić zaključen 25.05.2022.g

Utvrđene nepravilnosti i dokazi:

[45] Br:10/01-14404 od 02.12.2020.g
[46] Br:02-031-3134 od 16.09.2022.g
[47] Broj:02-031-1989 od 20.05.2022.g
[48] Broj:02-031-2015 od 25.05.2022.g

- Interno uputstvo za ostvarivanje prava na korišćenje službenih vozila nije u skladu sa Odlukom o organizaciji i načinu rada lokalne uprave Opštine Nikšić jer se isto odnosi samo na Službu za zajedničke poslove, Službu predsjednika, Komunalnu policiju i Sekretarijat za privredu i finansije. Što znači da Interno uputstvo iz 2012.g obuhvata samo 4 umjesto 18 potrošačkih jedinica.
- Rukovodioci službi i sekretarijata svojim zaposlenima daju odobrenje za korišćenje službenog vozila što nije u skladu sa članom 3 Internog uputstva kojim odobrenja za korišćenje službenih vozila za potrebe službenika i namještenika ostalih službi i sekretarijata Opštine daje načelnik Službe za zajedničke poslove na zahtjev rukovodilaca opštinskih organa.
- Opština podatke o korišćenju, održavanju i evidenciji službenih vozila ne vodi u Službi za zajedničke poslove kako je to predviđeno Internim uputstvom o količini goriva za korišćenje službenih vozila Opštine Nikšić koje je donijeto 01.03.2022.godine.

Preporuka: Opština treba da korišćenje, održavanje i evidenciju službenih vozila preda u nadležnost Službe za zajedničke poslove i izvrši usklađivanje Internog uputstva za ostvarivanje prava na korišćenje službenih vozila sa Odlukom o organizaciji i načinu rada lokalne uprave Opštine Nikšić.

Služba zaštite i spašavanja

Utvrđeno činjenično stanje:
- U Službi zaštite i spašavanja na platnom spisku za decembar mjesec 2022. godine su 64 zaposlena na neodređeno radno vrijeme i 1 zaposleni na osnovu Ugovora o privremenim i povremenim poslovima. Istovremeno su angažovana još 23 zaposlena na osnovu Ugovora o djelu. Zaključno sa 28.12.2022.g za 12 zaposlenih je prestao radni odnos zbog odlaska u penziju.
- Zaposleni u Službi zaštite i spašavanja osigurani [49] su kod „Uniqa“ osiguranja sa ostalim zaposlenima u Opštine Nikšić.
- Služba zaštite i spašavanja ima Plan zaštite i spašavanja od požara i Plan zaštite i spašavanja od poplava za teritoriju Opštine Nikšić iz jula 2012. godine uz saglasnost Ministarstva unutrašnjih poslova na oba Plana.
- Predsjednik opštine donio je Rešenje[50] o obrazovanju Opštinskog tima za zaštitu i spašavanje i Rješenje[51]o dopuni Rješenja o obrazovanju Opštinskog tima za zaštitu i spašavanje.
- Shodno članu 45 Zakona, Služba vodi evidenciju koju čine, knjiga dežurstava, knjiga intervencija, evidencija rada servisne radionice, evidencija rukovodilaca dežurne smjene, popis o primopredaji smjene i slično.

Utvrđene nepravilnosti i dokazi:
- U skladu sa članom 20 Zakona o zaštiti i spašavanju Ministarstvo je dužno da pripadnike jedinice za gašenje požara iz vazduha i jedinica civilne zaštite, a opština pripadnike službe zaštite, osigura za slučaj povrede, bolesti i smrti, koja može nastupiti kao posljedica nesreće nastale prilikom zaštite i spašavanja stanovništva i materijalnih dobara, na vježbama i za vrijeme stručnog osposobljavanja i usavršavanja, odnosno osposobljavanja i usavršavanja. Opština nije pripadnike Službe zaštite i spašavanja u skladu sa navedenim članom dodatno osigurala za slučaj povrede, bolesti i smrti koja može nastupiti kao posljedica nesreće nastale prilikom zaštite i spašavanja stanovništva i materijalnih dobara na vježbama i za vrijeme stručnog osposobljavanja i usavršavanja, odnosno osposobljavanja i usavršavanja.
- U skladu sa članom 49 Zakona o zaštiti i spašavanju Opštinske planove donosi skupština Opštine uz saglasnost Ministarstva. Opština Nikšić je prezentirala Plan zaštite i spašavanja od požara i Plan zaštite i spašavanja od poplava za teritoriju Opštine Nikšić uz saglasnost Ministarstva unutrašnjih poslova na oba plana ali nije prezentirala saglasnost Skupštine Opštine na navedene planove.
- Na uzorku od 4 personalna dosijea utvrđeno je da je Provjera psihofizičkih sposobnosti za zaposlene zadnji put urađena maja/juna mjeseca 2018. godine.
- Od jula mjeseca 2022. godine angažovana su 23 izvršioca po Ugovoru o djelu usled povećanog obima posla čiji radni odnos traje i u 2023. godine. Opis poslova angažovanja zaposlenih po osnovu Ugovora o djelu nije u skladu sa članom 46d Zakona o zaštiti i spašavanju gdje se navodi da se zaposleni mogu angažovati zbog

[49] Ugovor o pružanju usluga osiguranja zaposlenih br:02-031-2767 od 12.08.2022.g Opštine Nikšić I br:13032/22 od 11.08.2022.g Akcionarsko društvo za osiguranje
[50] Br:02-031-2130 od 30.05.2022.g
[51] Br:02-031-2130/1 od 08.07.2022.g

povećanog obima posla samo u slučaju elementarne nepogode i nesreće. Takođe, ugovori o djelu se ne mogu zaključiti za poslove iz redovne nadležnosti Službe zaštite i spašavanja Opštine Nikšić.
Zaključeni ugovori o djelu odnose se na obavljanje poslova koji su u djelokrugu Službe zaštite i spašavanja u okviru koje su sistematizovana radna mjesta važećim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji.

Preporuka: Opština treba da u skladu sa čl. 46a I 46 b Zakona o zaštiti i spašavanju vrši periodičnu provjeru psihofizičkih sposobnosti zaposlenih (komandira i zamjenika komandira službe zaštite i vatrogasaca-spasilaca).

Opština treba da zaključivanje ugovora o djelu vrši samo za obavljanje poslova koji su van redovne djelatnosti poslodavca, odnosno za vršenje poslova koji nijesu predviđeni Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

Komunalna policija

Shodno članu 6 Zakona o komunalnoj policiji, poslovi komunalne policije obuhvataju komunalni nadzor i obezbjeđivanje komunalnog reda u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast komunalnih djelatnosti i druge oblasti u kojima opština vrši sopstvene poslove ili poslove iz nadležnosti državne uprave koji su joj preneseni zakonom ili povjereni na osnovu zakona.

Utvrđeno činjenično stanje:

- Broj zaposlenih na 31.12.2022.g u Službi komunalne policije pored načelnika koji je zasnovao radni odnos 13.09.2022.godine je ukupno 25 zaposlenih na neodređeno od čega je 15 komunalnih policajaca i 1 zaposleni na određeno radno vrijeme.
- Na uzorku od dva zaposlena provjera psihofizičkih sposobnosti zadnji put je rađena marta 2019.godine

Utvrđene nepravilnosti i dokazi:

Od avgusta mjeseca 2022.g angažovana su 5 izvšilaca po Ugovoru o djelu usled povećanog obima posla čiji radni odnos traje i u 2023.godini što nije u skladu sa Zakonom jer se ugovori o djelu ne mogu zaključiti za poslove iz redovne nadležnosti Komunalne policije Opštine Nikšić.

Zaključeni ugovori o djelu odnose se na obavljanje poslova koji su u djelokrugu Komunalne policije u okviru koje su sistematizovana radna mjesta važećim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji.

Preporuka: Opština treba da zaključivanje ugovora o djelu vrši samo za obavljanje poslova koji su van redovne djelatnosti poslodavca, odnosno za vršenje poslova koji nijesu predviđeni Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

2.3. Računovodstvene politike i trezorsko poslovanje

Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave, određeno je da opštine dostavljaju kvartalne finansijske izvještaje Ministarstvu, najkasnije do 15. u prvom mjesecu narednog kvartala tekuće godine za prethodni kvartal na obrascima:

- Obrazac 1 - Izvještaj o novčanim tokovima I - ekonomska klasifikacija,
- Obrazac 2 - Izvještaj o novčanim tokovima II - funkcionalna klasifikacija,
- Obrazac 5 - Izvještaj o neizmirenim obavezama,
- Obrazac 7 - Izvještaj o konsolidovanoj budžetskoj potrošnji.

Navedenim Pravilnikom određeno je da: potrošačke jedinice opština (javne ustanove, javna preduzeća i dr.) dostavljaju mjesečne finansijske izvještaje opštini, najkasnije do 10. u prvom mjesecu narednog kvartala tekuće godine za prethodni kvartal, na obrascima 3 i 5 Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave, i da Opštine dostavljaju godišnje finansijske izvještaje Ministarstvu do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu, na obrascima 1, 2, 5 i 7.

Utvrđeno činjenično stanje

- Dostavljen je Godišnji izvještaj o ukupno ostvarenim primicima, izvršenim izdacima, neizmirenim obavezama i budžetskom zaduženju.

- U skladu sa članom 41 Zakona o finansiranju lokalne samouprave predlog završnog računa budžeta opštine za 2022.g utvrđen je od strane predsjednika opštine i dostavljen skupštini opštine početkom maja tekuće godine.
- Opština je kvartalno dostavljala Izvještaje o neizmirenim obavezama i budžetskom zaduženju opština u skladu sa Pravilnikom o izmjeni pravilnika o sadržaju izvještaja o ukupno ostvarenim primicima i izdacima po potrošačkim jedinicama i izvještaja o neizmirenim obavezama i budžetskom zaduženju opština.
- Ustanove čiji je osnivač Opština dostavljale su kvartalne izvještaje na obrascima 4 i 5 Pravilnika o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave.

Utvrđene nepravilnosti i dokazi:
- Opština nije shodno članu 6 Pravilnika o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave dostavljala Ministarstvu finansija kvartalne izvještaje na Obrazac 1 - Izvještaj o novčanim tokovima I - ekonomska klasifikacija i Obrazac 2 - Izvještaj o novčanim tokovima II - funkcionalna klasifikacija.

Opština je u 2023. godini obezbijedila primjenu Pravilnika o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave i dostavlja kvartalne finansijske izvještaje Ministarstvu finansija, za I i II kvartal 2023. godine na obrascima 1, 2, 5 i 7.

Trezorsko poslovanje

Uputstvom o bližem načinu rada trezora lokalne samouprave propisan je bliži način rada trezora opština. U cilju obezbjeđenja funkcije unutrašnjih kontrola u javnom sektoru, predviđeno je raspoređivanje odgovornosti i podjela dužnosti službenika za privredu, razvoj i finansije, pri čemu je predviđeno odvajanje funkcija službenika za ovjeravanje, odobravanje i kontrolu zahtjeva. Uputstvom je, takođe, predviđen dokument koji sadrži specimen potpisa svakog službenika koji je raspoređen na odgovarajuće mjesto službenika za privredu, razvoj i finansije koji mora biti potpisan od nadležnog starješine organa, odnosno službe. U cilju pravilne evidencije i kontrole, Uputstvom su predviđeni sljedeći obrasci za izvršenje budžeta: Dinamički plan potrošnje - obrazac 1; Dodjela sredstava - obrazac 2; Zahtjev za rezervisanje sredstava - obrazac 3; Zahtjev za plaćanje - obrazac 4; Izmjena dnevnika - obrazac 5; Zahtjev za izdavanje avansa - obrazac 6.

Utvrđeno činjenično stanje:
- Raspoređivanje službenika za finansije je urađeno u skladu sa tačkom 4 – 6 Uputstva o bližem načinu rada trezora jedinica lokalne samouprave.
- Uspostavljen je sistem unutrašnjih kontrola na način predviđen tačkom 10 – 12 Uputstva o bližem načinu rada trezora jedinica lokalne samouprave usklađen sa Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru.
- Svaka potrošačka jedinica obrađuje zahtjeve za plaćanje u okviru sredstava sa kojima raspolaže budžetom i ima lice za ovjeravanje i odobravanje zahtjeva. Kontrolu svih zahtjeva za plaćanje za sve potrošačke jedinice na nivou opštine Nikšić obavljaju rukovodilac Sektora za trezor, rukovoditeljka Sektora za računovodstvo i rukovoditeljka Odeljenja za upravljanje gotovinom i dugom u Sekretarijatu za finansije, razvoj i preduzetništvo. Glavni službenik za finansije je sekretar Sekretarijata za finansije, razvoj I preduzetništvo.

Utvrđene nepravilnosti i dokazi:
Trezorsko poslovanje ne vrši se u potpunosti u skladu sa članom 58 Uputstva u o bližem načinu rada trezora jedinica lokalne samouprave jer se u izvršenju budžeta ne koriste obrasci: Dinamički plan potrošnje - obrazac 1, Zahtjev za rezervisanje sredstava – Obrazac 3, Izmjena dnevnika - obrazac 5

Preporuka: Opština treba da u skladu sa članom 58 Uputstva o bližem načinu rada trezora jedinica lokalne samouprave izvršenje budžeta vrši na obrascima – Dinamički plan potrošnje obrazac 1, Zahtjev za rezervisanje sredstava – Obrazac 3 i Izmjena dnevnika - obrazac 5.

2.3.1. Preusmjerenja sredstava

Zakonom o finansiranju lokalne samouprave, član 36, određeno je da u slučaju nastanka okolnosti koje nijesu bile poznate u vrijeme usvajanja odluke o budžetu, predsjednik opštine može, na osnovu obrazloženog

zahtjeva potrošačke jedinice, između potrošačkih jedinica vršiti preusmjeravanje sredstava utvrđenih odlukom o budžetu opštine u visini do 10% od ukupno planiranih sredstava potrošačke jedinice čiji se odobreni iznos sredstava umanjuje.
Tokom 2022. godine predsjednik opštine donio je 79 Zaključaka kojima je izvršeno preusmjerenje sredstva a u ukupnom iznosu od 1.572.625,14€. Od ukupno donijetih 79 Zaključaka, nakon donošenja Odluke o izmjenama Odluke o budžetu Opštine Nikšić za 2022. godinu (Sl. List CG – opštinski propisi, broj 50/22 od 19.10.2022. godine), predsjednik je izvršio preusmjerenje sredstava u iznosu od 903.406,70€ na osnovu 43 Zaključka.

Slijedi pregled preusmjerenih sredstava po potrošačkim jedinicama i po budžetskim pozicijama.

Tabela 1: preusmjerenja sredstava po potrošačkim jedinicama

R. Br.	Potrošačka jedinica	iznos planiran odlukom o budžetu	preusmjerenje			plan nakon preusmjerenja
			smanjenje		povećanje	ukupno
		25,000,000.00	**903,406.70**	**3.61%**	**903,406.72**	**25,000,000.02**
1	Sekretarijat za lokalnu samoupravu	485,068.00	5,734.00	1.18%	6,783.34	1,049.34	486,117.34
2	Sekretarijat za finansije, razvoj i preduzetništvo	4,058,343.00	56,614.81	1.40%	6,093.21	-50,521.60	4,007,821.40
3	Sekretarijat za uređenje prostora i zaštitu životne sredine	289,369.00	3,102.00	1.07%	6,204.06	3,102.06	292,471.06
4	Sekretarijat za komunalne poslove i saobraćaj	3,056,176.00	223,488.22	7.31%	8,780.61	-214,707.61	2,841,468.39
5	Sekretarijat za kulturu, sport, mlade i socijalno staranje	2,227,936.00	95,990.28	4.31%	123,248.41	27,258.13	2,255,194.13
6	Sekretarijat za inspekcijski nadzor	315,856.00	10,320.96	3.27%	4,922.09	-5,398.87	310,457.13
7	Sekretarijat za investicije i projekte	5,822,763.00	300,648.29	5.16%	6,331.47	-294,316.82	5,528,446.18
8	Uprava lokalnih javnih prihoda	383,418.00	14,949.45	3.90%	4,863.75	-10,085.70	373,332.30
9	Direkcija za imovinu	283,967.00	1,712.77	0.60%	31,678.31	29,965.54	313,932.54
10	Služba za saradnju, poslove predsjednika i informisanje	2,910,730.00	39,086.51	1.34%	585,408.79	546,322.28	3,457,052.28
11	Služba glavnog administratora	97,030.00	8,657.32	8.92%	1,934.32	-6,723.00	90,307.00
12	Služba glavnog gradskog arhitekte	61,294.00	0.00	0.00%	1,343.92	1,343.92	62,637.92
13	Služba za zajedničke poslove	558,108.00	24,995.92	4.48%	30,062.82	5,066.90	563,174.90
14	Komunalna policija	252,796.00	6,670.91	2.64%	6,946.94	276.03	253,072.03
15	Služba zaštite i spašavanja	1,111,747.00	45,457.77	4.09%	2,935.23	-42,522.54	1,069,224.46
16	Služba za unutrašnju reviziju	48,272.00	0.00	0.00%	1,340.73	1,340.73	49,612.73
17	Služba za skupštinske poslove	587,154.00	16,289.42	2.77%	3,488.93	-12,800.49	574,353.51
18	JU Dnevni centar za djecu sa smetnjama u razvoju	281,740.00	4,000.00	1.42%	2,708.87	-1,291.13	280,448.87
19	JU Zahumlje	320,700.00	1,075.00	0.34%	4,170.05	3,095.05	323,795.05
20	JU Muzeji i galerije	434,900.00	17,774.64	4.09%	0.00	-17,774.64	417,125.36
21	JU Nikšićko pozorište	495,700.00	5,950.00	1.20%	40,368.05	34,418.05	530,118.05
22	JU Narodna biblioteka Njegoš	353,200.00	16,781.66	4.75%	11,480.00	-5,301.66	347,898.34
23	Agencija za projektovanje i planiranje	493,733.00	4,106.77	0.83%	12,312.82	8,206.05	501,939.05
24	Turistička organizacija	70,000.00	0.00	0.00%	0.00	0.00	70,000.00

Tabela 2: preusmjerenja sredstava po budžetskim pozicijama:

Račun	Opis računa	Iznos planiran odlukom o budžetu	preusmjerenje			plan nakon preusmjerenja
			smanjenje		povećanje	ukupno
		25,000,000.00	**903,406.70**	**3.61%**	**903,406.70**	**25,000,000.00**
411	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	5,652,350.00	181,920.61	3.22%	94,032.48	-87,888.13	5,564,461.87
412	Ostala lična primanja	553,750.00	13,274.19	2.40%	133,231.64	119,957.45	673,707.45
413	Rashodi za materijal	1,038,090.00	37,050.20	3.57%	5,697.26	-31,352.94	1,006,737.06
414	Rashodi za usluge	545,800.00	10,488.10	1.92%	82,565.12	72,077.02	617,877.02
415	Rashodi za tekuće održavanje	1,886,000.00	181,638.02	9.63%	10,950.00	-170,688.02	1,715,311.98
416	Kamate	335,000.00	0.00	0.00%	0.00	0.00	335,000.00
417	Renta	195,000.00	0.00	0.00%	39,512.01	39,512.01	234,512.01
418	Subvencije	657,900.00	40,150.00	6.10%	0.00	-40,150.00	617,750.00
419	Ostali izdaci	130,100.00	1,010.00	0.78%	79,288.20	78,278.20	208,378.20
421	Prava iz oblasti socijalne zaštite	70,100.00	7,000.00	9.99%	0.00	-7,000.00	63,100.00
431	Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	3,342,840.00	61,981.30	1.85%	134,296.99	72,315.69	3,415,155.69
432	Ostali transferi	1,707,000.00	69,194.28	4.05%	0.00	-69,194.28	1,637,805.72
441	Kapitalni izdaci	6,450,000.00	289,700.00	4.49%	293,833.00	4,133.00	6,454,133.00
451	Pozajmice i krediti	100,000.00	10,000.00	10.00%	0.00	-10,000.00	90,000.00
461	Otplata dugova	697,200.00	0.00	0.00%	0.00	0.00	697,200.00
463	Otplata obaveza iz prethodnog perioda	1,158,870.00	0.00	0.00%	0.00	0.00	1,158,870.00
471	Tekuća budžetska rezerva	470,000.00	0.00	0.00%	30,000.00	30,000.00	500,000.00
472	Stalna budžetska rezerva	10,000.00	0.00	0.00%	0.00	0.00	10,000.00

U postupku revizije utvrđeno je da je na računu 463 – otplata obaveza iz prethodnog perioda Odlukom o budžetu planiran iznos od 2.635.346,00€, a Odlukom o izmjenama Odluke o budžetu iznos od 1.158.870,00€[52] iako je u tom trenutku izvršenje iznosilo 1.814.830,78€, odnosno, za 655.960,78€ više nego što je planirano rebalansom. Na kraju 2022. godine izvršenje je iznosilo 2.119.121,44€, odnosno 182,86% u odnosu na plan.

Preporuka: Prilikom donošenja Odluke o izmjeni Odluke o budžetu, Opština treba, na osnovu izvještaja o izvršenju budžeta za devet mjeseci tekuće fiskalne godine, izvrši adekvatnu procjenu izvršenja budžeta za preostala tri mjeseca tekuće fiskalne godine.

2.3.2. Planiranje i izvršenje budžeta Opštine Nikšić za 2022. godinu

Postupak donošenja odluke o budžetu opštine propisan je Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i Zakonom o finansiranju lokalne samouprave.
Utvrđeno činjenično stanje:

[52] Odluka je donesena na sjednici Skupštine opštine, dana 11.10.2022. godine.

- Na osnovu akta Sekretarijata za finansije, razvoj i preduzetništvo stavljen je na javnu raspravu nacrt odluke o budžetu opštine Nikšić za 2022.g. Od strane Ministarstva finansija[53] dobijene su Smjernice za pripremu budžeta i saglasnost[54] na predlog odluke o Budžetu opštine 20.12.2021.g. Nacrt[55] Odluke o budžetu dostavljen je Skupštini Opštine Nikšić 09.12.2021. godine koja je na sjednici održanoj 23.12.2021. godine donijela Odluku o budžetu opštine Nikšić za 2022. godinu.
- Odluka o izmjenama budžeta Opštine Nikšić je donijeta 11.10.2022.g po istoj proceduri kao i Nacrt Odluke o budžetu.
-Interna procedura za proces planiranja budžeta od 17.10.2012.g nije usklađena sa Zakonom i podzakonskim aktima kao ni sa Odlukom o organizaciji i načinu rada lokalne uprave Opštine Nikšić.

Utvrđene nepravilnosti i dokazi:
- Interna procedura za proces planiranja budžeta ne primjenjuje se u dijelu rokova za dostavljanje podataka od strane potrošačkih jedinica Sekretarijatu za finansije, razvoj i preduzetništvo koji objedinjava podatke. Budžetske cirkulare potrošačke jedinice prema članu 4 Internog uputstva su u obavezi da vrate do 15 juna. Sekretarijatu za finansije, razvoj i preduzetništvo cirkulare dobija u toku septembra mjeseca.
- Opština nije shodno članu 31 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti dostavila nacrt odluke o budžetu opštine Ministarstvu finansija do 1. novembra, već 09.12.2020. godine.
- Predlog odluke o Budžetu opštine Nikšić za 2022. godinu na koji je Ministarstvo finansija dalo saglasnost 20.12.2021.g, nije mogao biti dostavljen Skupštini Opštine do 1. decembra tekuće godine, kako je to određeno članom 28 Zakona o finansiranju lokalne samouprave, već je to urađeno 23.12.2021. godine.

Preporuka: Opština treba da planiranje i usvajanje budžeta vrši u skladu sa rokovima predviđenim čl. 32. Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i čl. 28 Zakona o finansiranju lokalne samouprave.

2.4. Primici

Naplata i evidencija prihoda

Opština je donijela internu proceduru za utvrđivanje, kontrolu i naplatu lokalnih prihoda, na osnovu koje te poslove vrši Uprava lokalnih javnih prihoda. Uprava vrši zaduženje i evidenciju sledećih prihoda: poreza na nepokretnosti, prireza porezu na dohodak fizičkih lica, taksa (lokalne administrativne i takse i komunalne takse), naknada (za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, legalizaciju bespravno podignutih objekata, za korišćenje opštinskih puteva), članskog doprinosa i boravišne takse.

U skladu sa Naredbom o načinu uplate javnih prihoda Opština za sopstvene prihode ima otvorene račune po vrsti prihoda. Sredstva koja se tokom dana uplate na navedene uplatne račune, shodno ugovorima sa poslovnom bankom NLB, na kraju dana prenose se na Glavni račun trezora Opštine. Sljedećeg dana uz izvod sa Glavnog računa trezora, dostavljaju se izvodi za svaki pojedini račun koji je otvoren za naplatu sopstvenih prihoda.
Na zbirnom računu je iskazan ukupan iznos sredstava koji je prenešen sa pojedinog računa i on služi za knjiženje u Glavnoj knjizi trezora - sintetika. Pojedinačni izvodi sadrže analitički prikaz uplata po poreskim obveznicima ili obveznicima (plaćanja taksi, naknada i dr.), i oni se dostavljaju svakog dana savjetniku za trezorsko poslovanje radi knjiženja, dok kontrolu naplate javnih prihoda vrši Sekretar za finansije. Takođe se vrši svakodnevno sravnjenje uplata sa izvodima banaka.
Direktor Uprave za naplatu lokalnih javnih prihoda donio je, uz saglasnost Predsjednika Opštine, Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Uprave za naplatu lokalnih javnih prihoda.

Sistematizacija poslova i broj izvršilaca predviđeni ovim pravilnikom, prikazani su u tabeli:

[53] Br:02-031-2907/1 od 08.09.2021.g
[54] Br:01-13-17946/1 od 20.12.2021.g
[55] Br:06-402-640 od 09.12.2021.g

Uprava lokalnih javnih prihoda			
Redni broj	**Zvanje - radno mjesto**	**Broj izvršilaca određen aktom o sistematizaciji**	**Zaposleno**
1	direktork/ka	1	1
2	pomoćnik direktora	1	1
3	samostalni referent/kinja -tehnički sekretar/ka	1	1
4	namještenik/ca	1	1
5	rukovodilac/teljka sektora za utvrđivanje	1	1
6	samostalni savjetnik/ca I za utvrđivanje poreza na nepokr.	5	3
7	samostalni savjetnik/ca za postupanje po žalbama	1	1
8	samostalni savjetnik III za utvrđivanje poreza na nepokr.	1	0
9	samostalni/a referent/kinja za administrativno teh.poslove	1	1
10	rukovodilac/teljka odjeljenja za utvrđivanje naknada	1	1
11	sam.savjetnik/ca I za utvrđivnje lok.komunalih taksi i čl.dopr	1	1
12	sam.savjetnik/ca II za utvrđivanje naknade za kom.opremanj	1	1
13	rukovodilac/teljka sektora za naplatu lok.javnih prihoda	1	1
14	sam.savjetnik/ca I naplatu lokalnih javnih prihoda	1	1
15	sam.savjetnik/ca I naplatu lokalnih javnih prihoda	1	1
16	sam.savjetnik/ca I za naplatu lokalnih javnih prihoda	3	2
17	sam.savjetnik III za naplatu lokalnih javnih prihoda	2	1
18	savjetnik /ca III za napltu lokalnih javnih prihoda	1	0
19	saradnik/ca III za praćenje utvrđivanja i naplate lok.jav.prih.	1	1
20	samostalni referent/kinja -blagajnik/ca	3	3
21	glavni inspektor/ka	1	1
22	inspektor/ka I	1	1
23	inspektor/ka II	1	1
24	rukovodilac/teljka odjeljenja za terensku provjeru pod.	1	0
25	samostalni referent za administrativno-tehničke poslove	1	1
26	samostalni referent/kinja -za terensku provjeru podataka	7	7
	Ukupno izvršilaca:	**41**	**34**

Pravilnikom je sistematizovano 41 radno mjesto, a popunjeno je 34. Nije popunjeno 7 radnih mjesta koja se odnose na samostalne savjetnike i savjetnike za utvrđivanje i naplatu lokalnih javnih prihoda, kao i na rukovodioca odjeljenja za terensku provjeru podataka.

Zakonom ustupljeni prihodi su: prihodi od poreza na dohodak fizičkih lica, prihodi od poreza na promet nepokretnosti, prihodi od koncesionih i drugih naknada za korišćenje prirodnih dobara koje dodjeljuje Država i godišnje naknade pri registraciji motornih vozila.

Podaci o ovim prihodima usaglašavaju se sa odgovarajućom službom Državnog trezora, povremeno umjesto na dnevnoj bazi.

Preporuka: Preporučuje se Opštini da u skladu sa svojim pravima, obezbijedi podatke o ustupljenim prihodima na dnevnoj bazi

Pihodi iz Egalizacionog fonda

Opština Nikšić, je ostvarila pravo za korišćenje sredstava Fonda za 2022. godinu, jer je imala stepen razvijenosti ispod 100% prosječne vrijednosti indeksa razvijenosti utvrđenog u skladu sa zakonom kojim se uređuje regionalni razvoj.

Prihodi iz budžeta Države

Opština je u 2022. godini ostvarila prihode iz državnog budžeta u vidu transfera (tekućih i kapitalnih).

Planirani i ostvareni primici

Prihodi Opštine su planirani, Odlukom o Budžetu opštine Nikšić za 2022. godinu, u iznosu od 23.700.000,00€ i Odlukom o izmjenama Odluke o Budžetu Opštine Nikšić za 2022. godinu, kojom je plan prihoda uvećan na 25.000.000,00€. Prikaz ukupnih primitaka i izdataka u 2022. godini prikazan je u sljedećoj tabeli:

R. Broj	Opis	Planirano za 2022.	Rebalans	Ostvareno u 2022.	Index
1	Primici	23.700.000,00	25.000.000,00	27.947.278,70	111,79
2	Izdaci	19.205.568,65	23.700.000,00	21.540.718,64	90,89
3	Gotovina na početku perioda	3.051.300,00	6.955.054,60	6.955.054,60	100,00
4	Gotovina na kraju perioda			6.406.560,06	

Primici su ostvareni u iznosu od 27.947.278,70€ i za 11,79% su veći u odnosu na planirane, a izdaci su realizovani u iznosu od 21.540.718,64€ što je za 9,11% manje u odnosu na planirane. Gotovina na početku perioda je iznosila 6.955.054,60€, dok je na kraju iznosila 6.406.560,06€, što znači da je došlo do smanjenja gotovine za 548.494,54€. Planirani i ostvareni primici Opštine za 2022. godinu su prikazani u sljedećoj tabeli:

Opština Nikšić									
Ekonomska klasifikacija				Opis	Budžet 2021.	Budžet 2022.			
					Realizacija prihoda	Plan	Rebalans	Realizacija prihoda	index
7				PRIMICI	26.171.300,08	23.700.000,00	25.000.000,00	27.947.278,70	111,79
	71			TEKUĆI PRIHODI	13.811.035,52	15.333.700,00	12.874.845,40	15.340.069,70	119,15
		711		Porezi	11.032.828,30	10.435.000,00	8.275.200,00	10.375.808,09	125,38
			7111	Porez na dohodak fizičkih lica	2.500.934,68	2.155.000,00	1.565.200,00	3.403.110,47	217,42
			7113	Porez na imovinu	326.518,98	280.000,00	310.000,00	399.049,02	128,73
			71132	Porez na promet nepokretnosti i prava, nasljeđe i poklon	326.518,98	280.000,00	310.000,00	399.049,02	128,73
			7117	Lokalni porezi	8.205.374,64	8.000.000,00	6.400.000,00	6.573.648,60	102,71
			71171	Porez na nepokretnosti (zemljište, stambene i poslovne zgr	6.531.404,75	6.450.000,00	5.300.000,00	5.476.684,77	103,33
			71176	Prirez porezu na dohodak fizičkih lica	1.673.969,89	1.550.000,00	1.100.000,00	1.096.963,83	99,72
		713		Takse	122.402,30	110.000,00	133.000,00	175.972,47	132,31
			7131	Administrativne takse	76.499,64	55.000,00	55.000,00	66.868,05	121,58
			71312	Lokalne administrativne takse	76.499,64	55.000,00	55.000,00	66.868,05	121,58
			7135	Lokalne komunalne takse	45.902,66	55.000,00	78.000,00	109.104,42	139,88
			71353	za korišćenje prostora na javnim površinama	25.513,26	35.000,00	40.000,00	54.357,72	135,89
			71357	za korišćenje vitrina radi izlaganja robe van poslovnih prostorija		0,00	6.000,00	6.609,60	110,16
			71358	za korišćenje reklamnih panoa i bilborda	12.853,40	12.000,00	16.000,00	29.761,10	186,01
			71359	za korišćenje prostora za parkiranje...	7.536,00	8.000,00	16.000,00	18.376,00	114,85
		714		Naknade	2.131.512,36	4.233.700,00	3.246.545,40	3.402.293,02	104,80
			7141	Naknada za korišćenje dobara od opšteg interesa	199.552,90	2.483.554,00	1.911.545,40	1.362.345,47	71,27
			71411	za korišćenje voda	168.141,98	250.000,00	200.000,00	284.649,45	142,32
			71412	za izvađeni materijal iz vodotoka	0,00	100,00	100,00	0,00	0,00
			71413	za zaštitu voda od zagađivanja	31.410,92	20.000,00	20.000,00	31.922,33	159,61
			71415	za korišćenje voda u izuzetno povoljnim prirodnim uslovim	0,00	2.213.454,00	1.691.445,40	1.045.773,69	61,83
			7142	Naknada za korišćenje prirodnih dobara - koncesije	616.131,96	535.000,00	365.000,00	372.930,00	102,17
			71421	za korišćenje šuma	33.230,13	15.000,00	15.000,00	71.594,51	477,30
			71422	za korišćenje rudnog bogatstva i mineralnih sirovina	582.901,83	520.000,00	350.000,00	301.335,49	86,10
			7146	Naknada za uređivanje građevinskog zemljišta - komunal	751.802,22	490.000,00	255.000,00	564.361,90	221,32
			71461	za uređivanje i izgradnju građevinskog zemljišta za pravna	661.244,63	450.000,00	230.000,00	481.998,90	209,56
			71463	za uređivanje i izgradnju građevinskog zemljišta za građan	90.557,59	40.000,00	25.000,00	82.363,00	329,45
			7148	Naknade za puteve	553.346,64	715.146,00	705.000,00	1.092.566,65	154,97
			71484	Naknada za puteve - registracija drumskih motornih vozila	270.103,57	250.000,00	250.000,00	279.228,26	111,69
			71489	Ostale naknade za puteve	283.243,07	465.146,00	455.000,00	813.338,39	178,76
			714891	za postavljanje cjevovoda, vodovoda, kanalizacije, električ	5.634,23	8.000,00	5.000,00	2.757,47	55,15
			714892	za cjevovode, vodovode, kanalizacije, električne, telefonske	98.652,28	207.146,00	100.000,00	153.455,71	153,46
			714894	za korišćenje komercijalnih objekata kojima je omogućen p	178.956,56	250.000,00	350.000,00	657.125,21	187,75
			7149	Ostale naknade	10.678,64	10.000,00	10.000,00	10.089,00	100,89
			71491	za izdavanje urbanističko tehničkih uslova za izradu tehnič	10.678,64	10.000,00	10.000,00	10.089,00	100,89
		715		Ostali prihodi	524.292,56	555.000,00	1.220.100,00	1.385.996,12	113,60
			7151	Prihodi od kapitala	0,00	10.000,00	100,00	53,94	53,94
			7152	Novčane kazne i oduzete imovinske koristi	123.550,00	165.000,00	140.000,00	158.867,01	113,48
			71523	Prihodi od novčanih kazni izrečenih u prekršajnom i drugo	85.947,64	140.000,00	100.000,00	101.448,85	101,45
			71525	Prihodi od kamata za neblagovremeno plaćanje lokalnih p	37.602,36	25.000,00	40.000,00	57.418,16	143,55
			7153	Prihodi koje organi ostvaruju vršenjem svoje djelatnosti	54.481,18	150.000,00	80.000,00	62.089,74	77,61
			7154	Ostali prihodi	346.261,38	230.000,00	1.000.000,00	1.164.985,43	116,50
			71541	Ostali prihodi	346.261,38	230.000,00	1.000.000,00	1.164.985,43	116,50
	72			PRIMICI OD PRODAJE NEFINANSIJSKE IMOVINE	0,00	15.000,00	26.000,00	39.789,00	153,03
		721		Prodaja nepokretnosti	0,00	15.000,00	26.000,00	39.789,00	153,03
			7211	Prodaja nepokretnosti	0,00	10.000,00	24.400,00	39.789,00	163,07
			7212	Prodaja osnovnih sredstava	0,00	5.000,00	1.600,00	0,00	0,00
	73			PRIMICI OD OTPLATE KREDITA I SREDSTVA PRENESENA IZ PRETHODN	4.719.709,18	3.051.300,00	6.955.054,60	6.955.054,60	100,00
		732		Sredstva prenesena iz prethodne godine	4.719.709,18	3.051.300,00	6.955.054,60	6.955.054,60	100,00
			7320	Sredstva prenesena iz prethodne godine	4.719.709,18	3.051.300,00	6.955.054,60	6.955.054,60	100,00
	74			DONACIJE I TRANSFERI	7.640.555,38	5.300.000,00	5.144.100,00	5.612.365,40	109,10
		741		Donacije	2.162.190,97	400.000,00	181.000,00	67.950,00	37,54
			7411	Tekuće donacije	1.208.500,00	100.000,00	20.000,00	22.950,00	114,75
			7412	Kapitalne donacije - uslovne i druge dotacije iz budžeta drž	800.000,00	300.000,00	160.000,00	45.000,00	28,13
			7413	EU donacije	153.690,97	0,00	1.000,00	0,00	0,00
		742		Transferi	5.478.364,41	4.900.000,00	4.963.100,00	5.544.415,40	111,71
			7421	Transferi od budžeta države	207.900,00	0,00	200.000,00	239.145,00	119,57
			74211	Tekući transferi	0,00	0,00	1.000,00	59.400,00	5.940,00
			74212	Kapitalni transferi	0,00	0,00	199.000,00	179.745,00	90,32
			7425	Transferi od Zavoda za zapošljavanje CG	0,00	0,00	63.100,00	63.037,40	99,90
			7426	Transferi od Egalizacionog fonda	5.270.464,41	4.900.000,00	4.700.000,00	5.242.233,00	111,54

Opština je u 2022. godini, ostvarila primitke u iznosu od 27.947.278,70€ i za 11,79% su veći u odnosu na planirane.

Tekući prihodi budžeta su ostvareni u iznosu od 15.340.069,70€, odnosno sa 119,15% u odnosu na planirane. U tekućim prihodima najznačajnija stavka su prihodi po osnovu poreza, koji su ostvareni u iznosu od 10.375.808,09€, i veći su za 25,38% u odnosu na planirane.

Primici od prodaje imovine planirani su u iznosu od 24.400,00€, a ostvareni u iznosu od 39.789,00€, što je više za 63,07% u odnosu na planirane.

Transferi i donacije su ostvareni u iznosu od 5.612.365,40€, odnosno za 9,10% više u odnosu na plan.

Sredstva prenesena iz prethodne godine iznosila su 6.955.054,60€.

2.4.1. Porezi

Prihode od poreza čine prihodi prikazani u tabeli:

Ekonomska klasifikacija		Opis	Budžet 2020.	Budžet 2021.			
			Realizacija prihoda	Plan prihoda	Rebalans	Realizacija prihoda	index
711		Porezi	11.032.828,30	10.435.000,00	8.275.200,00	10.375.808,09	125,38
	7111	Porez na dohodak fizičkih lica	2.500.934,68	2.155.000,00	1.565.200,00	3.403.110,47	217,42
	7113	Porez na imovinu	326.518,98	280.000,00	310.000,00	399.049,02	128,73
	71132	Porez na promet nepokretnosti i prava, nasljeđe i poklon	326.518,98	280.000,00	310.000,00	399.049,02	128,73
	7117	Lokalni porezi	8.205.374,64	8.000.000,00	6.400.000,00	6.573.648,60	102,71
	71171	Porez na nepokretnosti (zemljište, stambene i poslovne zgr	6.531.404,75	6.450.000,00	5.300.000,00	5.476.684,77	103,33
	71176	Prirez porezu na dohodak fizičkih lica	1.673.969,89	1.550.000,00	1.100.000,00	1.096.963,83	99,72

Porez na dohodak fizičkih lica i porez na promet nepokretnosti su ustupljeni prihodi.
U skladu sa članom 11 i članom 12 Zakona o finansiranju lokalne samouprave[56], opštinama koje pripadaju Primorskom i Središnjem regionu ustupa se 50% prihoda od poreza na dohodak fizičkih lica i 80% prihoda od poreza na promet nepokretnosti ostvarenih na njenoj teritoriji.

Porez na dohodak fizičkih lica je planiran u iznosu od 1.565.200,00€, a ostvaren je u iznosu od 3.403.110,47€, odnosno za 117,42% više u odnosu na plan.

Porez na promet nepokretnosti planiran je u iznosu od 310.000.00€ a izvršenje je iznosilo 399.049,02€, odnosno 28,73% više u odnosu na plan.

Porez na nepokretnosti
Od sopstvenih prihoda, u najvećem iznosu ostvaren je prihod po osnovu poreza na nepokretnosti i to u iznosu od 5.476.684,77€.
Skupština Opštine Nikšić je donijela Odluku o porezu na nepokretnosti u Opštini Nikšić[57], na osnovu koje se nepokretnostima smatraju: građevinski objekti (objekti za stanovanje, poslovni objekti, stambeno-poslovni objekti i posebni dijelovi stambene zgrade) i zemljište (građevinsko, poljoprivredno, šumsko i drugo zemljište).
Uprava lokalnih javnih prihoda utvrđuje obaveze, donosi rješenja, zaduženja i evidenciju plaćanja za porez na nepokretnosti, za zemljište i objekte, za pravna i fizička lica. Na ovaj način vrši se utvrđivanje obaveze i naplata poreza na nepoktetnosti.
U softveru Uprave za naplatu lokalnih prihoda vode se analitičke kartice za svakog poreskog obveznika posebno i omogućava pregled po poreskim obveznicima (prethodni dug, tekuće promjene duga, uplate tokom godine, obračunati porez, kao i stanje duga na 31.12.2022. godine).
Uprava za naplatu lokalnih prihoda donosi posebno rješenja o zaduženju fizičkim licima za zemljište, a posebno za objekte. Pravnim licima se jednim rješenjem utvrđuje obaveza za zemljište i za objekte.
Tako se vrši i evidentiranje naplate. Na taj način se mogu dobiti izvještaji za fizička lica, posebno za zemljište, a posebno za objekte. Za pravna lica se dobijaju izvještaji sa zbirnim iznosom obaveza za zemljište i objekte. Softver ne daje mogućnost evidentiranja i razdvajanja plaćenih obaveza u tekućoj godini, za prethodne godine, od obaveza plaćenih u tekućoj godini za tu godinu. Takvi podaci se dobijaju ručnom evidencijom. Prihodi po osnovu poreza na nepokretnosti knjiženi su na računu 71171 – Lokalni porezi, umjesto na računu 711 – 3 Porez na imovinu. U toku revizije provjerom je utvrđeno, da se u 2023. godini evidencija ovog prihoda vrši pravilno, na računu 711 – 3 Porez na imovinu.

Porez na nepokretnosti-pravna lica
Ukupno zaduženje, naplata, stanje duga i broj obveznika, za pravna lica po osnovu poreza na nepokretnosti prikazan je u tabeli:

Zaduženje i naplata poreza na nepokretnosti za pravna lica u 2022. godini					
Stanje nenaplaćenih potraživanja na dan 31.12.2021. godine	Zaduženje u 2022. godini	Prihodi iz prethodnih godina koji su naplaćeni u 2022. godini	Prihodi za 2022. godinu naplaćeni tokom 2022. godine	Ukupno naplaćeno u 2022. godini	Stanje nenaplaćenih potraživanja na dan 31.12.2022. godine
3.497.105,74	4.788.022,33	712.861,96	4.081.023,20	4.793.885,16	3.491.242,91

[56] "Službeni list Crne Gore", br. 3/19, 86/22
[57] "Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 53/19, 45/21, 64/22

U 2022. godini broj pravnih lica, obveznika poreza na nepokretnosti iznosio je 349. Njihovo ukupno zaduženje (za zemljište i objekte) iznosilo je 4.788.022,33€ za tu godinu. Na kraju 2021. godine, stanje nenaplaćenih potraživanja je iznosilo 3.497.105,74€.

Ukupno naplaćeni iznos ovog poreza od pravnih lica za 2022. godinu iznosio je 4.793.885,16€ (712.861,96€ naplaćeno za prethodne godine i 4.081.023,20€ za 2022. godinu).

Broj pravnih lica koja su na kraju 2022. godine imala dug iznosi 199. Njihov dug je iznosio 3.491.242,91€.

Pregled velikih dužnika poreza na nepokretnosti za pravna lica na 31.12.2022. godine, prikazan je u sljedećoj tabeli:

Veliki dužnici pore za na nepokretnosti - pravna lica (i:nad 50.000.00€)							
Redni broj	Naziv pravnog lica	Saldo na dan 31.12.2021. godine	Zaduženje u 2022. godini	Prihodi iz prethodnih godina koji su naplaćeni u 2022. godini	Prihodi za 2021. godinu naplaćeni tokom 2022. godine	Ukupno naplaćeno u 2022. godini	Stanje nenaplaćenih potraživanja na dan 31.12.2022. godine
1	RUDNICI BOKSITA - u stečaju AD	895.851,31	0,00	0,00	0,00	0,00	895.851,31
2	EPCG AD - HE Perućica	0,00	2.152.178,93	0,00	1.684.624,33	1.684.624,33	467.554,60
3	INSTITUT ZA CRNU METALURGIJU	233.516,49	38.544,41	650,00	0,00	650,00	271.410,90
4	TEHNO - BAZA AD	225.362,75	16.316,16	3.617,70	0,00	3.617,70	238.061,21
5	CRNOGORSKI ELEKTRODISTRIBUTIUVNI SISTEM	137.075,12	162.156,57	137.075,12	2.436,22	139.511,34	159.720,35
6	JAVORAK MB DOO	201.737,17	20.356,70	57.902,72	20.356,70	78.259,42	143.834,45
7	" LIVNICA" AD Nikšić	66.396,87	0,00	0,00	0,00	0,00	66.396,87
8	"ANGMAR" DOO	50.334,01	8.149,39	0,00	0,00	0,00	58.483,40
9	NECKOM D.O.O.	54.456,45	0,00	0,00	0,00	0,00	54.456,45
10	AURA COMPANY DOO	46.743,47	4.433,49	0,00	0,00	0,00	51.176,96
11	ONOGOŠT"HTP AD	50.292,65	0,00	0,00	0,00	0,00	50.292,65
	Ukupno:	1.961.766,29	2.402.135,65	199.245,54	1.707.417,25	1.906.662,79	2.457.239,15

Pravna lica (sa iznosom duga preko 50.000,00€), na dan 31.12.2022. godine imala su neizmirene obaveze prema Opštini, po osnovu poreza na nepokretnosti u iznosu od 2.457.239,15€, što prerdstavlja 70,38% ukupnog duga pravnih lica.

Najveći dužnik po ovom osnovu, na dan 31.12.2022. godine su Rudnici boksita u stečaju ad, sa iznosom od 895.851,31€, zatim EPCG AD – HE Perućica sa iznosom od 467.554,60€. Institut za crnu metalurgiju duguje iznos od 271.410,90€, a Tehno – baza AD iznos od 238.061,21€.

Porez na nepokretnosti-fizička lica

Broj fizičkih lica-obveznika za porez na nepokretnosti za objekte, u 2022. godini iznosio je 25.882.

Pregled zaduženja i naplate poreza na nepokretnosti za fizička lica-objekti, prikazan je u sljedećoj tabeli:

Pregled zaduženja i naplate poreza na nepokretnosti za fizička lica - objekti za 2022. godinu					
Stanje nenaplaćenih potraživanja na dan 31.12.2021. godine	Zaduženje u 2022. godini	Prihodi iz prethodnih godina koji su naplaćeni u 2022. godini	Prihodi za 2022. godinu naplaćeni tokom 2022. godine	Ukupno naplaćeno u 2022. godini	Stanje nenaplaćenih potraživanja na dan 31.12.2022. godine
7.499.932,59	1.130.459,94	346.462,35	258.088,46	604.550,81	8.025.841,72

Nenaplaćeno potraživanje iz ranijih godina, preneseno u 2022. godinu, po ovom osnovu iznosilo je 7.499,932,59€. Fizička lica su za objekte zadužena, u 2022. godini, sa 1.130.459,94€ poreza, a u istoj godini je od njih naplaćeno 604.550,81€ (346.462,35€ za prethodne i 258.088,46€ za 2022. godinu). Na kraju 2022. godine ostalo je nenaplaćeno potraživanje po ovom osnovu u iznosu od 8.025.841,72€, koje je uvećano u odnosu na potraživanje na početku godine za 525.909,13€.

Za porez na nepokretnosti – zemljište, broj obveznika u 2022. godini je iznosio 22.203.

Pregled zaduženja i naplate poreza na nepokretnosti za fizička lica-zemljište, prikazan je u sljedećoj tabeli:

Pregled zaduženja i naplate poreza na nepokretnosti za fizička lica - zemljište za 2022. godinu					
Stanje nenaplaćenih potraživanja na dan 31.12.2021. godine	Zaduženje u 2022. godini	Prihodi iz prethodnih godina koji su naplaćeni u 2022. godini	Prihodi za 2022. godinu naplaćeni tokom 2022. godine	Ukupno naplaćeno u 2022. godini	Stanje nenaplaćenih potraživanja na dan 31.12.2022. godine
3.697.794,36	310.621,11	48.013,11	29.204,68	77.217,79	3.931.197,68

Zaduženje fizičkih lica po ovom osnovu, iznosilo je 310.621,11€, preneseno potraživanje iz ranijih godina 3.697.794,36€, naplata 77.217,79€ (48.013,11€ za prethodne i 29.204,68€ za 2022. godinu), dok je na kraju godine ostao nenaplaćen iznos od 3.931.197,68€, koji je uvećan u odnosu na nenaplaćeni iznos na početku godine za 233.403,32€.

Pregled obaveza, zaduženja i uplata po osnovu poreza na nepokretnosti zbirno za pravna i fizička lica, prikazan je u sljedećoj tabeli:

Zaduženje i naplata po osnovu poreza na nepokretnosti, zbirno za pravna i fizička lica za 2022. godinu									
Porez na nepokretnosti	Broj obveznika	Broj donijetih rješenja	Broj neuručenih rješenja	Stanje nenaplaćenih potraživanja na dan 31.12.2021.	Zaduženje u 2022. godini	Prihodi iz prethodnih godina koji su naplaćeni u 2022. godini	Prihodi za 2022. godinu naplaćeni tokom 2022.	Ukupno naplaćeno u 2022. godini	Stanje nenaplaćenih potraživanja na dan 31.12.2022. godine
Pravna lica-objekti i zemljište		349		3.497.105,74	4.788.022,33	712.861,96	4.081.023,20	4.793.885,16	3.491.242,91
Fizička lica-objekti	25.882	31.899	2.100	7.499.932,59	1.130.459,94	346.462,35	258.088,46	604.550,81	8.025.841,72
Fizička lica-zemljište	22.203	22.203	3.700	3.697.794,36	310.621,11	48013,11	29204,68	77.217,79	3.931.197,68
Ukupno:	**48.085**	**54.451**	**5.800**	**14.694.832,69**	**6.229.103,38**	**1.107.337,42**	**4.368.316,34**	**5.475.653,76**	**15.448.282,31**

Po osnovu poreza na nepokretnosti (fizička i pravna lica) za 2022. godinu, doneseno je 54.451 rješenje. Od toga obveznicima nije uručeno 5.800 rješenja i ista su javno objavljena posredstvom lokalnog tv - emitera.
Revizijom je utvrđeno da su pravna i fizička lica u 2022. godini zadužena iznosom od 6.229.103,38€, od čega se na pravna lica odnosi iznos od 4.788.022,33€, a ostatak u iznosu od 1.441.081,05€ na fizička lica. Ukupno stanje duga po osnovu poreza na nepokretnosti, za pravna i fizička lica (zemljište i građevinski objekti) na dan 31.12.2022. godine iznosi 15.448.282,31€, što predstavlja uvećanje za 754.008,53€ u odnosu na 31.12.2021. godine. Od ukupnog duga za porez na nepokretnosti, u iznosu od 15.448.282,31€, na fizička lica se odnosi 11.957.039,40€ (za zemljište 3.931.197,68€, a za objekte 8.025.841,72€), a na pravna lica iznos od 3.491.242,91€ (ukupno za zemljište i za objekte).
Softver za evidenciju i naplatu poreza na nepokretnosti ne daje pouzdan izvještaj o ukupnim potraživanjima na početku godine, zaduženju za tekuću godinu, uplaćenim iznosima za prethodne i tekuću godinu i ukupnim potraživanjima na kraju godine. Takvi podaci se ručno izračunavaju, pa podatak o ukupnom stanju potraživanja nije pouzdan.

Preporuka: Preporučuje se Opštini da unaprijedi softver za utvrđivanje i evidenciju poreza na nepokretnosti, kako bi isti omogućio dobijanje pouzdanih izvještaja o zaduženju i naplati ovoga prihoda

Prinudna naplata
Članom 56 Zakona o poreskoj administraciji[58] propisano je da se postupak prinudne naplate preduzima kada poreski obveznik poresku obavezu nije platio prilikom podnošenja poreske prijave, odnosno kada je poresko rješenje postalo izvršno. Revizijom je utvrđeno da je, Uprava lokalnih prihoda sprovodila postupke prinudne naplate poreskih potraživanja za pravna i fizička lica, donoseći zaključke i rješenja o prinudnoj naplati poreskih obaveza, kao i upis hipoteke na imovinu poreskog obveznika.
U toku 2022. godine doneseno je 692 rješenja (345 za fizička i 347 za pravna lica) o prinudnoj naplati. Uprava lokalnih prihoda ne vodi evidenciju o vrijednosti potraživanja po osnovu rješenja o prinudnoj naplati, kao i o naplaćenom iznosu potraživanja po ovom osnovu.

Preporuka: Opština treba da u skladu sa Zakonom o poreskoj administraciji preduzima mjere prinudne naplate prema svim poreskim obveznicima koji nijesu izmirili poreske obaveze u propisanim rokovima. Takođe, u skladu sa čl. 333 i 335 Zakona o svojinsko pravnim odnosima treba obavijestiti hipotekarne dužnike o početku namirenja potraživanja, vansudskom ili sudskom prodajom nepokretnosti opterećene hipotekom, u skladu sa Zakonom o izvršenju i obezbeđenju.

Prirez porezu na dohodak fizičkih lica je sopstveni prihod. Plaća se na porez na prihode od ličnih primanja, porez na dohodak od samostalne djelatnosti, porez na prihode od imovine i imovinskih prava i porez na prihode od kapitala. Za prirez porezu na dohodak fizičkih lica obveznici dostavljaju mjesečno poreske prijave. Na osnovu Odluke o prirezu porezu na dohodak fizičkih lica u Opštini Nikšić[59], stopa prireza iznosi 13 % poreske obaveze. Ovaj prihod je ostvaren u 2022. godini u iznosu od 1.096.963,83€.

2.4.2. Takse

Prihodi od taksa prikazani su u sljedećoj tabeli:

Ekonomska klasifikacija		*Opis*	*Budžet 2021.*	*Budžet 2022.*			
			Realizacija prihoda	*Plan prihoda*	*Rebalans*	*Realizacija prihoda*	*index*
713		*Takse*	*122.402,30*	*110.000,00*	*133.000,00*	*175.972,47*	*132,31*
	7131	*lokalne administrativne takse*	*76.499,64*	*55.000,00*	*55.000,00*	*66.868,05*	*121,58*
	7135	*Lokalne komunalne takse*	*45.902,66*	*55.000,00*	*78.000,00*	*109.104,42*	*139,88*

Lokalne administrativne takse
Primici po osnovu lokalnih administrativnih taksa su realizovani u iznosu od 66.868,05 €, odnosno za 21,58% više u odnosu na plan. Opština je ove prihode naplaćivala po osnovu Odluke o lokalnim administrativnim

[58] "Službeni list Republike Crne Gore", br. 65/01, 80/04, 29/05, "Službeni list Crne Gore", br. 73/10, 20/11, 28/12, 8/15, 47/17, 52/19, 145/21

[59] "Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 45/19

taksama u Opštini Nikšić[60]. Pomenutom odlukom su propisane lokalne administrativne takse za spise i radnje pred organima lokalne uprave Opštine Nikšić, u visini utvrđenoj tarifom lokalnih administrativnih taksa.
Taksa se plaća u trenutku nastanka obaveze i to za: podneske, zahtjeve date na zapisnik; rješenja, dozvole i druge isprave; upravne radnje u trenutku podnošenja zahtjeva za izvršenje tih radnji.
Uplata lokalne administrativne takse vrši se na uplatni račun Opštine Nikšić, u skladu sa Naredbom o načinu naplate javnih prihoda.

Lokalne komunalne takse

Primici od lokalnih komunalnih taksa realizovani su u iznosu od 109.104,42€, odnosno 39,88% više u odnosu na plan. Ovi prihodi su naplaćivani po osnovu Odluke o lokalnim komunalnim taksama u Opštini Nikšić[61]. Odlukom su propisane lokalne komunalne takse za obveznike takse, odnosno za korisnike prava, predmeta i usluga za čije je korišćenje propisano plaćanje takse.
Na osnovu ove odluke lokalne komunalne takse su naplaćene za korišćenje: prostora na javnim površinama, vitrina radi izlaganja robe van poslovnih prostorija, reklamnih panoa i bilborda, prostora za parkiranje motornih i priključnih vozila, motocikala i bicikala, na uređenim i obilježenim mjestima.
Taksena obaveza nastaje danom početka korišćenja prava, predmeta ili usluge, na osnovu rješenja donijetog od strane organa lokalne uprave nadležnog za poslove javnih prihoda.
Lokalna komunalna taksa može se utvrđivati prema korisnoj površini, vremenu korišćenja ili određivati u fiksnom iznosu. Visina, način i rokovi plaćanja lokalne komunalne takse utvrđuju se posebnim tarifama. Visina takse zavisi od vrste djelatnosti, površine i lokacije, odnosno zona u kojima se nalaze objekti, predmeti, odnosno vrše usluge za koje je propisano plaćanje takse.

Boravišna taksa

Na osnovu Zakona o boravišnoj taksi, nadzor nad prikupljanjem i plaćanjem boravišne takse i vođenjem odgovarajuće evidencije obavlja nadležni poreski organ opštine. Opština je donijela Odluku o boravišnoj taksi[62] kojom se određuje boravišna taksa na teritoriji Opštine u iznosu od 0,60€ po osobi i noćenju.
Zaduženje i naplata boravišne takse prikazani su u tabeli:

Zaduženje i naplata prihoda po osnovu boravišne takse u 2022. godini

Stanje nenaplaćenih potraživanja na dan 31.12.2021. godine	Zaduženje u 2022. godini	Prihodi iz prethodnih godina koji su naplaćeni u 2022.godini	Prihodi za 2022. godinu naplaćeni tokom 2022. godine	Ukupno naplaćeno u 2022. godini	Stanje nenaplaćenih potraživanja na dan 31.12.2022. godine
16.293,79	14.528,80	15.988,00	14.388,90	30.376,90	445,69

U toku 2022. godine naplaćeno je 30.376,90€ po osnovu boravišne takse. Prikupljena sredstva od boravišne takse koriste se: 80% za finansiranje djelatnosti lokalnih turističkih organizacija i 20% za finansiranje programa Nacionalne turističke organizacije.

Članski doprinos Turističkoj organizaciji

Uprava za naplatu lokalnih prihoda, shodno članu 41 Zakona o turističkim organizacijama i Odluci o visini, načinu obračunavanja i plaćanja članskog doprinosa Turističkoj organizaciji Opštine Nikšić[63], donosi rješenja o visini članskog doprinosa. Odlukom je propisano da su obveznici plaćanja članskog doprinosa pravna i fizička lica koja na teritoriji Opštine imaju svoja sjedišta ili organizacioni dio a koja ostvaruju prihod obavljanjem turističke, ugostiteljske i s turizmom neposredno povezanih djelatnosti.

Zaduženje i naplata prihoda po osnovu članskog doprinosa Turističkoj organizaciji u 2022. godini

Stanje nenaplaćenih potraživanja na dan 31.12.2021. godine	Zaduženje u 2022. godini	Storno dug.	Prihodi iz prethodnih godina koji su naplaćeni u 2022. godini	Prihodi za 2022. godinu naplaćeni tokom 2022. godine	Ukupno naplaćeno u 2022. godini	Stanje nenaplaćenih potraživanja na dan 31.12.2022. godine
79.732,10	113.700,00	1.152,00	29.306,11	93.663,32	122.969,43	69.310,67

Prihodi po osnovu članskog doprinosa iznosili su 122.969,43€, dok je na kraju godine ostao nenaplaćen iznos od 69.310,67€. Protiv 107 obveznika koji nijesu izmirili ovaj doprinos pokrenut je postupak prinudnog izvršenja. Uprava lokalnih prihoda nema podatke o iznosu zaduženja po rješenjima o prinudnoj naplati i napalćenom iznosu po ovom osnovu.

[60] "Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 53/19
[61] "Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 45/19, 45/20
[62] "Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 46/15
[63] "Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 53/19

Prikupljena sredstva od članskog doprinosa koriste se: 60% za finansiranje djelatnosti lokalne turističke organizacije i 40% za finansiranje programa Nacionalne turističke organizacije.

2.4.3. Naknade

Naknade su Odlukom o Budžetu Opštine planirane u iznosu od 3.246.545,40€, a ostvarene u iznosu od 3.402.293,02€, odnosno za 4,80% više u odnosu na plan i prikazane su u sljedećoj tabeli:

Ekonomska klasifikacija		Opis	Budžet 2021.	Budžet 2022			
			Realizacija prihoda	Plan prihoda	Rebalans	Realizacija prihoda	index
714		Naknade	2.131.512,36	4.233.700,00	3.246.545,40	3.402.293,02	104,80
	7141	Naknada za korišćenje dobara od opšteg interesa	199.552,90	2.483.554,00	1.911.545,40	1.362.345,47	71,27
	71411	za korišćenje voda	168.141,98	250.000,00	200.000,00	284.649,45	142,32
	71412	za izvađeni materijal iz vodotoka	0,00	100,00	100,00	0,00	0,00
	71413	za zaštitu voda od zagađivanja	31.410,92	20.000,00	20.000,00	31.922,33	159,61
	71415	za korišćenje voda u izuzetno povoljnim prirodnim uslovim	0,00	2.213.454,00	1.691.445,40	1.045.773,69	61,83
	7142	Naknada za korišćenje prirodnih dobara - koncesije	616.131,96	535.000,00	365.000,00	372.930,00	102,17
	71421	za korišćenje šuma	33.230,13	15.000,00	15.000,00	71.594,51	477,30
	71422	za korišćenje rudnog bogatstva i mineralnih sirovina	582.901,83	520.000,00	350.000,00	301.335,49	86,10
	7146	Naknada za uređivanje građevinskog zemljišta - komunal	751.802,22	490.000,00	255.000,00	564.361,90	221,32
	71461	za uređivanje i izgradnju građevinskog zemljišta za pravna	661.244,63	450.000,00	230.000,00	481.998,90	209,56
	71463	za uređivanje i izgradnju građevinskog zemljišta za građan	90.557,59	40.000,00	25.000,00	82.363,00	329,45
	7148	Naknade za puteve	553.346,64	715.146,00	705.000,00	1.092.566,65	154,97
	71484	Naknada za puteve - registracija drumskih motornih vozila	270.103,57	250.000,00	250.000,00	279.228,26	111,69
	71489	Ostale naknade za puteve	283.243,07	465.146,00	455.000,00	813.338,39	178,76
	714891	za postavljanje cjevovoda, vodovoda, kanalizacije, električ	5.634,23	8.000,00	5.000,00	2.757,47	55,15
	714892	za cjevovode, vodovode, kanalizacije, električne, telefonske	98.652,28	207.146,00	100.000,00	153.455,71	153,46
	714894	za korišćenje komercijalnih objekata kojima je omogućen p	178.956,56	250.000,00	350.000,00	657.125,21	187,75
	7149	Ostale naknade	10.678,64	10.000,00	10.000,00	10.089,00	100,89
	71491	za izdavanje urbanističko tehničkih uslova za izradu tehnič	10.678,64	10.000,00	10.000,00	10.089,00	100,89

U skladu sa čl. 13 Zakona o finansiranju lokalne samouprave, Opštini se ustupa 70% prihoda od koncesionih i drugih naknada za korišćenje prirodnih bogatstava (šume, vode, vodotoci, rudno blago, pijesak, šljunak, kamen i dr.) koja se nalaze na njenoj teritoriji.

Naknade za korišćenje dobara od opšteg interesa, planirane su u iznosu od 1.911.545,40€ a ostvarene u iznosu od 1.362.345,47€ ili 71,27% od planiranog iznosa, a u najvećem dijelu odnosile su se na naknade za korišćenje voda u izuzetno povoljnim prirodnim uslovima, u iznosu od 1.045.773,69€[64] i raspoređene su Opštini sa Centralnog računa Državnog trezora.

Naknade za korišćenje prirodnih dobara, planirane su u iznosu od 365.000,00€ a ostvarene u iznosu od 372.930,22€ ili 102,17% od planiranog iznosa, a odnosile su se na naknade za korišćenje šuma u iznosu od 71.594,51€ i naknade za korišćenje rudnog bogatstva i mineralnih sirovina u iznosu od 301.335,49€. Ove naknade su raspoređene Opštini sa Centralnog računa Državnog trezora. Po osnovu naknada za korišćenje prirodnih dobara Opština je ostvarila prihode u većem iznosu u odnosu na planirane za 2,17%.
Naknade za uređenje i izgradnju građevinskog zemljišta planirane su u iznosu od 255.000,00€ a ostvarene u iznosu od 564.361,90€ ili 121,32% više od planiranog iznosa. Od toga se na novogradnju odnosi 481.998,90€, shodno Odluci o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta[65], a na legalizaciju bespravnih objekata iznos od 82.363,00€, u skladu sa Odlukom o naknadi za urbanu sanaciju.[66]
Ukupan broj podnesenih zahtjeva za legalizaciju bespravno podignutih objekata je 2.465. U periodu od 14.10.2017 - 16.07.2018. godine podneseno 2.370 zahtjeva. Nakon izmjena i dopuna Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata (avgust 2020. godine) podneseno je 95 zahtjeva.
Na računu 7148-Naknade za puteve, prikazani su prihodi po osnovu: godišnje naknade pri registraciji motornih vozila, naknade za postavljanje vodova, godišnje naknade za vodove, naknade za korišćenje

[64] Naplaćeno od EPCG AD – Nikšić, za retenziju Vrtac, po osnovu naknade za korišćenje voda u izuzetno povoljnim prirodnim uslovima korišćenjem hidroakumulacija.
[65] "Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 45/20
[66] "Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 45/20

komercijalnih objekata kojima je omogućen pristup sa opštinskog i nekategorisanog puta. Ove naknade su ostvarene u iznosu od 1.092.566,65€, odnosno za 54,97% više u odnosu na planirane. Od ostalih naknada za puteve (ostvarene u iznosu od 813.338,39€) u najvećem iznosu je ostvarena naknada za korišćenje komercijalnih objekata, u iznosu od 657.125,21€, a zatim naknada za cjevovode, vodovode i druge vodove, u iznosu od 153.455,71€.

Stanje nenaplaćenih potraživanja, naknada za korišćenje komercijalnih objekata na početku 2022. godine, zaduženja i uplate u toku godine i stanje nenaplaćenih potraživanja na kraju godine prikazani su u tabeli:

Stanje nenaplaćenih potraživanja na dan 31.12.2021. godine	Zaduženje u 2022. godini	Stornirano	Prihodi iz prethodnih godina koji su naplaćeni u 2022.godini	Prihodi za 2022. godinu naplaćeni tokom 2022. godine	Ukupno naplaćeno u 2022. godini	Stanje nenaplaćenih potraživanja na dan 31.12.2022. godine
487.133,49	816.524,86	7.991,33	400.910,79	256.258,41	657.412,91	**638.254,11**

Na kraju 2022. godine ostao je nenaplaćen iznos od 638.254,11€. U toku 2022. godine doneseno je 663 rješenja o prinudnoj naplati.

2.4.4. Ostali prihodi

Ostali prihodi – račun 715, ostvareni su u iznosu 1.388.392,62€, odnosno sa 113,79% u odnosu na plan. Od toga, na novčane kazne i oduzete imovinske koristi se odnosi iznos od 158.867,01€, na prihode koje organi ostvare vršenjem svoje djelatnosti iznos od 62.089,74€ (servisiranje protivpožarnih aparata i dr.) i na ostalo 1.167.381,93€ (po osnovu naknade sredstava opštinama u cilju nadomještanja razlike u ostvarenju prihoda uslovljene izmjenama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica iznos od - 930.928,77€, po osnovu zakupa opštinske imovine – iznos od 191.383,94€, po osnovu naknade troškova sudskih postupaka – iznos od 21.991,02€ i dr.).

Napomena: U 2022. godini prihodi po osnovu zakupa knjiženi su na računu 715 - Ostali prihodi. U 2023. godini otvoren je uplatni račun za prihode po osnovu zakupa, na kojem se evidentiraju ovi prihodi.

Prihodi od prodaje imovine – račun 721 ostvareni su u iznosu od 39.789,00€ i odnose se na prodaju građevinskog zemljišta, na osnovu odluka Skupštine opštine Nikšić, radi dokompletiranja urbanističkih parcela.

Na računu 732 prikazana su sredstava prenesena iz prethodne godine u iznosu od 6.955.054,60€. Na kraju 2022. godine stanje na računu je iznosilo 6.406.510,06€. U toku godine je došlo do smanjenja gotovine u iznosu od 548.544,54€.

Prihodi po osnovu transfera i donacija prikazani su u tabeli:

Ekonomska klasifikacija			Opis	Budžet 2021.	Budžet 2022.			
				Realizacija prihoda	Plan	Rebalans	Realizacija prihoda	index
74			DONACIJE I TRANSFERI	7.640.555,38	5.300.000,00	5.144.100,00	5.612.365,40	109,10
	741		Donacije	2.162.190,97	400.000,00	181.000,00	67.950,00	37,54
		7411	Tekuće donacije	1.208.500,00	100.000,00	20.000,00	22.950,00	114,75
		7412	Kapitalne donacije - uslovne i druge dotacije iz budžeta države	800.000,00	300.000,00	160.000,00	45.000,00	28,13
		7413	EU donacije	153.690,97	0,00	1.000,00	0,00	0,00
	742		Transferi	5.478.364,41	4.900.000,00	4.963.100,00	5.544.415,40	111,71
		7421	Transferi od budžeta države	207.900,00	0,00	200.000,00	239.145,00	119,57
		74211	Tekući transferi	0,00	0,00	1.000,00	59.400,00	5.940,00
		74212	Kapitalni transferi	0,00	0,00	199.000,00	179.745,00	90,32
		7425	Transferi od Zavoda za zapošljavanje CG	0,00	0,00	63.100,00	63.037,40	99,90
		7426	Transferi od Egalizacionog fonda	5.270.464,41	4.900.000,00	4.700.000,00	5.242.233,00	111,54

Prihodi po osnovu donacija, račun 741 iznosili su 67.950,00€ i odnose se na tekuće (22.950,00€) i kapitalne donacije (45.000,00€). Tekuće donacije su ostvarene po osnovu donacija za organizaciju manifestacije "Dani Svetog Vasilija" u iznosu od 11.500,00€ i donacija privrednih društava za novogodišnje ukrašavanje grada, u iznosu od 11.450,00€. Kapitalne donacije su donacije EPCG: za rekonstrukciju dječjeg igrališta u Gradskom parku (25.000,00€) i za kupovinu električnog auta (20.000,00€).

Transferi, račun 742 su ostvareni u iznosu od 5.544.415,40€ i odnose se na: transfere iz budžeta države (tekuće – iznos 59.400,00€ i kapitalne – iznos od 179.745,00€), transfere od Zavoda za zapošljavanje Crne Gore (63.037,40€) i transfere iz Egalizacionog fonda (5.242.233,00€).

Tekući transferi se, u najvećem dijelu (47.000,00€) odnose na transfere Ministarstva kulture, kroz Program podrške razvoju kulture i na transfer Uprave za vode.

Kapitalni transferi se odnose na: transfere Ministarstva poljoprivrede za vodovode (Gornje Grahovsko Polje – iznos od 60.000,00€ i Ivanje – iznos od 30.000,00€) i transfere iz Državnog trezora (za izgradnju lokalnog

puta Lukovo – iznos od 70.000,00€, za MZ Trubjela – iznos od 10.000,00€ i za nabavku opreme za Službu spasavanja).

Iz Egalizacionog fonda ostvaren je transfer u iznosu od 5.242.233,00€, od toga na uplate za 2022. godinu se odnosi iznos od 4.128.693,79€, a preostali dio od 1.113.539,21€ na uplate za 2021. godinu (267.574,98€ - drugi dio za decembar 2021. godine i 845.964,23€ po osnovu konačne raspodjele za 2021. godinu).

Po Planu akontativne raspodjele sredstava Egalizacionog fonda opštinama za 2022. godinu[67], Opštini Nikšić je planiran iznos od 4.083.288,08€. Rješenjem o konačnoj raspodjeli sredstava Egalizacionog fonda opštinama za 2022. godinu[68] utvrđen je konačan iznos transfera od 5.134.885,34€. Razlika između konačno utvrđenog iznosa i onog po akontativnoj raspodjeli, od 1.006.191,55€ uplaćena je Oštini u 2023. godini (179.678,06€ - II dio za decembar 2022. godine i 826.513,49€ po osnovu konačne raspodjele. Na taj način opštini je u potpunosti izmirena obaveza iz Egalizacionog fonda za 2022. godinu u iznosu od 5.134.885,34€.

[67] "Službeni list Crne Gore ", br. 116/21

[68] "Službeni list Crne Gore ", br. 33/23

2.5. Izdaci

Izdaci Opštine Nikšić za 2022. godinu planirani su u iznosu od 23.700.000,00€ dok je rebalansom taj iznos uvećan za 1.300.000,00€, tako da je ukupan iznos planiranih izdataka iznosio 25.000.000,00€. Izvršenje Budžeta iznosilo je 21.540.718,64€, odnosno 86,16% u odnosu na plan i prikazano je u sljedećoj tabeli:

Opština Nikšić												
Ekonomska klasifikacija				Opis	Budžet 2021.	Budžet 2022.						
					Izvršenje budžeta	Plan	Rebalans	Preusmjerenja		Tekući budžet	Izvršenje budžeta	% izvršenja
								Smanjenje	Uvećanje			
4				IZDACI	19,205,568.65	23,700,000.00	25,000,000.00	903,406.70	903,406.73	25,000,000.03	21,540,718.64	86.16%
	41			TEKUĆI IZDACI	9,480,030.07	11,072,854.00	10,993,990.00	465,531.12	445,276.74	10,973,735.62	10,425,931.29	95.01%
		411		Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	5,148,461.16	5,947,744.00	5,652,350.00	181,920.61	94,032.51	5,564,461.90	5,531,630.33	99.41%
			4111	Neto zarade	3,080,189.78	3,548,409.00	4,078,101.00	172,414.69	22,683.37	3,928,369.68	3,903,542.56	99.37%
			4112	Porez na zarade	413,980.04	477,808.00	202,142.00	0.00	33,871.57	236,013.57	236,598.75	100.25%
			4113	Doprinosi na teret zaposlenog	1,093,266.98	1,274,391.00	857,352.00	526.33	23,852.41	880,678.08	876,412.87	99.52%
			4114	Doprinosi na teret poslodavca	507,206.97	584,293.00	488,329.00	8,979.59	9,188.83	488,538.24	484,298.87	99.13%
			4115	Opštinski prirez	53,817.39	62,843.00	26,426.00	0.00	4,436.33	30,862.33	30,777.28	99.72%
		412		Ostala lična primanja	147,094.32	415,750.00	553,750.00	13,274.19	133,231.64	673,707.45	665,411.25	98.77%
			4124	Jubilarne nagrade	6,652.19	88,250.00	113,250.00	1,474.19	828.80	112,604.61	112,604.59	100.00%
			4126	Naknade skupštinskim odbornicima	65,697.10	70,000.00	70,000.00	4,000.00	0.00	66,000.00	65,437.42	99.15%
			4127	Ostale naknade	74,745.03	257,500.00	370,500.00	7,800.00	132,402.84	495,102.84	487,369.24	98.44%
		413		Rashodi za materijal	895,704.52	959,210.00	1,038,090.00	42,275.20	5,697.26	1,001,512.06	954,650.91	95.32%
			4131	Administrativni materijal	94,178.89	148,400.00	164,700.00	4,000.00	4,470.00	165,170.00	148,574.64	89.95%
			4133	Materijal za posebne namjene	15,390.01	19,910.00	17,490.00	0.00	1,227.26	18,717.26	14,731.28	78.70%
			4134	Rashodi za energiju	611,098.37	605,000.00	630,000.00	25,775.20	0.00	604,224.80	594,462.26	98.38%
			4135	Rashodi za gorivo	175,037.25	185,900.00	225,900.00	12,500.00	0.00	213,400.00	196,882.73	92.26%
		414		Rashodi za usluge	405,563.01	514,700.00	545,800.00	10,488.10	82,565.12	617,877.02	559,722.80	90.59%
			4141	Službena putovanja	7,355.76	25,000.00	30,000.00	0.00	2,462.00	32,462.00	30,537.37	94.07%
			4142	Reprezentacija	18,633.00	15,000.00	35,000.00	0.00	20,077.68	55,077.68	43,646.32	79.25%
			4143	Komunikacione usluge	60,659.17	70,000.00	68,500.00	2,402.81	0.00	66,097.19	59,542.55	90.08%
			4144	Bankarske usluge i negativne kursne razlike	11,819.32	15,000.00	15,000.00	1,500.00	0.00	13,500.00	12,631.92	93.57%
			4146	Advokatske, notarske i pravne usluge	1,349.93	2,000.00	1,500.00	0.00	0.00	1,500.00	470.12	31.34%
			4147	Konsultantske usluge, projekti i studije	31,287.28	125,500.00	77,000.00	3,863.29	0.00	73,136.71	55,050.21	75.27%
			4148	Usluge stručnog usavršavanja	2,056.55	8,000.00	18,000.00	1,800.00	0.00	16,200.00	15,568.10	96.10%
			4149	Ostale usluge	272,402.00	254,200.00	300,800.00	922.00	60,025.44	359,903.44	342,276.21	95.10%
		415		Rashodi za tekuće održavanje	1,902,027.60	1,952,000.00	1,886,000.00	176,413.02	10,950.00	1,720,536.98	1,704,412.70	99.06%
			4151	Tekuće održavanje javne infrastrukture	1,829,762.83	1,903,000.00	1,830,000.00	176,413.02	0.00	1,653,586.98	1,640,894.80	99.23%
			4152	Tekuće održavanje građevinskih objekata	0.00	5,000.00	10,000.00	0.00	0.00	10,000.00	9,442.49	94.42%
			4153	Tekuće održavanje opreme	72,264.77	44,000.00	46,000.00	0.00	10,950.00	56,950.00	54,075.41	94.95%
		416		Kamate	121,348.63	250,000.00	335,000.00	0.00	0.00	335,000.00	1,394.28	0.42%
			4161	Kamate rezidentima	128.69	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	#DIV/0!
			4162	Kamate inostranim finansijskim institucijama	121,219.94	250,000.00	335,000.00	0.00	0.00	335,000.00	1,394.28	0.42%
		417		Renta	222,120.67	212,100.00	195,000.00	0.00	39,512.01	234,512.01	225,378.44	96.11%
			4171	Zakup objekata	214,373.62	181,000.00	155,000.00	0.00	39,512.01	194,512.01	188,021.80	96.66%
			4172	Zakup zemljišta	7,747.05	31,100.00	40,000.00	0.00	0.00	40,000.00	37,356.64	93.39%
		418		Subvencije za proizvodnju i pružanje usluga	518,483.17	674,500.00	657,900.00	40,150.00	0.00	617,750.00	595,781.69	96.44%
			4181	Subvencije	518,483.17	674,500.00	657,900.00	40,150.00	0.00	617,750.00	595,781.69	96.44%
		419		Ostali izdaci	119,226.99	146,850.00	130,100.00	1,010.00	79,288.20	208,378.20	187,548.89	90.00%
			4191	Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	#DIV/0!
			4192	Izdaci po osnovu troškova sudskih postupaka	80,054.64	65,000.00	55,000.00	0.00	30,000.00	85,000.00	84,370.53	99.26%
			4193	Izrada i održavanje softvera	8,608.49	20,100.00	11,600.00	0.00	0.00	11,600.00	9,063.89	78.14%
			4194	Osiguranje	17,074.03	20,000.00	23,000.00	0.00	0.00	23,000.00	18,060.48	78.52%
			4199	Ostalo	13,489.83	41,750.00	40,500.00	1,010.00	49,288.20	88,778.20	76,053.99	85.67%
	42			TRANSFERI ZA SOCIJALNU ZAŠTITU	54,200.00	70,200.00	70,100.00	7,000.00	0.00	63,100.00	59,600.00	94.45%
		421		Prava iz oblasti socijalne zaštite	54,200.00	70,200.00	70,100.00	7,000.00	0.00	63,100.00	59,600.00	94.45%
			4212	Boračko-invalidska zaštita	0.00	200.00	100.00	0.00	0.00	100.00		0.00%
			4213	Naknada za novorođenu djecu	54,200.00	70,000.00	70,000.00	7,000.00	0.00	63,000.00		0.00%
	43			TRANSFERI	4,671,329.68	4,702,400.00	5,049,840.00	131,175.58	134,296.99	5,052,961.41	5,069,249.46	100.32%
		431		Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	3,329,933.68	3,202,400.00	3,342,840.00	61,981.30	134,296.99	3,415,155.69	3,490,806.15	102.22%
			4311	Transferi za zdravstvenu zaštitu	0.00	25,000.00	50,000.00	0.00	0.00	50,000.00	41,800.00	83.60%
			4313	Transferi institucijama kulture i sporta	800,724.51	680,000.00	707,130.00	1,300.00	69,000.00	774,830.00	777,209.16	100.31%
			4314	Transferi nevladinim organizacijama	49,593.00	21,000.00	36,000.00	1,100.00	0.00	34,900.00	29,447.40	84.38%
			4315	Transferi političkim partijama, strankama i udruženjima	416,269.69	299,900.00	303,000.00	0.00	0.00	303,000.00	298,782.68	98.61%
			4316	Transferi za jednokratne socijalne pomoći	316,350.49	118,000.00	160,300.00	0.00	5,770.01	166,070.01	156,309.30	94.12%
			4318	Ostali transferi pojedincima	59,070.00	70,000.00	140,000.00	14,000.00	0.00	126,000.00	73,810.00	58.58%
			4319	Ostali transferi institucijama	1,687,925.99	1,988,500.00	1,946,410.00	45,581.30	59,526.98	1,960,355.68	2,113,447.61	107.81%
		432		Ostali transferi	1,341,396.00	1,500,000.00	1,707,000.00	69,194.28	0.00	1,637,805.72	1,578,443.31	96.38%
			4326	Transferi javnim preduzećima	1,341,396.00	1,500,000.00	1,707,000.00	69,194.28	0.00	1,637,805.72	1,578,443.31	96.38%
	44			KAPITALNI IZDACI	1,633,697.99	4,086,000.00	6,450,000.00	289,700.00	293,833.00	6,454,133.00	2,669,724.27	41.36%
		441		Kapitalni izdaci	1,633,697.99	4,086,000.00	6,450,000.00	289,700.00	293,833.00	6,454,133.00	2,669,724.27	41.36%
			4412	Izdaci za lokalnu infrastrukturu	163,519.60	2,180,000.00	3,805,000.00	223,770.00	5,700.00	3,586,930.00	813,183.84	22.67%
			4413	Izdaci za građevinske objekte	7,416.37	40,000.00	50,000.00	700.00	9,000.00	58,300.00	6,587.52	11.30%
			4415	Izdaci za opremu	50,662.41	66,000.00	188,000.00	65,230.00	279,133.00	401,903.00	292,474.52	72.77%
			4416	Investiciono održavanje	1,405,145.82	1,500,000.00	2,100,000.00	0.00	0.00	2,100,000.00	1,284,920.64	61.19%
			4419	Ostali kapitalni izdaci	6,953.79	300,000.00	307,000.00	0.00	0.00	307,000.00	272,557.75	88.78%
	45			Pozajmice i krediti	0.00	0.00	100,000.00	10,000.00	0.00	90,000.00	0.00	0.00%
		451		Pozajmice i krediti	0.00	0.00	100,000.00	10,000.00	0.00	90,000.00	0.00	0.00%
			4511	Pozajmice i krediti nefinansijskim institucijama	0.00	0.00	100,000.00	10,000.00	0.00	90,000.00	0.00	0.00%
			4513	Pozajmice i krediti pojedincima	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	#DIV/0!
	46			OTPLATA DUGOVA	2,923,178.96	3,332,546.00	1,856,070.00	0.00	0.00	1,856,070.00	2,816,268.34	151.73%
		461		Otplata dugova	723,228.74	697,200.00	697,200.00	0.00	0.00	697,200.00	697,146.90	99.99%
			4611	Otplata hartija od vrijednosti i kredita rezidentima	26,081.84	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	#DIV/0!
			4612	Otplata kredita inostranim finansijskim institucijama	697,146.90	697,200.00	697,200.00	0.00	0.00	697,200.00	697,146.90	99.99%
		463		Otplata obaveza iz prethodnog perioda	2,199,950.22	2,635,346.00	1,158,870.00	0.00	0.00	1,158,870.00	2,119,121.44	182.86%
			4630	Otplata obaveza iz prethodnog perioda	2,199,950.22	2,635,346.00	1,158,870.00	0.00	0.00	1,158,870.00	2,119,121.44	182.86%
	47			REZERVE	443,131.95	436,000.00	480,000.00	0.00	30,000.00	510,000.00	499,945.28	98.03%
		471		Tekuća budžetska rezerva	443,131.95	426,000.00	470,000.00	0.00	30,000.00	500,000.00	499,945.28	99.99%
		472		Stalna budžetska rezerva	0.00	10,000.00	10,000.00	0.00	0.00	10,000.00	0.00	0.00%

Struktura izdataka je sljedeća:

- tekući izdaci (41) – iznos od 10.425.931,29€, odnosno 48,40% ukupno ostvarenih izdataka,
- transferi za socijalnu zaštitu (42) – iznos od 59.600,00€, odnosno 0,28% ukupno ostvarenih izdataka
- transferi (43) – iznos od 5.069.249,46€, odnosno 23,53% ostvarenih izdataka,

- kapitalni izdaci (44) – iznos od 2.669.724,27€, odnosno 12,39% ostvarenih izdataka,
- otplata dugova (46) – iznos od 2.816.268,34€, odnosno 13,07% ostvarenih izdataka i
- sredstva rezervi (47) – iznos od 499.945,28€, odnosno 2,32% ostvarenih izdataka.

2.5.1. Izdaci za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca (411)

Izdaci za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca planirani su u iznosu od 5.652.350,00€. Nakon izvršenih preusmjerenja navedeni iznos je umanjen na 5.564.461,90€, dok je realizacija iznosila 5.531.630,33€, odnosno 99,41% u odnosu na plan. Izdaci za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca prikazani su u sljedećoj tabeli:

Ekonomska klasifikacija		Opis	Budžet 2021.	Budžet 2022.						
			Izvršenje budžeta	Plan	Rebalans	Preusmjerenja		Tekući budžet	Izvršenje budžeta	% izvršenja
						Smanjenje	Uvećanje			
411		**Bruto zarade i doprinosi na tere**	**5,148,461.16**	**5,947,744.00**	**5,652,350.00**	**181,920.61**	**94,032.51**	**5,564,461.90**	**5,531,630.33**	**99.41%**
	4111	Neto zarade	3,080,189.78	3,548,409.00	4,078,101.00	172,414.69	22,683.37	3,928,369.68	3,903,542.56	99.37%
	4112	Porez na zarade	413,980.04	477,808.00	202,142.00	0.00	33,871.57	236,013.57	236,598.75	100.25%
	4113	Doprinosi na teret zaposlenog	1,093,266.98	1,274,391.00	857,352.00	526.33	23,852.41	880,678.08	876,412.87	99.52%
	4114	Doprinosi na teret poslodavca	507,206.97	584,293.00	488,329.00	8,979.59	9,188.83	488,538.24	484,298.87	99.13%
	4115	Opštinski prirez	53,817.39	62,843.00	26,426.00	0.00	4,436.33	30,862.33	30,777.28	99.72%

Utvrđeno činjenično stanje:

- Opština Nikšić primjenjuje Odluku o zaradama i drugim primanjima opštinskih službenika i namještenika u Opštini Nikšić[69] i Odluku o zaradama lokalnih funkcionera Opštine Nikšić[70].
- Neto zarade se isplaćuju do 5 a obaveze po osnovu isplaćenih zarada do 15 u mjesecu. U toku 2022. g zaposleni u opštini Nikšić su primili bruto zaradu za decembar mjesec 2021.g i bruto zarade za prvih 11 mjeseci 2022.g.
- Neizmirene obaveze po osnovu neisplaćenih bruto zarada zaključno sa 31.12.2022. iznose 506.506,49€
- Potrošačke jedinice dostavljaju svakog mjeseca Knjigu dnevnica Sekretarijatu za finansije razvoj i preduzetništvo. Knjiga dnevnica se odnosi na mjesec za koji se vrši obračun zarada. Pored imena i prezimena zaposlenog u potrošačkoj jedinici evidentira se po danima redovan rad, godišnji odmor, državni praznik, naknada, službeni put, bolovanje, prekovremeni rad, noćni rad, rad za državne praznike, noćni rad za državne praznike. Na osnovu obrasca Knjiga dnevnica zaposleni u Odeljenju za računovodstvo unose podatke u program za obračun zarada za 14 potrošačkih jedinica. Služba zaštite i spašavanja, Komunalna policija, Agencija za projektovanje i planiranje i Sekretarijat za inspekcijski nadzor vrše unos podataka za svoje zaposlene.
- Odeljenju za računovodstvo dostavljaju se doznake za bolovanja i Rješenja o zaradi za zaposlene koji prvi put zasnivaju radni odnos. Rješenja za godišnji odmor, prava odsustva sa posla po osnovu Granskog kolektivnog ugovora za oblast uprave i pravosuđa ostaju kod potrošačkih jedinica.
- Za obračun zarada je angažovano treće lice, Agencija "MILS COMPUTERS" d.o.o. iz Nikšića koja na osnovu podataka dostavljenih iz Sekretarijata za finansije razvoj i preduzetništvo odnosno Odeljenja za računovodstvo vrši obračun bruto zarada zaposlenih u Opštini Nikšić.

Utvrđene nepravilnosti i dokazi:

- Ne obrađuje se objedinjeni spisak za isplatu zarada kako je to propisano članom 3 Internog uputstva za obračun i isplatu zarada. **Iz tog razloga nije precizan broj zaposlenih koji se objavljuje u izvještajima Opštine Nikšić**. U Godišnjem izvještaju o aktivnostima na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola za 2022.g broj zaposlenih je 462. Isti podatak je dostavljen od strane Sekretarijata za lokalnu samoupravu u čijoj nadležnosti su ljudski resursi. Uvidom u obračun zarada za decembar mjesec 2022.g ustanovljena su 484 zaposlena koja obuhvataju i 6 zaposlenih po Ugovoru o privremenim i povremenim poslovima
- Evidencija u vidu "knjiga dnevnica" po potrošačkim jedinicama je jedini dokumenat vezan za zarade potpisan od strane rukovodilaca Opštine Nikšić i nije zaveden u Građanskom birou.
- Na nivou Opštine nije uspostavljena kontrola obračunatih zarada kako od strane potrošačkih jedinica koje sastavljaju Knjige dnevnica i kojima se nakon isplate zarada dostavljaju isplatne liste za sve zaposlene tako i od strane Sekretarijata za finansije, razvoj i preduzetištvo koji vrši unos i obradu dostavljenih podataka. Navedeno se potvrđuje sljedećim nalazima:

[69] („Sl.list CG – opštinski propisi", br 053/19 od 27.12.2019.g)

[70] ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 019/16 od 28.04.2016, 031/17 od 26.07.2017, 045/17 od 27.10.2017, 031/18 od 07.09.2018)

za neplaćeno odsustvo:
1. Zaposlenom[71] u Agenciji za projektovanje i planiranje kojem je Rešenjem[72] odobreno neplaćeno odsustvo od 11.01.2022.g do 11.07.2022.g za koje vrijeme ima pravo na zdravstvenu zaštitu a druga prava i obaveze iz rada i po osnovu rada miruju, isplaćivana je minimalna zarada u iznosu od neto 450,00€ odnosno bruto 532,54€ za svih 6 mjeseci neplaćenog odsustva. Zaposlenom je bila i aktivirana administrativna zabrana kod Erste banke.
2. Zaposlenom[73] u Agenciji za projektovanje i planiranje Rešenjem[74] je odobreno neplaćeno odsustvo u trajanju od mjesec dana od 01.11.2022.g do 12.12.2022.g za koje vrijeme ima pravo na zdravstvenu zaštitu a druga prava i obaveze iz rada i po osnovu rada miruju, isplaćena je minimalna zarada u iznosu od neto 450,00€.

za obračun naknade za vrijeme privremene spriječenosti za rad:
1. U Komunalnoj policiji[75] Obračunska lista za januar mjesec za zaposlenog sa koeficijentom 4,10, dodatkom na zaradu od 30% i 30 g staža (22,5%) za bolovanje od 60 dana utvrđen je bruto 1 u iznosu 479,29€ odnosno neto u iznosu 405,00€. U obračunskoj listi obračunata je "razlika do minimalne cijene rada" u iznosu 90,22€ što nije u skladu sa Uputstvom[76] o načinu obračuna zarade i naknade za vrijeme privremene spriječenosti za rad jer se minimalna zarada ne odnosi na naknadu zarade zbog privremene spriječenosti za rad i stavom 2 člana 39 Zakona o obaveznom zdravstvenom osiguranju koji naglašava da se Osnovna zarada sastoji od startne zarade, koeficijenta složenosti uvećanog za svaku započetu godinu radnog staža i obračunske vrijednosti koeficijenta. Zbog navedenih nepravilnosti pogrešno je utvrđen bruto 1 (osnov za obračun poreza i doprinosa) u iznosu 479,29€ umjesto 463,56€ što je rezultiralo pogrešno utvrđenim netom, porezima i pripadajućim doprinosima.

2. U Direkciji za imovinu[77] Obračunska lista za januar mjesec za zaposlenu sa koeficijentom 4,10, dodatkom na zaradu od 30% i 13 g staža (7,25%) za 104 sata bolovanja i 64 sata plaćenog odsustva, obračun bruto 1 iznosi 532,54€ a neto je 450€ iznos minimalne zarade. U obračunskoj listi startni dio zarade utvrđen je u neto iznosu 42,21 a za 64 sata plaćenog odsustva iznosi 24€. Takođe, obračunata je razlika do minimalne cijene rada u iznosu od 114,39€. Zbog navedenih nepravilnosti pogrešno je utvrđen bruto 1 (osnov za obračun poreza i doprinosa) u iznosu 532,54€ umjesto 500,91€ što je rezultiralo pogrešno utvrđenim netom, porezima i pripadajućim doprinosima.

3. Zaposlenom[78] u Agenciji za projektovanje i planiranje u obračunskoj listi za januar mjesec koji je bio na neplaćenom odsustvu 120 sati isplaćen je iznos minimalne zarade od 450,00€. Zbog navedenih nepravilnosti pogrešno je utvrđen bruto 1 (osnov za obračun poreza i doprinosa) što je rezultiralo pogrešno utvrđenim netom, porezima i pripadajućim doprinosima.

4. Zaposlenom[79] u u Agenciji za projektovanje i planiranje u obračunskoj listi za januar mjesec koji je bio na bolovanju 120 sati a imao redovnog rada 48 sati startni dio zarade je obračunat u punom iznosu od 42,21€ i ako startni dio zarade za 48 radnih sati iznosi 18,00€ Zbog navedenih nepravilnosti pogrešno je utvrđen bruto 1 (osnov za obračun poreza i doprinosa) što je rezultiralo pogrešno utvrđenim netom, porezima i pripadajućim doprinosima.

5.Zaposlenoj[80]u Sekretarijatu za finansije, razvoj preduzetništvo za 88 sati bolovanja na dostavljenoj obračunskoj listi startni dio zarade je obračunat u punom iznosu a za 80 radnih sati iznosi 30,00€. Zbog navedenih nepravilnosti pogrešno je utvrđen bruto 1 (osnov za obračun poreza i doprinosa) što je rezultiralo pogrešno utvrđenim netom, porezima i pripadajućim doprinosima.

[71] I.D.
[72] Br:17-143-1/1 od 11.01.2022.g
[73] B.Đ.
[74] Broj:17-143-22/1 od 01.11.2022.g
[75] Ć.M.
[76] „Sl.list CG", br.008/22 od 24.01.2022.g
[77] Z.R.
[78] D.I.
[79] B.K.
[80] K.S.

za minuli rad

Uvidom u radne knjižice zaposlenih utvrđen je pogrešan obračun minulog rada[81] u obračunskim listama za januar mjesec 2022.g . Zaposlena u Službi za zajedničke poslove sa 9 godina radnog staža i zaposleni u Službi za saradnju i poslove predsjednika sa 4 godine radnog staža obračunati su i isplaćivani za svih 12 mjeseci 2022.g sa jednom godinom radnog staža. Zaposlenom u Sekretarijatu za lokalnu samoupravu u januaru mjesecu obračunavat je minuli rad uvećan za 3 godine 7 mjeseci i 10 dana.

za IOPPD obrasce

-Opština je izvršila pretplatu po osnovu plaćenog poreza na dohodak fizičkih lica i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje u 2022. godini u iznosu od 298.232,72€. Greška je uslijedila usled iskazivanja veće bruto osnovice ličnih primanja u odnosu na bruto osnovicu koja je iskazana u obračunskim listama zaposlenih u organima lokalne samouprave Opštine. U toku revizije dostavljeni su novi korigovani IOPPD obrasci za 2022.g.

Preporuka: Opština treba da obračun naknade za vrijeme privremene spriječenosti za rad vrši u skladu sa Uputstvom o načinu obračuna zarade i naknade za vrijeme privremene spriječenosti za rad i Zakona o obaveznom zdravstvenom osiguranju.

Knjiga dnevnica od strane potrošačkih jedinica sadrži pored zaposlenih na neodređeno i određeno radno vrijeme i zaposlene po osnovu Ugovora o povremenim i privremenim poslovima i Ugovore o djelu. Na obračunu zarada za januar mjesec nalazi se 17 zaposlenih po osnovu Ugovora o povremenim i privremenim poslovima jedan zaposleni po osnovu Ugovora o djelu.

Preporuka: Opština treba da sa pozicije 411 isplaćuje isključivo zarade zaposlenima, a radnike angažovane po Ugovorima sa izdatka 4191 shodno Pravilniku o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština

Opština je u 2022. godini na ime prekovremenog rada isplatila iznos od 67.994,40€ u bruto iznosu. Prekovremeni rad za svih 12 mjeseci 2022.g zaposlenima se obračunavao na osnovu usmenog naloga rukovodilaca potrošačke jedinice prema licu koje sastavlja Knjigu dnevnica.

Preporuka: Opština treba da u skladu sa Zakonom o radu, prekovremeni rad uvodi u slučaju iznenadnog povećanja obima posla, više sile i drugim iznenadnim slučajevima, pisanom odlukom poslodavca i da obavijesti inspektora rada o uvođenju prekovremenog rada u roku od tri dana od dana donošenja odluke o uvođenju prekovremenog rada.

Odlukom o zaradama i drugim primanjima opštinskih službenika i namještenika u Opštini Nikšić, u skladu sa članom 4 predviđeno je da se određenim službenicima i namještenicima utvrđuje dodatak na osnovnu zaradu za obavljanje poslova na određenim radnim mjestima, do 30%. Na ovaj način Opština je dodatkom na osnovnu zaradu obuhvatila 94,83% zaposlenih.

Preporuka: Opština treba da skladu sa čl. 17 Zakona o zaradama u javnom sektoru preispita obuhvat dodatka za obavljanje poslova na određenim radnim mjestima i precizira radna mjesta za koja se isplaćuje dodatak na osnovnu zaradu.

2.5.2. Ostala lična primanja (412)

Izdaci za ostala lična primanja planirani su u iznosu 553.750,00€, a nakon izvršenih preusmjerenja izdaci za ostala lična primanja uvećani su na 673.707,45€. Tokom 2022. godine realizacija je iznosila 665.311,25€ odnosno 98,75% u odnosu na plan. Izdaci za ostala lična primanja prikazani su u tabeli koja slijedi.

[81] Služba za saradnju i poslove predsjednika M.M; Sekretarijat za lokalnu samoupravu K.A i D.L;Služba za zajedničke poslove Ć.Ž.

Ekonomska klasifikacija		Opis	Budžet 2021.	Budžet 2022.						
			Izvršenje budžeta	Plan	Rebalans	Preusmjerenja		Tekući budžet	Izvršenje budžeta	% izvršenja
						Smanjenje	Uvećanje			
412		**Ostala lična primanja**	**147,094.32**	**415,750.00**	**553,750.00**	**13,274.19**	**133,231.64**	**673,707.45**	**665.311,25**	**98,75%**
	4124	Jubilarne nagrade	6,652.19	88,250.00	113,250.00	1,474.19	828.80	112,604.61	112,604.59	100.00%
	4126	Naknade skupštinskim odbornici	65,697.10	70,000.00	70,000.00	4,000.00	0.00	66,000.00	65,437.42	99.15%
	4127	Ostale naknade	74,745.03	257,500.00	370,500.00	7,800.00	132,402.84	495,102.84	487.369,24	98,43%

Utvrđeno činjenično stanje:

- Sa izdatka 4124-1 realizovana je isplata dobitnicima Nagrade oslobođenja Nikšića i nadoknada predsjedniku i članovima Žirija. Skupština opštine Nikšić na sjednici održanoj 17.06.2022.g donijela je Odluku o imenovanju Žirija za dodjelu Nagrade oslobođenja Nikšića za 2022.g. koji čine predsjednik Žirija i 10 članova. Članom 13 Odluke propisano je da se dobitniku Nagrade dodjeljuje novčani iznos u visini pet prosječnih zarada ostvarenih u Crnoj Gori za mjesec avgust godine u kojoj se nagrada dodjeljuje. Istim članom je propisano da Žiri za Nagradu oslobođenja Nikšića ima pravo na naknadu i da iznos naknade utvrđuje predsjednik Opštine. Na osnovu Zaključka od 14.09.2022.g iznos od po 100,00€ sleduje predsjednika i članove žirija za Nagradu oslobođenja Nikšića za 2022.g.
-Ukupan iznos sredstava realizovanih za ovu namjenu iznosi 9.078,78€
-Sa izdatka 4124-2 Opština Nikšić je 20.09.2022.g na osnovu Zaključka predsjednika Opštine isplatila jubilarne nagrade za 10, 20, 30 i 40 g za 399 zaposlena za period od 2010. – 2022.g u ukupnom iznosu od 103.525,81€. Sredstva su planirana rebalansom budžeta u iznosu od 105.000,00€.
- Ukupni iznos realizovanih sredstava sa ovog izdatka iznosi 112.604,59€.

Utvrđene nepravilnosti:

- Prilikom isplate sredstava sa izdatka 4124 dobitnicima Nagrade oslobođenja Nikšića i nadoknada predsjedniku i članovima Žirija u iznosu od 9.078,78€ ustanovljena je nepravilna evidencija jer je navedena sredstva trebalo planirati na računu 431-8 ostali transferi pojedincima.

Preporuka: Opština treba da evidenciju u Glavnoj knjizi Trezora vrši u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština i da sredstva dobitnicima Nagrade oslobođenja Nikšića i nadoknade predsjedniku i članovima Žirija planira na grupi računa 431 transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru.

Jubilarne nagrade nijesu isplaćene u skladu sa članom 19 Granskog kolektivnog ugovora za oblast uprave i pravosuđa jer se nije vodilo računa o neprekidnom trajanju radnog staža u Opštini.

Opština treba da jubilarne nagrade isplaćuje u skladu sa članom 19 Granskog kolektivnog ugovora za oblast uprave i pravosuđa

-Sa Izdatka 4126 plaćane su naknade skupštinskim odbornicima, u skladu sa Odlukom o naknadama odbornicima u skupštini Opštine Nikšić i Odlukom o određivanju odbornika koji prisustvuju sklapanju braka kao i savjeti, komisije u skladu sa Odlukom o naknadi za rad Savjeta za razvoj i zaštitu lokalne samouprave I Odlukom o naknadi za rad članova etičkih komisija. Ukupni iznos realizovanih sredstava sa ovog izdatka iznosi 65.437,42€

- Sa izdatka 4127-1 – ostale naknade isplaćene su: Komisija za usmjeravanje djece sa posebnim potrebama, Komisija za provjeru znanja, Komisija za popis inventara, komisija za popis gotovog novca, Komisija za javne nabavke, Komisija za raspodjelu sredstava za finansiranje NVO, Komisija za formiranje opštinskog preduzeća "Logistic centar" doo, Komisija za pripremu javnog poziva adaptacija fasada i ravnih krovova, Komisija za obilazak terena u ruralnom području zbog nastalih vremenskih nepogoda, Komisija Radne grupe za pripremu i izradu Plana integriteta, Komisija za organizovanje novogodišnjeg bazara.
- Otpremnine za odlazak u penziju za 10 zaposlenih u iznosu 12.600,00€.
- Na osnovu Zaključka predsjednika Opštine od 21.12.2022.g isplaćena je zimnica za 484 zaposlena Opštine Nikšić u ukupnom iznosu 81.600,00€. Sredstva su planirana rebalansom budžeta u iznosu od 35.000,00€.
- aposlenom u Komunalnoj policiji isplaćena je nadoknada za neiskorišćeni godišnji odmor za zadnje tri godine u ukupnom iznosu od 3.415,31€.

Utvrđene nepravilnosti:
- Sredstva za otpremnine za odlazak u penziju trebalo je isplatiti sa izdatka 4125 – otpremnine.
- Sredstva za zimnicu nijesu isplaćena u skladu sa članom 20 Granskog kolektivnog ugovora za oblast uprave i pravosuđa jer nije zaključen poseban sporazum između starješine državnog organa i Sindikata. Iznos od 81.600,00€ trebalo je planirati i realizovati na izdatak 4121- zimnica.
- Obaveze po osnovu poreza i prireza na otpremnine za odlazak u penziju nijesu uplaćene u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak fizičkih lica
- U pregledu neizmirenih obaveza na ime komisija prikazan je iznos 2.800,00€. U postupku revizije utvđeno je da iznos sredstava koji je plaćen sa izdatka 4631 u toku prva dva mjeseca za ovu namjenu iznosi 7.403,08€.

Preporuka: Opština treba da evidenciju u Glavnoj knjizi Trezora vrši u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština i da sredstva za zimnicu planira na izdatak 4121 – zimnica. Takođe, treba voditi preciznu evidenciju o stanju neizmirenih obaveza na kraju izvještajnog perioda.

-Sa izdatka 4127-3 plaćani su radnici angažovani po Ugovoru o djelu. Ukupni iznos isplaćenih sredstava po ovom osnovu je 277.792,82€. Odlukom o budžetu Opštine Nikšić za 2022. godinu nijesu planirani izdaci po osnovu ugovora o djelu. Uvidom u računovodstvenu dokumentaciju utvrđeno je da je opština na ime ugovora o djelu isplatila iznos od 296.555,22€ sa pripadajućim porezima i prirezima. Od ukupno isplaćenog iznosa, iznos od 277.792,82€ evidentiran je na računu 412 – ostala lična primanja, dok je preostali iznos od 18.762,40€ evidentiran po mjestu troška i u okviru pojedinih programskih aktivnosti koje su planirane Odlukom o budžetu opštine Nikšić.
Izdaci po osnovu Ugovora o djelu u ukupnom iznosu od 296.555,22€ sa pripadajućim porezima, doprinosima i prirezima trebali su biti planirani i evidentirani u okviru računa 4191 – izdaci po osnovu ugovora o djelu.

Utvrđene nepravilnosti:
- U Sekretarijatu za inspekcijski nadzor[82], Agenciji za projektovanje i planiranje[83], Sekretarijatu za komunalne poslove i saobraćaj[84], Sekretarijatu za investiije i projekte[85] zaključivani su Ugovori o djelu usled povećanog obima poslova sa dužim trajanjem.
- Opština je angažovanja po Ugovoru o djelu zaključivala i sa opisom poslova koji su za svaki mjesec isti u trajanju dužem od 12 mjeseci. U Sekretarijatu za kulturu, sport i mlade na poslovima "savjetovališta za mlade"[86] i na poslovima "sprovođenja i kontrolisanja sprovođenja epidemioloških mjera zaposlenih službenika i stranaka"[87]. U Službi predsjednika Opštine za obavljanje poslova" leksikografije"[88], za obavljanje poslova "konsultanta za međunarodnu saradnju" i za obavljanje "poslova lektorisanja". U Sekretarijatu za finansije razvoj i preduzetništvo na poslovima sređivanja arhivirane dokumentacije Trezora, adaptacija i umnožavanje grafičkih i drugih sadržaja za objavljivanje.
Predmet navedenih ugovora o djelu su poslovi iz nadležnosti Opštine i takav angažman je u suprotnosti sa propisima koji regulišu zasnivanje radnog odnosa.

Preporuka: Opština treba da zaključivanje ugovora o djelu vrši samo za obavljanje poslova koji su van redovne djelatnosti poslodavca, odnosno za vršenje poslova koji nijesu predviđeni Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta odnosno skladu sa članom 669 Zakona o obligacionim odnosima.

-Sa izdatka 4127-4 realizovana je isplata za 8 mart Dan žena u iznosu po 200,00€ u skladu sa Zaključkom predsjednika opštine od 04.03.2022.g . Ukupna sredstva plaćena sa ovog izdatka su 65.000,00€ od kojih iznos od 54.800,00 se odnosi na 365 zaposlenih u Opštini Nikšić i 68 zaposlenih iz ostalih ustanova. Ukupan obračun za ovu nadoknadu je 76.400,00 pa je razlika sredstava do punog obračuna od 11.400,00€ realizovana sa izdatka 4711 tekuća budžetska rezerva. Sredstva za ovu namjenu su planirana u iznosu od 77 000,00. Ukupan iznos sredstava realizovan sa izdatka 4127 je 488.269,24€.

[82] od 02.08.2021 do 02.02.2022.g
[83] od 12.10.2021.g do 12.04.2022.g
[84] od 30.07.2021. do 30.04.2022.g
[85] od 01.04.2022. do 01.12.2022.g
[86] od septembra 2021.g do marta 2023.g
[87] od 14.01.2022. do 14.05.2022
[88] od 09.08. 2021.g produžavan do marta 2023.

2.5.3. Rashodi za materijal (413)

Rashodi za materijal su planirani u iznosu od 1.038.090,00€. Nakon izvršenih preusmjerenja navedeni iznos umanjen je za 36.577,94€ dok je izvršenje iznosilo 954.650,91€, odnosno 95,32% u odnosu na plan.
Pregled planiranih rashoda za materijal i njihov realizacije prikazan je u tabeli koja slijedi:

Ekonomska klasifikacija		Opis	Budžet 2021.	Budžet 2022.						
			Izvršenje budžeta	Plan	Rebalans	Preusmjerenja		Tekući budžet	Izvršenje budžeta	% izvršenja
						Smanjenje	Uvećanje			
413		**Rashodi za materijal**	**895.704,52**	**959.210,00**	**1.038.090,00**	**42.275,20**	**5.697,26**	**1.001.512,06**	**954.650,91**	**95,32%**
	4131	Administrativni materijal	94.178,89	148.400,00	164.700,00	4.000,00	4.470,00	165.170,00	148.574,64	89,95%
	4133	Materijal za posebne namjene	15.390,01	19.910,00	17.490,00	0,00	1.227,26	18.717,26	14.731,28	78,70%
	4134	Rashodi za energiju	611.098,37	605.000,00	630.000,00	25.775,20	0,00	604.224,80	594.462,26	98,38%
	4135	Rashodi za gorivo	175.037,25	185.900,00	225.900,00	12.500,00	0,00	213.400,00	196.882,73	92,26%

Rashodi za materijal u najvećim iznosima odnose se na 4134 – rashode za energiju (594.462,26€) i 4135 – rashode za gorivo (196.882,73€).

4131 - administrativni materijal - Izdaci za administrativni materijal su planirani u iznosu od 164.700,00€, a nakon izvršenih preusmjerenja navedeni iznos uvećan je na 165.170,00€. Realizacija je iznosila 148.574,64€, odnosno 89,95% u odnosu na plan.
Iznos od 148.574,64€, evidentiran na navedenom računu odnosi se na isplate vezane za nabavku radnih odijela, uniformi i opreme za potrebe Službe zaštite i spašavanja (118.132,96€), kancelarijskog materijala (23.253,90€), sredstava higijene (6.173,86€) i rezervnih djelova za vozila u vlasništvu opštine (1.013,92€).
4133 – materijal za posebne namjene - Izdaci za materijal za posebne namjene su planirani u iznosu od 17.490,00€, nakon preusmjerenja navedeni iznos uvećan je na 18.717,26€, dok je realizacija iznosila 14.731,28€, odnosno 78,70% u odnosu na plan. Iznos evidentiran na računu 4133 - Materijal za posebne namjene, isplaćen je za monitoring štampanih i elektronskih medija, izdatke za štampanje odluka objavljenih u Službenom listu, pretplatu na Katalog propisa, nabavku dnevnih novina, kao i nabavku materijala za javni red i bezbjednost.
4134 – rashodi za energiju - Rashodi za energiju su planirani u iznosu od 630.000,00€, nakon izvršenih preusmjerenja navedeni iznos umanjen je na 604.224,80€, dok je realizacija iznosila 594.462,26€, odnosno 98,38% u odnosu na plan. Navedeni rashod se u potpunosti odnosi na plaćanje računa za utrošenu električnu energiju za objekte koje koriste gradske službe i troškove javne rasvjete.
4135 – rashodi za gorivo - Rashodi za gorivo su planirani u iznosu od 225.900,00€. Nakon izvršenih preusmjerenja navedeni iznos umanjen je na 213.400,00€. Opština je na ime rashoda za gorivo tokom 2022. godine isplatila iznos od 196.882,73€, odnosno 92,26% u odnosu na plan. Navedeni iznos isplaćen je dobavljačima Z Petrol[89] za nabavku goriva za službena vozila i Montenegro Bonus[90] i Jugopetrol AD[91] za nabavku goriva za ogrjev sa kojima je opština zaključila Ugovore shodno Zakonu o javnim nabavkama.

2.5.4. Rashodi za usluge (414)

Izdaci po osnovu rashoda za usluge planirani su u iznosu od 545.800,00€. Nakon izvršenih preusmjerenja planirani iznos je uvećan na iznos od 617.877,02€, dok je izvršenje iznosilo 559.722,80€ (90,59% planiranog iznosa). Rashodi za usluge su prikazani su u tabeli koja slijedi.

Ekonomska klasifikacija		Opis	Budžet 2021.	Budžet 2022.						
			Izvršenje budžeta	Plan	Rebalans	Preusmjerenja		Tekući budžet	Izvršenje budžeta	%izvršenja
						Smanjenje	Uvećanje			
414		**Rashodi za usluge**	**405,563.01**	**514,700.00**	**545,800.00**	**10,488.10**	**82,565.12**	**617,877.02**	**559,722.80**	**90.59%**
	4141	Službena putovanja	7,355.76	25,000.00	30,000.00	0.00	2,462.00	32,462.00	30,537.37	94.07%
	4142	Reprezentacija	18,633.00	15,000.00	35,000.00	0.00	20,077.68	55,077.68	43,646.32	79.25%
	4143	Komunikacione usluge	60,659.17	70,000.00	68,500.00	2,402.81	0.00	66,097.19	59,542.55	90.08%
	4144	Bankarske usluge i negativne kursne razlike	11,819.32	15,000.00	15,000.00	1,500.00	0.00	13,500.00	12,631.92	93.57%
	4146	Advokatske, notarske i pravne usluge	1,349.93	2,000.00	1,500.00	0.00	0.00	1,500.00	470.12	31.34%
	4147	Konsultantske usluge, projekti i studije	31,287.28	125,500.00	77,000.00	3,863.29	0.00	73,136.71	55,050.21	75.27%
	4148	Usluge stručnog usavršavanja	2,056.55	8,000.00	18,000.00	1,800.00	0.00	16,200.00	15,568.10	96.10%
	4149	Ostale usluge	272,402.00	254,200.00	300,800.00	922.00	60,025.44	359,903.44	342,276.21	95.10%

[89] Ugovor o nabavci goriva za službena vozila, broj 02-031-2481 od 06.08.2021. godine i broj 02-031-2015 od 25.05.2022. godine
[90] Ugovor o nabavci goriva za ogrijev br. 02-031-556 od 10.02.2022.godine
[91] Ugovor o nabavci goriva za grijanje, broj 02-031-579 od 10.02.2021. godine

Rashodi za usluge se u najvećim iznosima odnose na rashode za: 4141 – službena putovanja (30.537,37€); 4142 – reprezentaciju (43.646,32€), 4143 – komunikacione usluge (59.542,55€); 4147 – konsultantske usluge, projekte i studije (73.136,71€) i 4149 – ostale usluge (342.276,21€).

4141 – službena putovanja

Izdaci za službena putovanja su planirani u iznosu od 30.000,00€. Nakon izvršenih preusmjerenja, navedeni iznos uvećan je na 32.462,00€. Tokom 2022. godine, opština Nikšić je na ime službenih putovanja isplatila iznos od 30.537,37€, odnosno 94,07% planiranog iznosa.

U postupku revizije utvrđeno je:

- Opština je, u okviru Knjige internih uputstava, pravila i procedura Opštine Nikšić iz 2012. godine, donijela Aneks 10 – Interno uputstvo za ostvarivanje prava na naknadu troškova službenog putovanja (broj 02-031-1638/1 od 17.10.2012. godine)
- Prilikom obračuna putnih naloga postupa se po Uredbi o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru („Sl. List. CG" broj 108/20).
- Putni troškovi i dnevnice obračunavaju se i isplaćuju samo za zaposlene u Opštini.
- Zaposleni u opštini Nikšić se na službeni put u inostranstvo upućuju na osnovu putnog naloga kojeg ovjerava Predsjednik opštine ili, u njegovom odsustvu, potpredsjednik opštine, odnosno, Sekretar Sekretarijata za finansije, razvoj i preduzetništvo. Uz putni nalog priloženo je pozivno pismo. Putni nalog sadrži i izvještaj sa službenog putovanja.
- Obračun i isplatu troškova po putnom nalogu vrši blagajnica, dok kontrolu naknada po osnovu službenih putovanja vrše šef računovodstva ili šef trezora i Sekretar Sekretarijata za finansije, razvoj i preduzetništvo.

Opština nije vršila usklađivanje Internog uputstva za ostvarivanja prava na nadoknadu troškova službenog putovanja sa promjenama zakonske regulative koje su u međuvremenu desile. U Sekretarijatu za finansije, razvoj i preduzetništvo ne vodi se evidencija izdatih putnih naloga

Preporuka: Opština treba da uskladi internu proceduru za ostvarivanje prava na naknadu troškova službenog putovanja sa odredbama Uredbe o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru i uspostavi evidenciju putnih naloga i priprema periodične izvještaje o utrošenim sredstvima za službena putovanja.

4142 – Reprezentacija - Izdaci za reprezentaciju planirani su u iznosu od 35.000,00€, a nakon izvršenih preusmjerenja, navedeni iznos je uvećan na 55.077,68€. Tokom 2022. godine, na ime izdataka za reprezentaciju, opština Nikšić je isplatila iznos od 43.646,32€, odnosno, 79,25% planiranog iznosa.

Iznos evidentiran na računu 4142 odnosi na: nabavku za potrebe opštinskog bifea, izvršene usluge smještaja, konzumacije hrane i pića i nabavku protokolarnih poklona na osnovu ispostavljenih računa od strane raznih dobavljača.

Opština je donijela Interno uputstvo za ostvarivanje prava na reprezentaciju u opštini Nikšić (broj 02-031-272 od 26.01.2022. godine) po kojem pravo na imaju predsjednik opštine, predsjednik skupštine opštine, potpredsjednici i druga lica koja ovlasti preedsjednik opštine.

4143 – Komunikacione usluge - Izdaci za komunikacione usluge planirani su u iznosu od 68.500,00€. Nakon izvršenih preusmjerenja, navedeni iznos je umanjen na 66.097,19€. Opština Nikšić je na ime rashoda za komunikacione usluge isplatila iznos od 59.542,55€, odnosno 90,08% u odnosu na plan.

U postupku revizije utvrđeno je:

- Opština je, u okviru Knjige internih uputstava, pravila i procedura Opštine Nikšić iz 2012. godine, donijela Aneks 8 – Interno uputstvo za upotrebu službenih telefona (02-031-1638/1 od 17.10.2012. godine) kojim se reguliše upotreba službenih telefona zaposlenih u opštini Nikšić
- Opština je 2023. godine donijela Odluku o utvrđivanju limita za potrošnju telefonskih usluga[92] kojom se utvrđuje limit za potrošnju telefonskih usluga starješinama i drugim zaposlenima u organima lokalne uprave opštine Nikšić
- Opština, u okviru Sekretarijata za finansije, razvoj i preduzetništvo, ima uspostavljenu evidenciju potrošnje telefonskih usluga mobilne telefonije.

[92] Broj 02-031-sl od 20.01.2022. godine i broj 02-031-166 od 26.01.2023. godine

Iznos evidentiran na računu 4143 – komunikacione usluge odnosi na:

- usluge mobilne telefonije – 41.329,84€ od čega je iznos od 40.162,75€ isplaćen dobavljaču Crnogorski telekom AD shodno zaključenom Ugovoru[93]. Preostali iznos od 1.167,09€ isplaćen je dobavljaču M-tel sa kojim Opština Nikšić nije zaključila ugovor shodno Zakonu o javnim nabavkama.
- usluge fiksne telefonije – 18.695,28€. Navedeni iznos plaćen je dobavljaču Crnogorski telekom AD shodno zaključenom Ugovoru[94].
- poštanske usluge u iznosu od 7.231,06€ koji je plaćen dobavljaču Pošta Crne Gore shodno Ugovoru o pružanju poštanskih usluga, broj 02-031-2533 od 10.08.2021. godine.

Na računu 4143 – izdaci za komunikacione usluge, na potražnoj strani evidentiran je iznos od 7.713,63€ koji predstavlja iznos prekoračenja limita od strane korisnika mobilne telefonije, a obustavlja se od zarade zaposlenog koji je prekoračio limit.

4144 – Bankarske usluge - Izdaci za bankarske usluge planirani su u iznosu od 15.000,00€. Nakon izvršenih preusmjerenja, planirani iznos je umanjen na 13.500,00€. Opština je na ime bankarskih usluga isplatila iznos od 12.631,92€ odnosno 93,57% planiranog iznosa. Revizijom je utvrđeno da se sva plaćanja po ovom osnovu odnose na proviziju koju za svoje usluge naplaćuju banke preko kojih Opština obavlja platni promet.

4146 – Advokatske, notarske i pravne usluge - Izdaci za advokatske, notarske i pravne usluge planirani su u iznosu od 1.500,00€. Opština Nikšić je na ime ovih usluga isplatila iznos od 470,12€ odnosno 31,34% planiranog iznosa i u potpunosti se odnosi na plaćanje notarskih usluga ovjere ugovora.

4147 – Konsultantske usluge, projekti i studije - Izdaci za konsultantske usluge, projekte i studije planirani su u iznosu od 77.000,00€, a nakon izvršenih preusmjerenja, navedeni iznos je umanjen na 73.136,71€. Opština je po ovom osnovu isplatila iznos od 55.050,21€, što čini 75,27% planiranog iznosa. Iznos evidentiran na ovom računu isplaćen je za izvršene usluge revizije (projekata, završnog računa opštine, tehničke dokumentacije), studija, elaborata...

4148 – Usluge stručnog usavršavanja - Usluge stručnog usavršavanja planirane su na iznos od 18.000,00€. Nakon izvršenih preusmjerenja, planirani iznos umanjen je na 16.200,00€. Na ime usluga stručnog usavršavanja, Opština je isplatila iznos od 15.568,10€, odnosno 96,10% u odnosu na plan. Za usluge stručnog usavršavanja, raznim dobavljačima (realizatorima obuka i usavršavanja) isplaćeno je 14.949,80€. Preostali iznos od 618,30€ isplaćen je polaznicima obuka – zaposlenima u opštini Nikšić, na ime troškova službenog putovanja. Navedeni iznos od 618,30€ trebalo je evidentirati na računu 4141 – službena putovanja.

4149 – Ostale usluge - Izdaci za ostale usluge planirane su u iznosu od 300.800,00€. Nakon izvršenih preusmjerenja navedeni iznos je uvećan na 359.903,44€. Opština je na ime ostalih usluga isplatila iznos od 342.276,21€ ili 95,10% planiranog iznosa. Od navedenog iznosa, iznos od 149.733,50€ isplaćen je za usluge fizičkog obezbjeđenja, usluge čipovanja pasa, medijske usluge i promotivne aktivnosti, dezinfekciju, dezinaekciju i deratizaciju grada… Preostali iznos od 192.542,71€ (56,25% ukupno evidentiranih izdataka na računu 4149) nije evidentiran shodno Pravilniku o jedinstveno klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština i odnosi se na:

- Rashode za električnu energiju (5.122,93€) – trebalo je evidentirati na računu 4134 – rashodi za energiju
- Usluge parcelacije, premjera i snimanja zemljišta (798,60€) i izradu pravnog mišljenja u vezi unutrašnjom organizacijom i sistematizacijom radnih mjesta (1.800,00€) – ukupan iznos od 2.598,60€ trebalo je evidentirati na računu 4147 – konsultantske usluge, projekti, studije
- Ugovor o djelu sa pripadajućim porezom i prirezom (334,11€) – trebalo je evidentirati na računu 4191 – izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu
- Izdatke za komunalne naknade – odvoz i deponovanje otpada i utrošena voda (23.550,86€) – trebalo je evidentirati na računu 4196 – komunalne naknade
- Finansiranje raznih kulturnih i sportskih manifestacija (160.936,21€) – trebalo evidentirati u okviru grupe računa 431 – transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru.

Preporuka: Opština treba da obezbijedi da evidencija izdataka vrši shodno Pravilniku o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.

[93] Ugovor o poslovnoj saradnji, broj 02-031-1868 od 26.11.2020. godine i Aneks 1 Ugovora, broj 02-031-3134 od 16.09.2022. godine

[94] Ugovor o nabavci usluge fiksne telefonije, broj 02-031-2074 od 27.05.2022. godine

2.5.5. Izdaci za tekuće održavanje (415)

Rashodi za tekuće održavanje su planirani u iznosu od 1.886.000,00€. Nakon izvršenih preusmjerenja navedeni iznos je umanjen na 1.720.536,98€. Realizacija je iznosila 1.704.412,70 €, odnosno 99,06% u odnosu na plan. Pregled planiranih rashoda za tekuće održavanje i njihove realizacije prikazan je u tabeli koja slijedi:

Ekonomska klasifikacija		Opis	Budžet 2021.	Budžet 2022.						
			Izvršenje budžeta	Plan	Rebalans	Preusmjerenja		Tekući budžet	Izvršenje budžeta	%izvršenja
						Smanjenje	Uvećanje			
415		**Rashodi za tekuće održavanje**	**1,902,027.60**	**1,952,000.00**	**1,886,000.00**	**176,413.02**	**10,950.00**	**1,720,536.98**	**1,704,412.70**	**99.06%**
	4151	Tekuće održavanje javne infrastrukture	1,829,762.83	1,903,000.00	1,830,000.00	176,413.02	0.00	1,653,586.98	1,640,894.80	99.23%
	4152	Tekuće održavanje građevinskih objekata	0.00	5,000.00	10,000.00	0.00	0.00	10,000.00	9,442.49	94.42%
	4153	Tekuće održavanje opreme	72,264.77	44,000.00	46,000.00	0.00	10,950.00	56,950.00	54,075.41	94.95%

Rashodi za tekuće održavanje odnose se na 4151 – tekuće održavanje javne infrastrukture (1.640.894,80€); 4152 – tekuće održavanje građevinskih objekata (9.442,49€) i 4153 – tekuće održavanje opreme (54.075,41€).

4151 – tekuće održavanje javne infrastrukture - Izdaci za tekuće održavanje javne infrastrukture planirani su u iznosu od 1.830.000,00€. Nakon izvršenih preusmjerenja navedeni iznos je umanjen na 1.653.586,98€. Realizacija je iznosila 1.640.894,80€, odnosno 99,23% u odnosu na plan.
Iznos evidentiran na računu 4151 – tekuće održavanje javne infrastrukture odnosi na:

- Finansiranje programskih aktivnosti DOO Komunalno Nikšić (1.190.169,03€) i JP Vodovod i kanalizacija Nikšić (365.197,16€). Ukupan iznos od 1.555.363,19€ trebalo je evidentirati na računu 4326 – transferi javnim preduzećima.
- Isplate za četiri fizička lica[95] u ukupnom iznosu od 9.066,30€ shodno zaključenim Ugovorima o djelu (jedan za potrebe realizacije projekta ,,Mašinski prsten", a tri lica za kontrolne aktivnosti na privremenoj deponiji Mislov do). Navedeni iznos trebalo je evidentirati na računu 4191 – izdaci po osnovu ugovora o djelu.
- Preostali iznos od 76.462,31€ isplaćen je za: nabavku, isporuku i montažu zvučnih signalizacija za slijepa lica (21.199,20€); izradu i isporuku metalnih poklopaca za stubove javne rasvjete (2.396,00€); 22.678,20€ za iznajmljivanje i angažovanje građevinskih mašina za realizaciju projekta "Mašinski prsten"…

4152 – tekuće održavanje građevinskih objekata - Izdaci za tekuće održavanje građevinskih objekata planirani su u iznosu od 10.000,00€, a realizovani u iznosu od 9.442,49€, odnosno 94,42% u odnosu na plan i u potpunosti se odnose na izvođenje hitnih radova na sanaciji krovova na teritoriji opštine. Isplate su vršene na osnovu ugovora zaključenih između skupštine stanara (upravnika ulaza) i Opštine.
4153 – tekuće održavanje opreme - izdaci za tekuće održavanje opreme su planirani u iznosu od 46.000,00€. Nakon izvršenih preusmjerenja navedeni iznos uvećan je na 56.950,00€, dok je realizacija iznosila 54.075,41€, odnosno 94,95% u odnosu na plan. Navedeni iznos odnosi se na sljedeće isplate za:

- održavanje vozila u ukupnom iznosu od 40.813,36€. Opština nije zaključila ugovor o održavanju vozila sprovodeći odgovarajuće postupke javnih nabavki već su nabavke vršene sukcesivno na osnovu ispostavljenih računa
- održavanje, servisiranje opreme (klima uređaji, liftovi…) u iznosu od 10.477,75€
- nabavku materijala (za krečenje) za službe opštine (453,11€), održavanje stambenih zgrada, poslovnih prostora (853,30€). Ukupan iznos od 1.306,41€ trebalo je evidentirati na računu 4152 – tekuće održavanje građevinskih objekata
- nabavku jarbola i zastava u iznosu od 1.477,89€. Navedeni iznos trebalo je evidentrati na računu 4139 – ostali rashodi za materijal.

Preporuka: Opština treba da obezbijedi da evidencija izdataka vrši shodno Pravilniku o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.

2.5.6. Renta (417)

Izdaci za rentu planirani su u iznosu od 195.000,00€, a nakon izvršenih preusmjerenja navedeni iznos je uvećan na 234.512,01€. Opština je na ime rente isplatila iznos od 225.378,44€, odnosno 96,11% u odnosu na plan. Rashodi za rentu prikazani su u tabeli koja slijedi.

[95] Ugovor o pružanju usluga za R.P. broj 02-031-710 od 12.05.2020.godine, i Anex ugovora od 4.8.2022.godine.
Ugovor o pružanju usluga za O.N. broj 02-031-7/2 od 12.5.2020.godine i Anex ugovora od 4.8.2020. godine.
Ugovor o pružanju usluga za N.R. broj 07-03-7 od 12.5.2020.godine. i Anex ugovora od 4.8.2022. godine.
Ugovor o pružanju usluga za Đ.M broj 02-031-202 od 15.02.2019.godine. i Anex broj 02-031-1856 od 11.10.2019.godine.

Ekonomska klasifikacija		Opis	Budžet 2021.	Budžet 2022.						
			Izvršenje budžeta	Plan	Rebalans	Preusmjerenja		Tekući budžet	Izvršenje budžeta	% izvršenja
						Smanjenje	Uvećanje			
417		**Renta**	**222.120,67**	**212.100,00**	**195.000,00**	**0,00**	**39.512,01**	**234.512,01**	**225.378,44**	**96,11%**
	4171	Zakup objekata	214.373,62	181.000,00	155.000,00	0,00	39.512,01	194.512,01	188.021,80	96,66%
	4173	Zakup zemljišta	7.747,05	31.100,00	40.000,00	0,00	0,00	40.000,00	37.356,64	93,39%

U postupku revizije utvrđeno je da se raspodjela sredstava odnosi na:

- Isplate zakupnine poslovnih prostora u iznosu od 9.777,00€ na osnovu dva Ugovora[96], kao i zakupnine zemljišta radi privremenog odlaganja komunalnog i drugog otpada u iznosu od 37.356,64€, shodno zaključenom Ugovoru[97] o zakupu i Aneksima[98] Ugovora.
- Iznos od 178.244,80€ isplaćen je Sportsko rekreativnom centru za zakup objekata za potrebe sportskih klubova (177.500,50€) i NVO (744,30€) sa teritorije opštine Nikšić, shodno zaključenim pojedinačnim Ugovorima. Navedeni iznos od 178.244,80€ trebalo je evidentirati na računima grupe 431 – transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru

2.5.7. Subvencije (418)

Izdaci za subvencije planirani su u iznosu od 657.900,00€, a nakon izvršenih preusmjerenja navedeni iznos je umanjen na iznos od 617.750,00€. Opština Nikšić je na ime subvencije isplatila iznos od 595.781,69€, odnosno 96,44%. Izdaci za subvencije prikazani su u tabeli koja slijedi.

Ekonomska klasifikacija		Opis	Budžet 2021.	Budžet 2022.						
			Izvršenje budžeta	Plan	Rebalans	Preusmjerenja		Tekući budžet	Izvršenje budžeta	% izvršenja
						Smanjenje	Uvećanje			
418		**Subvencije za proizvodnju i pružanje usluga**	**518.483,17**	**674.500,00**	**657.900,00**	**40.150,00**	**0,00**	**617.750,00**	**595.781,69**	**96,44%**
	4181	Subvencije	518.483,17	674.500,00	657.900,00	40.150,00	0,00	617.750,00	595.781,69	96,44%

Isplate za subvencije odnosile su se na:

- isplate pojedincima i pravnim licima za: podršku ženskom preduzetništvu (36.000,00€) shodno Odluci[99] o kriterijumima, načinu i postupku raspodjele sredstva za podršku ženskom preduzetništvu; subvencioniranje prevoza učenika sa teritorije opštine Nikšić u (216.111,00€) na osnovu zaključenih Ugovora sa prevoznicima; za realizaciju Programa[100] podsticajnih mjera obradivih površina za 2022. godinu (2.400,48€); premije za otkupljeno mlijeko mljekarama koje vrše otkup na teritoriji opštine Nikšić (321.216,64€); subvencioniranje premija osiguranja u stočarskoj proizvodnji na osnovu Odluke[101] o kriterijumima, načinu i postupku raspodjele sredstva za subvencioniranje premija osiguranja u stočarskoj proizvodnji (5.714,50€).
- Iznos od 12.150,00€ isplaćen je DOO Vodovod i kanalizacija DOO Nikšić za izvođenje radova na održavanju atmosferske kanalizacije, shodno zaključenom Ugovoru[102]. Navedeni iznos trebalo je evidentirati na računu 4151 – tekuće održavanje javne infrastrukture.
- Iznos od 2.189,07€ isplaćen je po osnovu Ugovora o djelu (500,00€) i po ispostavljenim fakturama dobavljača za realizaciju Novogodišnjeg sajma lokalnih proizvoda (1.689,07€). Iznos od 500,00€ trebalo je evidentirati na računu 4191 – izdaci po osnovu ugovora o djelu, a iznos od 1.689,07€ na računu 4139 – ostali rashodi za materijal.

2.5.8. Ostali izdaci (419)

Ostali izdaci planirani su u iznosu od 130.100,00€. Nakon izvršenih preusmjerenja navedeni iznos uvećan je na 208.378,20€. Za ostale izdatke opština je tokom 2022. godine isplatila iznos od 187.548,89€ odnosno 90,00% u odnosu na plan.

[96] Ugovor o subvencioniranju dijela troškova zakupnine poslovnih prostora u Institutu za crnu metalurgiju AD Nikšić, br. 02-031-3067 od 12.09.2022. godine i br. 02-031-3282 od 30.09.2022. godine
[97] br.02-031-8 od 13.01.2015. godine
[98] Aneks I, br.02-031-8/2 od 12.02.2015. godine; Anex X br.02-031-8/10 od 01.08.2022. godine

[99] Sl.list CG –opštinski propisi , br..046/20 od 30.12.2020, 002/23 od 05.01.2023. godine
[100] Sl.list CG- Opštinski propisi, br.030/22 od 24.06.2022. godine
[101] Sl. List CG – Opštinski propisi br.30/22
[102] Ugovor o izvođenju radova na održavanju atmosferske kanalizacije za 2022. godinu, broj 02-031-210 od 25.01.2022. godine

Ekonomska klasifikacija		Opis	Budžet 2021.	Budžet 2022.						
			Izvršenje budžeta	Plan	Rebalans	Preusmjerenja		Tekući budžet	Izvršenje budžeta	% izvršenja
						Smanjenje	Uvećanje			
419		**Ostali izdaci**	**119,226.99**	**146,850.00**	**130,100.00**	**1,010.00**	**79,288.20**	**208,378.20**	**187,548.89**	**90.00%**
	4191	Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	#DIV/0!
	4192	Izdaci po osnovu troškova sudskih postupaka	80,054.64	65,000.00	55,000.00	0.00	30,000.00	85,000.00	84,370.53	99.26%
	4193	Izrada i održavanje softvera	8,608.49	20,100.00	11,600.00	0.00	0.00	11,600.00	9,063.89	78.14%
	4194	Osiguranje	17,074.03	20,000.00	23,000.00	0.00	0.00	23,000.00	18,060.48	78.52%
	4199	Ostalo	13,489.83	41,750.00	40,500.00	1,010.00	49,288.20	88,778.20	76,053.99	85.67%

Ostali izdaci se odnose na 4192 – izdatke po osnovu troškova sudskih postupaka (84.370,53); 4193 – izdatke za izradu i održavanje softvera (9.063,89€); 4194 – izdatke za osiguranje (18.060,48€) i 4199 – ostalo (76.053,99€).

4191 – izdaci po osnovu ugovora o djelu - Odlukom o budžetu Opštine Nikšić za 2022. godinu nijesu planirani izdaci po osnovu ugovora o djelu (Ovaj dio je obrađen na str. 39 u okviru pozicije 412 – ostala lična primanja).
4192 – Izdaci po osnovu troškova sudskih postupaka - Izdaci po osnovu troškova sudskih postupaka planirani su u iznosu od 55.000,00€. Nakon preusmjerenja navedeni iznos uvećan je na 85.000,00€, dok je realizacija iznosila 84.370,53€, odnosno 99,26% u odnosu na plan. Navedeni iznos isplaćen je na ime troškova postupka i kamatama za sporove, kao i na osnovu rješenja o naknadi nematerijalne štete (ujeda pasa lutalica, štete koju su psi lutalice nanijeli stočarima, pad u šahtu, pad na trotoar).
4193 – izrada i održavanje softvera - izdaci za izradu i održavanje softvera planirani su u iznosu od 11.600,00€, a realizovani u iznosu od 9.063,89€, odnosno 78,14% u odnosu na plan. Iznos od 3.061,30€ odnosi se na održavanje softvera, dok se iznos od 3.764,09€ odnosi na isplate po osnovu Ugovora o djelu za obavljenje poslova na održavanju poslovnog softvera. Iznos od 3.764,09€ trebalo je evidentirati na računu 4191 – izdaci po osnovu ugovora o djelu.

4194 – Izdaci za osiguranje – Izdaci za osiguranje planirani su u iznosu od 23.000,00€, a realizovani u iznosu od 18.060,48€, odnosno 78,52% u odnosu na plan. Navedeni iznos isplaćen je za osiguranje zaposlenih i osiguranje vozila.
4199 – Ostali izdaci - ostali izdaci su planirani u iznosu od 40.500,00€. Nakon izvršenih preusmjerenja navedeni iznos uvećan je na 88.778,20€, dok je realizacija iznosila 76.053,99€, odnosno 85,67% u odnosu na plan. Isplaćeni iznos od 76.053,99€ odnosi se na:

- izdatke za nabavku materijala za kićenje grada i kupovinu novogodišnjih paketića (39.131,71€)
- 6.955,11€ - za nabavku kancelarijskog, reklamnog i sitnog materijala. Navedeni iznos trebalo je evidentirati na računu 4131 – izdaci za administrativni materijal
- 4.984,71€ - za dezinsekciju komaraca
- 7.584,71€ - za članarinu Inženjerskoj komori, Uniji slobodnih sindikata, Rekra DOO za rekreaciju i odmor i banjsko liječenje radnika, Institutu unutrašnjih revizora. Navedeni iznos trebalo je evidentirati na računu 4195 – kontribucije za članstvo u domaćim i međunarodnim organizacijama
- 3.850,00 - licenca za korišćenje programskog paketa
- 1.869,60€ - Uniqa osiguranje za osiguranje od opšte odgovornosti za DOO Agencija za projektovanje i planiranje. Navedeni iznos trebalo je evidentirati na računu 4326 – transferi javnim preduzećima
- 4.932,21€ - PDV – Služba zaštite i spašavanja koja u svom poslovanju ostvaruje oporezivi promet (servisiranje PP aparata)
- 1.332,55€ - za usluge održavanja poslovnog softvera. Navedeni iznos trebalo je evidentirati na računu 4193 – izrada i održavanje softvera

Ostalo (875,27€ - uklanjanje privremenih objekata i tehničkog sredstva; 1.806,65€ - usluge GPS Sistema; 1.350,00€ - troškovi vještačenja; 525,95€ - uplata za digitalni sertifikat)

2.5.9. Transferi za socijalnu zaštitu (42)

Odlukom o budžetu za 2022. godinu, transferi za socijalnu zaštitu planirani su u iznosu od 70.100,00€, a nakon izvršenih preusmjerenja navedeni iznos je umanjen na 63.100,00€. Opština Nikšić je na ime transfera za socijalnu zaštitu isplatila iznos od 59.600,00€, odnosno 94,45% u odnosu na plan. Cjelokupan iznos evidentiran na računu 421 u potpunosti se odnosi na isplate naknada za novorođenu djecu, shodno Odluci[103] o utvrđivanju novčane naknade za novorođeno dijete na području opštine Nikšić.

[103] Sl. list CG – Opštinski propisi br.3/21

2.5.10. Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru (43)

Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru planirani su u iznosu od 5.049.840,00€, a nakon izvršenih preusmjerenja navedeni iznos je uvećan na 5.052.961,41€. Opština Nikšić je na ime transfera isplatila iznos od 5.069.249,46€, odnosno 100,32% u odnosu na plan.

2.5.11. Transferi institucijama, pojedincima nevladinom i javnom sektoru (431)

Na grupi računa 431 planirani su u iznosu od 3.342.840,00€, a nakon izvršenih preusmjerenja navedeni iznos je uvećan na 3.415.155,69€. Opština Nikšić je na ime transfera institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru isplatila iznos 3.490.860,15€, odnosno 102,22% u odnosu na plan. Transferi institucijama, pojedincima nevladinom i javnom sektoru prikazani su u tabeli koja slijedi:

Ekonomska klasifikacija		Opis	Budžet 2021.	Budžet 2022.						
			Izvršenje budžeta	Plan	Rebalans	Preusmjerenja		Tekući budžet	Izvršenje budžeta	% izvršenja
						Smanjenje	Uvećanje			
431		Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	3,329,933.68	3,202,400.00	3,342,840.00	61,981.30	134,296.99	3,415,155.69	3,490,806.15	102.22%
	4311	Transferi za zdravstvenu zaštitu	0.00	25,000.00	50,000.00	0.00	0.00	50,000.00	41,800.00	83.60%
	4313	Transferi institucijama kulture i sporta	800,724.51	680,000.00	707,130.00	1,300.00	69,000.00	774,830.00	777,209.16	100.31%
	4314	Transferi nevladinim organizacijama	49,593.00	21,000.00	36,000.00	1,100.00	0.00	34,900.00	29,447.40	84.38%
	4315	Transferi političkim partijama, strankama i udruženjima	416,269.69	299,900.00	303,000.00	0.00	0.00	303,000.00	298,782.68	98.61%
	4316	Transferi za jednokratne socijalne pomoći	316,350.49	118,000.00	160,300.00	0.00	5,770.01	166,070.01	156,309.30	94.12%
	4318	Ostali transferi pojedincima	59,070.00	70,000.00	140,000.00	14,000.00	0.00	126,000.00	73,810.00	58.58%
	4319	Ostali transferi institucijama	1,687,925.99	1,988,500.00	1,946,410.00	45,581.30	59,526.98	1,960,355.68	2,113,447.61	107.81%

Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru u najvećim iznosima odnose se na: 4313 – transfere institucijama kulture i sporta (777.209,16€); 4315 – transfere političkim partijama (298.782,68€); 4316 – transfere za jednokratne socijalne pomoći (156.309,30€); 4318 – ostale transfere pojedincima (73.810,00€); 4319 – ostali transferi institucijama (2.113.447,61€).

4311 - Transferi za zdravstvenu zaštitu planirani su u iznosu od 50.000,00€, a realizovani u iznosu od 41.800,00€, odnosno 83,60% u odnosu na plan i u potpunosti se odnose na isplate vezane za liječenje fizičkih lica (VTO), shodno Odluci o pravima iz socijalne i dječije zaštite ("Sl. list CG" br. 45/17).

4313 - Transferi institucijama kulture i sporta planirani su u iznosu 707.130,00€, a nakon izvršenih preusmjeranja navedeni iznos je uvećan na 774.830,00€. Opština Nikšić je na ime transfera institucijama kulture i sporta isplatila iznos od 777.209,16€, odnosno 100,31% u odnosu na plan.

Iznos od 777.209,16€ evidentiran na računu 4313- transferi institucijama kulture i sporta isplaćen je institucijama kulture (3.008,20€), institucijama sporta (728.492,91€) i za unapređenje položaja mladih, projekat "Krenimo zajedno" (45.708,05€).

U postupku revizije utvrđeno je:

- institucijama kulture isplaćen je ukupan iznos od 3.008,20€. Od navedenog iznosa, iznos od 800,00€ isplaćen je dvijema NVO[104] (navedeni iznos trebalo je evidentirati na računu 4314 – transferi nevladinim organizacijama); iznos od 1.700,00€ isplaćen je JU Muzeji i galerije Nikšić (navedeni iznos trebalo je evidentirati na računu 4326 – transferi javnim preduzećima); iznos od 508,20€ Ras press DOO za usluge štampanja repertoara. Navedeni iznos trebalo je evidentirati na računu 4133 – materijal za posebne namjene
- Isplate sportskim klubovima i društvima u ukupnom iznosu od 728.492,91€ vršene su u skladu sa Odlukom o finansiranju sporta[105] i Pravilnikom o bližim uslovima, načinu, postupku i kriterijumima za sufinannsiranje sportskih klubova u Opštini Nikšić[106] i u potpunosti se odnose na transfere sportskim klubovima i društvima registrovanim na teritoriji opštine Nikšić.
- Za Program podsticanja zapošljavanja mladih, realizacija ciljeva iz lokalnog akcionog plana za mlade, projekat "Krenimo zajedno" isplaćen je iznos od 45.708,05€ od čega je i znos 10.493,66€ isplaćen po osnovu Ugovora o djelu sa pripadajućim porezima, doprinosima i prirezima i trebalo je evidentirati na računu 4191- izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu.

4314 - Transferi nevladinim organizacijama planirani su u iznosu 36.000,00€, a nakon izvršenih preusmjerenja navedeni iznos umanjen je na 34.900,00€. Opština Nikšić je na ime transfera nevladinim organizacijama isplatila iznos od 29.447,40€, odnosno 84,38% u odnosu na plan. Komisija za raspodjelu

[104] NVO Scena – za potrebe organizacije izložbe „Najljepše ćirilično slovo" i izdavanje CD-a i NVO Mijušković – za realizaciju programa rada
[105] Sl.list CG – opštinski propisi, br.038/14 od 29.12.2014. godine
[106] br.02-031-115 od 17.01.2022. godine

sredstava nevladinim organizacijama, na osnovu donijete Odluke[107] o kriterijumima, načinu i postupku raspodjele sredstava nevladinim organizacijama, a nakon sprovedenog javnog konkursa donijela je Odluku[108] o raspodjeli sredstava za finansiranje projekata NVO za 2022. godinu. Navedenom Odlukom određeno je da se sredstva u ukupnom iznosu od 24.888,81€ raspodijele na šest nevladinih organizacija. Opština je sa nevladinim organizacijama zaključila Ugovore kojima se uređuju međusobna prava, obaveze, način korišćenja sredstava i nadzor nad realizacijom programa. Nevladine organizacije su opštini dostavljale izvještaje o korišćenju isplaćenih sredstava.

Preostali iznos od 6.644,50€ evidentiran na računu 4314 – transferi nevladinim organizacijama odnosi se na isplatu prve rate za učešće Opštine u finansiranju projekata RELOAD (Projekta Regionalnog Programa Lokalne Demokratije na Zapadnom Balkanu u saradnji sa UNDP-om) na osnovu Sporazuma o finansiranju između programa Ujedinjenih nacija za razvoj i Opštine Nikšić (broj 02-031-208 od 24.01.2022. godine.

4315 - Transferi političkim partijama, strankama i udruženjima planirani su u iznosu od 303.000,00€, a Opština Nikšić je po ovom osnovu izvršila isplate u iznosu od 298.782,68€, odnosno 98,61% planiranog iznosa. Iznos od 298.782,68€ evidentiran na računu 4315 isplaćen je:

- Iznos od 235.182,68€ shodno donijetoj Odluci[109] za: redovan rad ženskih organizacija u političkim subjektima (21.380,30€); redovan rad političkih partija (171.041,90€); redovno finansiranje manje zastupljenog pola (42.760,48€)
- Iznos od 63.600,00€ za zakup prostorija za rad klubova odbornika od januara do decembra za 2022. godinu shodno Odluci[110] o određivanju mjesečne novčane naknade za zakup prostorija za rad klubova odbornika.

4316 - Transferi za jednokratne socijalne pomoći planirani su u iznosu 160.300,00€, a nakon izvršenih preusmjerenja navedeni iznos je uvećan na 166.070,01€. Opština Nikšić je, tokom 2022. godine, na ime transfera za jednokratne socijalne pomoći isplatila iznos od 156.309,30€, odnosno 94,12% u odnosu na plan. Opština je donijela Odluku o pravima iz socijalne i dječje zaštite (Sl. list CG – opštinski propisi, broj 45/17). Shodno navedenoj Odluci, a na osnovu pojedinačnih Zaključaka donijetim od strane predsjednika opštine, isplaćen je iznos od 90.444,48€ i to za: pomoć zaposlenom povodom smrti člana porodice (15.930,00€); za liječenje i zbog teške materijalne situacije (72.941,20€); stanarinu za tri porodice u stanju socijalne potrebe (1.573,28€).

Preostali iznos od 65.864,82€ isplaćen je za sponzorstva sportskim klubovima i društvima, institucijama kulture, obrazovnim institucijama, nevladinim organizacijama… Navedeni iznos trebalo je evidentirati na odgovarajućim računima grupe 431 – transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru.

4318 - Ostali transferi pojedincima planirani su u iznosu 140.000,00€, a nakon izvršenih preusmjerenja navedeni iznos je umanjen na 126.000,00€. Opština Nikšić je na ime transfera pojedincima isplatila iznos od 73.810,00€ odnosno 58,58% u odnosu na plan. Isplate su vršene u skladu sa Odlukom[111] o dodjeljivanju stipendije diplome "Luča" i Odlukom[112] o izmjenama Odluke o dodjeljivanju stipendije dobitnicima diplome "Luča", a na osnovu Rješenja koje je donio sekretar Sekretarijata za kulturu, sport, mlade i socijalno staranje, kao organ lokalne uprave nadležan za poslove obrazovanja.

4319 - Ostali transferi institucijama Ostali transferi institucijalma planirani su u iznosu od 1.946.410,00€. Nakon izvršenih preusmjerenja navedeni iznos je uvećan na 1.960.355,68€. Opština Nikšić je na ime ostalih transfera institucijama isplatila iznos od 2.113.447,61€, odnosno 107,81% u odnosu na plan.

Iznos od 229.558,06, evidentiran na računu 4319 - transferi institucijama odnosi se na transfere:

- Crvenom krstu (42.900,00€) i to: iznos od 33.000,00€ shodno članu 15 Zakona o Crvenom krstu za finansiranje redovnih aktivnosti i iznos od 9.900,00€ shodno Ugovoru[113] o saradnji na implementaciji programa "pomoć u kući odraslom i starom licu sa invaliditetom"
- Organizaciji slijepih (6.416,85€) za realizaciju projekata poboljšanja statusa osoba oštećenog vida

[107] br. 01-030 decembar 2019

[108] br.02-031-1951 od 18.05.2022. godine

[109] Odluka o utvrđivanju visine raspodjeli sredstava za finansiranje redovnog rada političkih subjekata u Skupštini Opštine Nikšić i redovnog rada ženskih organizacija u političkim subjektima u Skupštini Opštine Nikšić za 2022. godinu br.02-031-216/1 od 18.11.2022. godine

[110] br.031-2210 od 21.07.2021. godine

[111] Sl.list- CG – opštinski propisi, br.010/00 od 20.04.2000, Sl,list CG- opštinski propisi , br.031/13 od 25.10.2013. godine

[112] br.02-031-3530 od 19.10.2022. godine

[113] br.02-031-127 od 17.01.2022. godine

- NVO Organizacija za brigu i razvoj djeteta (8.800,00€) za programske aktivnosti za 11 mjeseci, shodno zaključima koje je donosio predsjednik Opštine. Navedeni iznos trebalo je evidentirati na računu 4314 - transferi nevladinim organizacijama
- Program zajedno do znanja (171.441,20€) podržan kroz grant šemu "Podrška zapošljavanju u manje razvijenim opštinama u CG" u skladu sa Ugovorom[114] o dodjeli granta koji je zaključen sa Ministarstvom finansija.
- Preostali iznos od 1.884.889,56€ isplaćen je javnim ustanovama čiji je osnivač Opština[115].

2.5.12. Ostali transferi (432)

Izdaci za ostale transfere planirani su u iznosu od 1.707.000,00€. Nakon izvršenih preusmjerenja navedeni iznos je smanjen na 1.637.805,72€, dok je izvršenje iznosilo 1.578.443,31€, odnosno 96,38% u odnosu na plan i u potpunosti se odnosi na poziciju 4326 – transfere javnim preduzećima.

Opština Nikšić je u 2022. godini, putem transfera uplatila društvima i organizacijama čiji je osnivač, iznos od 1.578.443,31€. Odlukom o budžetu je planiran iznos od 1.637.805,72€. Transferi su uplaćeni sledećim korisnicima: TO Nikšić, Lokalnom javnom emiteru – RTV Nikšić, JP Sportski centar Nikšić i Parking servisu Nikšić, što je prikazano u tabeli:

Ekonomska klasifikacija		Opis	2022		
			Rebalans	Izvršenje budžeta	index
4326		Transferi javnim preduzećima	1.637.805,72	1.578.443,31	96,38
	43262	Turistička organizacija Nikšić	70.000,00	64.163,00	91,66
	43263	RTV Nikšić	795.000,00	794.480,31	99,93
	43264	Sportsko rekreativni centar	686.005,72	633.000,00	92,27
	43265	Parking servis Nikšić	86.800,00	86.800,00	100,00

Opština je uplatila 96,38% planiranih sredstava, odnosno za 59.362,41€ manje u odnosu na plan. Korisnici (izuzev RTV Nikšić) su dostavili planove rada i izvještaje o radu, koje je usvojila Skupština opštine. RTV Nikšić je dostavila Programski izvještaj za 2022. godinu, koji je usvojen od strane Savjeta RTV Nikšić.

U postupku revizije je utvrđeno da su korisnici transfera (TO Nikšić, RTV Nikšić, SRC Nikšić i PC Nikšić) podnosili opštinskom trezoru zahtjeve za plaćanja, bez odgovarajuće propratne dokumentacije (obračune zarada, fakture za plaćanja i sl.). Sredstva su korisnicima dodjeljivana, što nije u skladu sa tačkom 79 Uputstva o bližem načinu rada trezora jedinica lokalne samouprave, po kome Službenik za kontrolu zahtjeva, prije nego potvrdi Zahtjev za plaćanje, provjerava da li je prateća dokumentacija kompletirana. U skladu sa tačkom 80 Uputstva, Službenik za kontrolu zahtjeva dužan je da odbije zahtjev za plaćanje sredstava i vrati ga potrošačkoj jedinici ako zahtjev ne posjeduje potpunu prateću dokumentaciju.

Preporuka: Opština treba da u skladu sa tačkom 79 Uputstva o bližem načinu rada trezora jedinica lokalne samouprave odobrava plaćanja potrošačkim jedinicama, na osnovu kompletirane dokumentacije.

Opština nije u skladu sa članom 56 i 57 Zakona o finansiranju lokalne samouprave, obezbijedila funkciju nadzora nad potrošnjom dodijeljenih sredstava korisnicima transfera (TO Nikšić, RTV Nikšić, SRC Nikšić i PC Nikšić).

Preporuka: Opština treba da u skladu sa čl. 56 i 57 Zakona o finansiranju lokalne samouprave obezbijedi nadzor nad finansijskim, materijalnim i računovodstvenim poslovanjem korisnika budžeta u pogledu namjene, obima i dinamike korišćenja sredstava.

2.5.13. Kapitalni izdaci (441)

Kapitalni izdaci planirani su u iznosu od 6.450.000,00€. Nakon izvršenih preusmjeravanja planirani iznos je uvećan na 6.454.133,00€. Tokom 2022. godine kapitalni izdaci su realizovani u iznosu od 2.669.724,27€,

[114] br.02-031-3531 od 19.10.2022. godine

[115] Dnevni centar za djecu sa smetnjama u razvoju, JU Muzeju i galerije, JU Nikšićko pozorište, JU Zahumlje, JU Narodna biblioteka

odnosno 41,36% u odnosu na plan. Realizacija kapitalnih izdataka u iznosu od 41,36% u odnosu na plan što ukazuje da plan rashoda na ovoj poziciji nije temeljen na analizama stvarnih potreba.

Preporuka: Opština treba da Odlukom o budžetu, obezbijedi realnije planiranje kapitalnih izdataka, transparentan opis poslova i izvršiti detaljnu razradu projekata po fazama, radi obezbjeđenja njihove realizacije u budžetskoj godini za koju se kandiduju.

U skladu sa čl. 8 Zakona o regionalnom razvoju, jedinice lokalne samouprave su u obavezi da donesu strateški plan razvoja. Strateškim planom utvrđuje se postojeće stanje razvoja jedinice lokalne samouprave, opšti cilj razvoja, strateški ciljevi sa prioritetima za njihovo ostvarivanje, mjere i smjernice za ostvarivanje strateškog plana, orijentaciona sredstva za sprovođenje strateškog plana, način njihovog obezbjeđivanja i druga pitanja od značaja za razvoj.

Jedinica lokalne samouprave dužna je da predlog strateškog plana dostavi na saglasnost ministarstvu nadležnom za poslove regionalnog razvoja. Nakon dobijanja saglasnosti nadležnog ministarstva o usklađenosti strateškog plana sa Strategijom regionalnog razvoja Crne Gore, strateški plan se podnosi Skupštini jedinice lokalne samouprave radi usvajanja na period do sedam godina.

Revizijom je utvrđeno da:

- Opština nije donijela Strateški plan razvoja što je trebalo učiniti u skladu sa Zakonom o regionalnom razvoju.

Preporuka: Opština treba da u skladu sa čl. 8 Zakona o regionalnom razvoju donese Strateški plan razvoja kojim će odrediti opšti cilj razvoja opštine i strateške ciljeve sa prioritetima za njihovo ostvarivanje.

- Skupština opštine je donijela Program uređenja prostora Opštine Nikšić za 2022. godinu (Sl. List CG – opštinski propisi, broj 45/21).
- Kapitalni projekti na teritoriji Opštine Nikšić realizuju se u okviru Službe za saradnju, poslove predsjednika i informisanje (4415 – Izdaci za opremu) i u okviru Sekretarijata za investicije i projekte (4411 – izdaci za infrastrukturu opšteg značaja; 4412 – izdaci za lokalnu infrastrukturu; 4413 – izdaci za građevinske objekte; 4416 – investiciono održavanje; 4419 – ostali kapitalni izdaci).
- Uz uredno popunjen Zahtjev za plaćanje kapitalnih izdataka nalazi se vjerodostojna dokumentacija na osnovu koje se vrši plaćanje (račun; avansna, privremena ili konačna situacija; Ugovor; Izjave o kompenzaciji koje su sprovedene preko žiro-računa opštine; ovjerena građevinska knjiga...).

Plan, preusmjerenja i realizacija kapitalnih izdataka prikazani su u sljedećoj tabeli:

Ekonomska klasifikacija		Opis	Budžet 2021.	Budžet 2022.						
			Izvršenje budžeta	Plan	Rebalans	Preusmjerenja		Tekući budžet	Izvršenje budžeta	%izvršenja
						Smanjenje	Uvećanje			
441		**Kapitalni izdaci**	**1,633,697.99**	**4,086,000.00**	**6,450,000.00**	**289,700.00**	**293,833.00**	**6,454,133.00**	**2,669,724.27**	**41.36%**
	4412	Izdaci za lokalnu infrastrukturu	163,519.60	2,180,000.00	3,805,000.00	223,770.00	5,700.00	3,586,930.00	813,183.84	22.67%
	4413	Izdaci za građevinske objekte	7,416.37	40,000.00	50,000.00	700.00	9,000.00	58,300.00	6,587.52	11.30%
	4415	Izdaci za opremu	50,662.41	66,000.00	188,000.00	65,230.00	279,133.00	401,903.00	292,474.52	72.77%
	4416	Investiciono održavanje	1,405,145.82	1,500,000.00	2,100,000.00	0.00	0.00	2,100,000.00	1,284,920.64	61.19%
	4419	Ostali kapitalni izdaci	6,953.79	300,000.00	307,000.00	0.00	0.00	307,000.00	272,557.75	88.78%

Kapitalni izdaci, u najvećim iznosima odnose se na: 4412 – izdatke za lokalnu infrastrukturu (813.183,84€), 4415 – izdatke za opremu (292.474,52€), 4416 – investiciono održavanje (1.284.920,64€) i 4419 – ostale kapitalne izdatke (272.557,75€).

4412 – Izdaci za lokalnu infrastrukturu planirani su u iznosu od 3.805.000,00€. Nakon izvršenih preusmjerenja, navedeni iznos je umanjen na 3.586.930,00€. Opština je na ime izdataka za lokalnu infrastrukturu tokom 2022. godine isplatila iznos od 813.183,84€, odnosno 22,67% u odnosu na plan.

Izdaci evidentirani u okviru računa 4412 - izdaci za lokalnu infrastrukturu odnose se na izdatke za:

- Izgradnju vodovoda (Dragovoljići, Vraćenovići, Laz, Bršno, Pilatovci, Vilusi, Riječani i Velimlje) u iznosu od 199.594,62€
- Vještačke akumulacije (Golija, Banjani, Vidrovan) u iznosu od 19.462,85€,
- Eksproprijaciju i pribavljanje nepokretnosti (Bulevar 13. jul i dr.) u iznosu od 85.685,00€. Uz Zahtjev za plaćanje nalazi se Zahtjev Sekretarijata za investicije i projekte za uplatu sredstava i izdavanje potvrde,

Izvještaj o procjeni vrijednosti koji je izradila Komisija za procjenu vrijednosti nepokretnosti i Zaključak predsjednika opštine da se Ministarstvu finansija uplati iznos za troškove eksproprijacije. Komisija je formirana od strane Uprave za katastar i državnu imovinu

- Izgradnja i rekonstrukcija saobraćajnica u iznosu od 333.539,59€,
- Uređenje gradskih kvartova u iznosu od 144.140,88€,
- Centar za savremeno upravljanje i tretman komunalnim otpadom (snimanje termalnom kamerom deponije Mislov do) u iznosu od 10.012,50€,
- Izrada primarnog kolektora za naselja Oštrovac, Duklo i Ćemenca (projektna dokumentacija) u iznosu od 20.700,00€.

4413 – Izdaci za građevinske objekte planirani su u iznosu od 50.000,00€. nakon izvršenih preusmjerenja, planirani iznos je uvećan na 58.300,00€. Na ime izdataka za građevinske objekte, opština je tokom 2022. godine isplatila iznos od 6.587,52€, odnosno 11,30% u odnosu na plan što ukazuje na slabosti u planiranju navedenih izdataka.

U okviru računa 4413 evidentirani su izdaci vezani za rekonstrukciju rekonstrukciju građevinskih objekata – komunalno opremanje (Dom revolucije, Gradski stadion, Dvorac kralja Nikole, Dom za stare), a odnose se na:

- naknade za stvaranje tehničkih uslova i priključenje na električnu mrežu koje su isplaćene CEDIS-u u ukupnom iznosu od 1.987,56€
- izdatke za izvršene radove na spajanju napojnog kabla na aerodromu u ukupnom iznosu od 508,20€ (Ramel DOO)
- za stručni nalaz na radu gromobranske instalacije na upravnoj zgradi aerodroma u iznosu od 387,20€ koji je isplaćen dobavljaču Tehno-control DOO
- za priključenje stambenog objekta na vodovovnu mrežu u iznosu od 3.704,56€ koji je isplaćen dobavljaču Vodovod i kanalizacija DOO Nikšić.

4415 – Izdaci za opremu planirani su na iznos od 188.000,00€. Nakon izvršenih preusmjerenja, navedeni iznos je uvećan na 401.903,00€, dok je izvršenje iznosilo 292.474.,52€, odnosno 72,77% u odnosu na plan.

U okviru računa 4415 - izdaci za opremu evidentirani su izdaci za nabavku:

- kancelarijske opreme u ukupnom iznosu od 15.032,98€
- telekomunikacione opreme u ukupnom iznosu od 318,10€
- kompjuterske opreme za potrebe opštine u ukupnom iznosu od 23.929,83€
- transportnih sredstava u ukupnom iznosu od 234.470,00€ (hibridno vozilo za potrebe Službe za saradnju, poslove predsjednika i informisanje, drobilica kamena, poslovno vozilo, bager gusjeničar)
- ostale opreme u ukupnom iznosu od 18.723,61€ (GPS mjerač nivoa goriva, PTZ kamera na kružnom toku, sistem dojave požara i video nadzor, klima uređeji, zidni konvektori...).

U postupku revizije utvrđeno je da se uz uredno popunjen Zahtjev za plaćanje nalaze se: Zahtjev za nabavku od strane organizacione jedinice za čije potrebe se vrši nabavka; detaljna tehnička specifikacija predmeta nabavke; Odluka predsjednika o nabavci (ukoliko se radi o jednostavnoj nabavci do 5.000,00€); zapisnik, odnosno potvrda o primopredaji opreme; dokumentacija na osnovu koje se vrši isplata (račun, Ugovor o nabavci...).

4416 – Izdaci za investiciono održavanje planirani su u iznosu od 2.100.000,00€. Opština je na ime ovih izdataka isplatila iznos od 1.284.920,64€, odnosno 61,19% planiranog iznosa.

U okviru računa 4416 - izdaci za investiciono održavanje evidentirani su izdaci za:

- Investiciono održavanje objekata visokogradnje i niskogradnje u ukupnom iznosu od 1.115.882,82€.
- Rekonstrukciju stambenih jedinica za lica u stanju socijalne potrebe u ukupnom iznosu od 35.200,11€ shodno Ugovoru zaključenom nakon sprovedenog postupka javnih nabavki
- Sufinansiranje adaptacija fasada i ravnih krovova u ukupnom iznosu od 133.837,71€ u skladu sa Odlukom o sufinansiranju[116]. Nakon objavljena tri javna poziva, Komisija za pripremu javnog poziva i izbor stambenih zgrada na kojima će se izvršiti adaptacija fasada i ravnih krovova donijela je Odluke o izboru[117] i sa upravnicima, odnosno ovlašćenim predstavnicima zgrada, zaključila ukupno 18 Ugovora o dodjeli sredstava za sufinansiranje sanacije ravnog krova, odnosno adaptacije fasada. U postupku revizije utvrđeno je da:

[116] Odlukom o sufinansiranju adaptacije fasada i ravnih krovova stambenih zgrada na teritoriji opštine Nikšić (Sl. list CG – opštinski propisi, broj 13/22)
[117] Odluka o izboru stambenih zgrada u kojima će Opština izvršiti sufinansiranje adaptacije fasada i ravnih krovova stambenih zgrada na teritoriji Opštine Nikšić

- skupštine stanara koje su namjenski upotrijebila odobrena sredstva podnijele su izvještaj, odnosno, izjavu upravnika zgrade o namjenskoj upotrebi sredstava
- Kod sufinansiranja adaptacija fasada i ravnih krovova nije vršen nadzor o utrošku sredstava od strane organa opštine nadležnog za stambene poslove, što je trebalo učiniti u skladu sa članom 5 zaključenih Ugovora;
- u 6 slučajeva odobrena sredstva nijesu utrošena u određenom roku, a nijesu ni vraćena opštini, kao što je određeno članom 6 zaključenih Ugovora, već se nalaze na žiro-računima skupštine stanara stambenih zgrada

Preporuka: Opština treba da u cilju poboljšanja uslova stanovanja u stambenim zgradama u potpunosti obezbijedi primjenu Odluke o sufinansiranju adaptacije fasada i ravnih krovova stambenih zgrada na teritoriji opštine Nikšić i zaključenih Ugovora sa korisnicima sredstava.

4419 – Ostali kapitalni izdaci planirani su u iznosu od 307.000,00€, a realizovani u iznosu od 272.557,75€, odnosno 88,78% planiranog iznosa.

U okviru računa 4419 – ostali kapitalni izdaci evidentirani su izdaci na ime učešća opštine u finansiranju IPA projekata i IFAD u skladu sa zaključenim Ugovorima o izvođenju građevinskih radova[118] u ukupnom iznosu od 272.082,75€.

Preostali iznos od 475,00€ isplaćen je na ime naknade za članstvo u ALDA-i (Evropska asocijacija za lokalnu demokratiju) za 2022. godinu. Navedeni iznos trebalo je evidentirati na računu 4195 – kontribucije za članstvo u domaćim i međunarodnim organizacijama.

U postupku revizije utvrđeno je:

- Na osnovu rješenja Sekretarijata za investicije, za stručni nadzor nad izvršenim radovima, odnosno, uslugama određena je Agencija za projektovanje i planiranje, kao preduzeće čiji je osnivač opština. Agencija je posebnim Rješenjem imenovala sastav stručnog nadzora za izvođenje radova i izvršenje usluga
- Kod realizacije ugovora o javnim nabavkama nije obezbjeđivala dokaz o kvalitativnom i kvantitativnom prijemu, odnosno, nije sačinjavan odgovarajuću zapisnik o primopredaji izvršenih radova i usluga.

Preporuka: Opština Nikšić treba da, kod realizacije ugovora o javnim nabavkama, u skladu sa zaključenim Ugovorima obezbijedi dokaz o kvalitativnom i kvantitativnom prijemu izvršenih radova i usluga.

2.5.14. Pozajmice i krediti (451)

Na računu 451 - pozajmice i krediti planirane su pozajmice za DOO Vodovod i kanalizacija Nikšić u iznosu od 100.000,00€. Nakon izvršenih preusmjerenja navedeni iznos je umanjen na 90.000,00€. Tokom 2022. godine na računu 451 nije evidentirana realizacija planiranih izdataka.

2.5.15. Otplata dugova (461)

Na računu 46 - Otplata dugova evidentiraju se plaćanja koje se odnose na izdatke nastale po osnovu isplata kojima se vrši otplata dugova po osnovu korišćenih kredita i emitovanih hartija od vrijednosti, datih garancija i obaveza iz prethodnog perioda.

Pregled otplate dugova dat je u sledećoj tabeli:

[118] Ugovor, broj 16-430/21-14742 od 19.04.2022. godine, Ugovor broj 16-430/21-14721/32 od 27.04.2022. godine i Ugovor broj 16-430/22-15080/19 od 03.10.2022. godine (broj Ministrstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede. Navedeni Ugovori su zaključeni između Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Opština Nikšić, Šavnik i Žabljak sa jedne i izvođača radova sa druge strane, shodno Zakonu o potvrđivanju Sporazuma o osnivanju Međunarodnog fonda za poljprivredni razvoj (IFAD), Uredbi o uslovima, načinu i dinamici sprovođenja mjera agrarne politike za 2022. godinu – Agrobudžet, mjera 2.3.2. razvoj sela i izgradnja infrastrukture u okviru RCTP projekta koji je finansiran od strane IFAD-ai Vlade Crne Gore

Ekonomska klasifikacija			Opis	Budžet 2021.	Budžet 2022.			
				Izvršenje budžeta	Plan	Rebalans	Izvršenje budžeta	% izvršenja
46			OTPLATA DUGOVA	2.923.178,96	3.332.546,00	1.856.070,00	2.816.268,34	151,73%
	461		Otplata dugova	723.228,74	697.200,00	697.200,00	697.146,90	99,99%
		4611	Otplata hartija od vrijednosti i kredita rezi	26.081,84	0,00	0,00	0,00	0,00
		4612	Otplata kredita inostranim finansijskim ins	697.146,90	697.200,00	697.200,00	697.146,90	99,99%
	463		Otplata obaveza iz prethodnog perioda	2.199.950,22	2.635.346,00	1.158.870,00	2.119.121,44	182,86%
		4630	Otplata obaveza iz prethodnog perioda	2.199.950,22	2.635.346,00	1.158.870,00	2.119.121,44	182,86%

U toku 2022 godine Opština je otplatila 2.816.268,34€. Na otplatu kredita odnosi se iznos od 697.146,90€, dok se 2.119.121,44€ odnosi na otplatu obaveza iz prethodnog perioda.

Budžetsko zaduženje

Stanje duga Opštine na kraju 2022. godine iznosilo je 19.162.638,70€, a javnih preduzeća 168.804,98€. Pregled zaduženja po kreditima prikazan je u tabeli:

Redni broj	Vrsta zaduženja	Iznos zaduženja opštine na kraju IV kvartala 2022. god.				Iznos zaduženja javnih preduzeća na kraju IV kvartala 2022. god.			
		Ugovoreni iznos sredstava	Iznos povučenih sredstava	Iznos otplaćenog duga po glavnici	Stanje duga	Ugovoreni iznos sredstava	Iznos povučenih sredstava	Iznos otplaćenog duga po glavnici	Stanje duga
I	Domaći dug	9.469.532,53	0,00	0,00	9.469.532,53	200.000,00	200.000,00	31.195,02	168.804,98
1	Krediti	9.469.532,53	0,00	0,00	9.469.532,53	200.000,00	200.000,00	31.195,02	168.804,98
a	Kratkoročni (glavnica)	0,00	0,00	0,00	0,00	200.000,00	200.000,00	31.195,02	168.804,98
b	Dugoročni (glavnica)	9.469.532,53	0,00	0,00	9.469.532,53	0,00	0,00		0,00
2	Obveznice								
II	Inostrani dug	14.200.000,00	14.169.032,35	4.475.926,18	9.693.106,17	0,00	0,00	0,00	0,00
1	Krediti	14.200.000,00	14.169.032,35	4.475.926,18	9.693.106,17	0,00	0,00	0,00	0,00
a	Kratkoročni (glavnica)		4.475.926,18	4.475.926,18	0,00				
b	Dugoročni (glavnica)		9.693.106,17		9.693.106,17				
2	Obveznice								
UKUPNO (I+II)		23.669.532,53	14.169.032,35	4.475.926,18	19.162.638,70	200.000,00	200.000,00	31.195,02	168.804,98
III	Domaće garancije								
IV	Inostrane garancije								
UKUPNO IZDATE GARANCIJE (III+IV)		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Stanje domaćeg duga Opštine na dan 31.12.2022. godine iznosi 9.469.532,53€ (sa uračunatim PDV – om). Zaduženje se odnosi na obaveze po osnovu Ugovora o izvođenju radova na adaptaciji javne rasvjete – zamjena postojeće rasvjete LED svjetlosnim izvorima[119]. Opština je na osnovu Zakona o efikasnom korišćenju energije ušla u projekat adaptacije javne rasvjete na način što će postojeću rasvjetu zamijeniti LED svjetlosnim izvorima, po Tenderskoj dokumentaciji za otvoreni postupak javne nabavke broj 05/22 od 24.05.2022. godine. Ugovor je zaključen sa izvođačem Javna razsvetljava – "Artek" doo za proizvodnju i promet Podgorica. Rok završetka je 240 kalendarskih dana od dana zaključivanja ugovora. Isplata radova po ugovoru vršiće se na odloženo plaćanje, u jednakim mjesečnim anuitetima u periodu od 18 godina (216 mjeseci), počevši od prvog mjeseca nakon završetka radova i ugradnje novog sistema LED rasvjete. Iznos mjesečnog anuiteta je 43.840,43€ (sa uračunatim PDV – om). Kao obezbjeđenje plaćanja Opština je izdala 216 solo mjenica i mjeničnih ovlašćenja, sa klauzulom bez protesta. U mjeničnom ovlašćenju Opštine može da se navede da mjenica može biti ustupljena trećem licu.

Opština je zaključila Ugovor o cesiji (ustupanju potraživanja)[120]. Po ugovoru je Javna rasvjeta – Artek (Cedent ili povjerilac), JRL Montenegro doo Podgorica (Korisnik kredita), Opština Nikšić (Cesus – dužnik) i Erste bank (Cesionar ili novi povjerilac).

Javna razsvetljava – Artek, ustupa Erste banci radi naplaćivanja sva svoja sadašnja i buduća potraživanja prema Opštini Nikšić, koja proističu iz Ugovora o izvođenju radova. U skladu sa Ugovorom o cesiji, Opština Nikšić će sva plaćanja na ime ustupljenih potraživanja vršiti isključivo na račun Erste banke. Javna razsvetljava – Artek može indosirati u korist Erste banke mjenice izdate od strane Opštine Nikšić, kao obezbjeđenje plaćanja u skladu sa Ugovorom o izvođenju radova.

Opština se po ovom osnovu zadužila bez saglasnosti Vlade i Skupštine Opštine, što nije u skladu sa članom 57 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i članovima 43 - 51 Zakona o finansiranju lokalne samouprave.

[119] Br. 02 – 031 – 2829 od 17.08.2022. godine

[120] Br. 02 – 031 – 4309 od 26.12.2022. godine

Preporuka: Opština treba prilikom zaduženja da dobije saglasnost Vlade i Skupštine Opštine.

Ekonomska opravdanost ove investicije prikazana je u Elaboratu[121] o adaptaciji javne rasvjete – zamjena postojeće rasvjete LED svjetlosnim izvorima.

U Cost – benefit analizi (sastavni dio Elaborata) se polazi od sadašnjih troškova sistema javne rasvjete, što je prikazano u tabeli:

Sadašnji troškovi sistema javne rasvjete	
Specifikacija	**Vrijednost (u eurima)**
Sadašnji trošak za el. energiju / god. sa pdv - om	631.773,00
Sadašnji troškovi održavanja sistema javne rasvjete sa pdv - om	100.000,00
Ispravnost postojećeg sistema javne rasvjete	69%
Obračunska cijena el. energije korišćena u obračunima	0,11 eura/kwh
Ukupni godišnji troškovi za javnu rasvjetu sa pdv - om	731.773,00

Sadašnji troškovi (starog) sistema javne rasvjete (troškovi električne energije i održavanja), na godišnjem, nivou iznose 731.773,00€.

Budući troškovi sistema (nove) javne rasvjete i otplata rekonstrukcije prikazani su u sledećoj tabeli:

Budući troškovi sistema (nove) javne rasvjete i otplata rekonstrukcije	
Specifikacija	**Vrijednost (u eurima)**
Trošak za električnu energiju / god. rekonstruisanog sistema sa pdv - om	147.232,00
Ispravnost novog sistema javne rasvjete	100%
Obračunska cijena el. energije korišćena u obračunima	0,11 eura/kwh
Ukupna vrijednost javne nabavke po predmjeru	10.277.329,90
Ukupne ostvarene uštede	584.541,00
Predlog diskonta od ostvarenih ušteda 10% (profit Opštine)	58.454,00
Predlog godišnje rate za otplatu investicija	570.963,00
Period otplate investicija	18. godina
Predlog garantnog perioda za isporučenu opremu 18 god. + 10%	20. godina

Uporedna analiza finansijskih parametara pokazuje da se investicija može otplatiti kroz ostvarene uštede u periodu od 18 godina.

Koncept javne nabavke sa otplatom rekonstrukcije po ESCO modelu iz ostvarenih ušteda, daje Opštini benefit u vidu pasivnog prihoda u periodu otplate (18 godina), dok u zadnje dvije godine Opštini ostaju u budžetu cjelokupne uštede, što se vidi iz tabele:

Prihod opštine	Vrijednost (u eurima)
Pasivan prihod u prvih 18 godina (18 X 54.454)	1.052.172,00
Prihod un zadnje 2 godine (2 x 584.541)	1.169.082,00
Ukupan prihod Opštne u toku ugovora	2.221.254,00

U ovom slučaju, Opština bi u garantnom periodu od 20 godina ostvarila ukupan prihod od 2.221.254,00€.

Poređenjem računa za utrošenu električnu energiju za javnu rasvjetu, za mjesec maj 2023. godine (23.226,71€) kad još u potpunosti nije završena investicija, sa potrošnjom za isti period prethodne godine (38.649,25€), uočava se ušteda od 15.422,54€. Ukupna ušteda i pravi efekat ove investicije znaće se nakon završetka radova na zamjeni sistema javne rasvjete.

Iznos inostranog duga od 9.693.106,17€ odnosi se na obaveze po osnovu kredita kod Evropske investicione banke (EIB) za Projekat vodosnabdijevanja i otpadnih voda.

Evropska investiciona banka i Crna Gora, koju predstavlja Vlada – Ministarstvo finansija, su zaključili ugovore o kreditu i finansiranju za Projekat vodosnabdijevanja i otpadnih voda[122]. Ministarstvo finansija je prosleđivalo sredstva kredita Opštini Nikšić u tranšama. Od ukupno ugovorenog iznosa kredita, od 14.200.000,00€, Opštini je proslijeđen iznos od 14.169.032,35€. Vraćeno je 4.475.926,18€, pa preostali dug iznosi 9.693.106,17€.

Prilikom ovog zaduženja Opština je sprovela propisane procedure za kreditno zaduženje (obezbijedila je saglasnost Vlade i Skupštine opštine).

[121] Elaborat br. 024 – 05/22 od 07.05.2022. godine, urađen od strane "Arhitektura Aurea" doo Podgorica

[122] 2008. i 2010. godine

2.5.16. Otplata obaveza iz prethodnog perioda i neizmirene obaveze (463)

Na računu 463 - Otplata obaveza iz prethodnog perioda evidentiraju se plaćanja koje se odnose na izdatke nastale po osnovu isplata kojima se izmiruju obaveze iz prethodnog perioda. Otplata obaveza iz prethodnog perioda planirana je Odlukom o budžetu u iznosu od 2.635.346,00€, a Odlukom o izmjenama odluke o budžetu 1.158.870,00€[123], dok je u 2022. godini realizovana u iznosu od 2.119.121,44€. Izvršenje na kraju trećeg kvartala ovih obaveza iznosilo je 1.814.830,78€, pa je rebalansom planiran iznos za 655.960,78€ manji od već ostvarenog iznosa (1.814.830,78€ - 1.158.870,00€ = 655.960,78€).

Otplata obaveza iz prethodnog perioda - analitika	**2022.godina**
Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	**1.024.543,71**
Neto zarade	285.788,52
Porez na zarade	38.472,50
Doprinosi na teret zaposlenog	102.593,30
Doprinosi na teret poslodavca	592.687,96
Opštinski prirez	5.001,43
Ostala lična primanja	**24.585,50**
Rashodi za materijal	**80.084,94**
Rashodi za usluge	**49.960,76**
Rashodi za tekuće održavanje	**99.188,48**
Kamate	**0,00**
Renta	**60.361,36**
Subvencije	**57.470,93**
Ostali izdaci	**390.850,20**
Ostali izdaci	2.743,93
Izdaci po osnovu troškova sudskih postupaka	388.106,27
Transferi za socijalnu zaštitu	**2.200,00**
Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i j	**152.710,54**
Ostali transferi	**173.287,47**
Kapitalni izdaci	**3.877,55**
Pozajmice i krediti	**0,00**
Otplata dugova	**0,00**
Rezerve	**0,00**
Svega:	2.119.121,44

Od ostvarenog iznosa obaveza iz prethodnog perioda, od 2.119.121,44€, najveći dio se odnosi na bruto zarade i doprinose (1.024.543,71€). Od toga su neto zarade, porezi i doprinosi, za decembar 2021. godine, za zaposlene u organima uprave. U ovaj iznos su uračunati doprinosi po osnovu reprograma poreskog duga, za zaposlene u organima uprave i za društva i subjekte čiji je Opština osnivač.

Za ugovore o djelu (ostala lična primanja), zaključene u decembaru 2021. godine, isplaćeno je 24.585,50€.

Za troškove sudskih postupaka plaćeno je 388.106,27€ (glavni dug, troškovi postupka, kamate i vansudska poravnanja).

Po osnovu obaveza, nastalih u 2021. godini, za transfere institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru isplaćeno je 152.710,54€.

Društvima i subjektima čiji je osnivač Opština, po osnovu transfera iz prethodnog perioda isplaćeno je 173.287,47€.

Neizmirene obaveze opštine (NEO)

Stanje neizmirenih obaveza nakraju 2022. godine prikazano je u tabeli:

[123] Odluka je donesena na sjednici Skupštine opštine, dana 11.10.2022. godine.

Redni broj	Vrsta neizmirene obaveze	Stanje neizmirenih obaveza opštine na kraju IV kvartala 2022. god.	Stanje neizmirenih obaveza javnih preduzeca i ustanova na kraju IV kvartala 2022. god.
I	**Obaveze za tekuće rashode**	**1.338.475,46**	**2.155.740,10**
	Obaveze za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca	506.506,49	755.552,75
	Obaveze za ostala lična primanja	93.086,64	67.461,82
	Obaveze za ostale tekuće rashode	738.882,33	1.332.725,53
II	**Obaveze po transferima za socijalnu zaštitu**	**100,00**	**0,00**
III	**Obaveze za transfere institucijama,pojedincima,NVO**	**186.408,20**	**1.355,26**
IV	**Obaveze za kapitalne izdatke**	**83.945,37**	0,00
V	**Obaveze po pozajmicama i kreditima**	**0,00**	**2.681,49**
a)	glavnica	0,00	0,00
b)	kamata	0,00	2.681,49
VI	**Obaveze po osnovu otplate dugova**	**48.276,28**	**0,00**
VII	**Obaveze po osnovu reprogramiranog poreskog duga**	**0,00**	**0,00**
VII	**Obaveze iz rezervi**	**160,80**	**0,00**
UKUPNE NEIZMIRENE OBAVEZE (I+II+III+IV+V+VI+VII)		**1.657.366,11**	**2.159.776,85**

Neizmirene obaveze Opštine na kraju 2022. godine iznosile su 1.657.366,11€, a društava i ustanova čiji je osnivač 2.159.776,85€. Najveći iznos neizmirenih obaveza odnosi se na obaveze po osnovu neisplaćenih bruto zarade i to iznos od 506.506,49€, a za ostala lična primanja obaveze iznose 93.086,64€.
Obaveze za ostale tekuće rashode u iznosu od 738.882,33€ odnose se na: materijalne troškove (87.981,19€), obaveze za usluge (32.242,18€), rashode za tekuće održavanje (137.974,72€), obaveze za kamate po kreditu kod EIB (332.892,27€), obaveze za zakupe objekata (38.116,31€), za subvencije (53.545,84€) i na ostale izdatke (56.129,82€).
Obaveze za transfere su iznosile 186.408,20€, za kapitalne izdatke 83.945,37€, a za ostale obaveze iz prethodnog perioda 48.276,28€.

Reprogram poreskog duga

Skupština opštine Nikšič je donijela Odluku o davanju saglasnosti za zaključivanje Ugovora o reprogramu duga po osnovu poreza i doprinosa na zarade zaposlenih.[124] Ovom odlukom daje se saglasnost za reprogram poreskog duga za Opštinu i 16 subjekata – društava i ustanova čiji je osnivač Opština.
Opština Nikšić je sa Ministarstvom finansija Crne Gore zaključila Ugovor o reprogramu poreskog duga.[125]
Predmet ugovora je regulisanje međusobnih prava i obaveza ugovornih strana u vezi sa reprogramom poreskog duga Opštine, uključujući i dug javnih preduzeća i ustanova čiji je osnivač Opština.
U skladu sa ugovorom, iznos poreskog duga od 17.705.863,65€, reprogramira se na period od 20 godina (240 mjesečnih anuiteta), počev od 01.07.2015. godine.
Opština je zaključila ugovore o regulisanju međusobnih prava i obaveza, po osnovu reprograma poreza i doprinosa sa javnim preduzećima i ustanovama čiji je osnivač.
Privredna društva (Doo Komunalno Nikšić, Doo Vodovod i kanalizacija Nikšić, Autobuska stanica Nikšić) po ugovorima imaju obavezu vraćanja sredstava Opštini, po osnovu plaćenog poreskog duga. Ova društva, na kraju 2022. godine nijesu imala neizmirenih obaveza prema Opštini po ovom osnovu.
Poreski dug AD "Tehno baza" Nikšić, na osnovu pomenute odluke će se pretvoriti u akcijski kapital.
Dug ostalih subjekata i organizacije pada na teret budžeta Opštine.
Pregled ukupnog, dospjelog i plaćenog iznosa reprogramiranog poreskog duga dat je u tabeli:

	Reprogram poreskog duga			
Reprogramirani poreski dug	ukupan iznos reprogramiranog poreskog duga	dospjeli iznos reprogramiranog poreskog duga na kraju IV kvartala 2022. god	plaćeni iznos reprogramiranog poreskog duga na kraju IV kvartala 2022. god	dospjeli neplaćeni iznos reprogramiranog poreskog duga na kraju IV kvartala 2022. god
	17.705.863,65	4.426.466,15	4.426.466,15	0,00

[124] "Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 12/15
[125] br. 02 – 031 - 372 od 22.04.2015

Od ukupnog poreskog duga u iznosu od 17.705.863,65€, dospjeli i plaćeni iznos je 4.426.466,15€, tako da na kraju 2022. godine nije bilo neplaćenih obaveza po ovom osnovu. Ukupan preostali poreski dug iznosi 13.279.397,50€.

2.5.17. Rezerve (47)

Sredstva rezervi planirana su u iznosu od 480.000,00€, a nakon izvršenih preusmjerenja, navedeni iznos je uvećan na 510.000,00€, dok je realizacija iznosila 499.945,28€, odnosno 98,03 % u odnosu na plan i u potpunosti se odnosi na isplate evidentirane na računu 471 – tekuća budžetska rezerva. Pregled planiranih izdataka 47 - rezerve i njihova realizacija prikazan je u tabeli koja slijedi:

Ekonomska klasifikacija			Opis	Budžet 2021.	Budžet 2022.						
				Izvršenje budžeta	Plan	Rebalans	Preusmjerenja		Tekući budžet	Izvršenje budžeta	% izvršenja
							Smanjenje	Uvećanje			
47			REZERVE	443.131,95	436.000,00	480.000,00	0,00	30.000,00	510.000,00	499.945,28	98,03%
	471		Tekuća budžetska rezerva	443.131,95	426.000,00	470.000,00	0,00	30.000,00	500.000,00	499.945,28	99,99%
	472		Stalna budžetska rezerva	0,00	10.000,00	10.000,00	0,00	0,00	10.000,00	0,00	0,00%

Opština je donijela Odluku o bližim kriterijumima za korišćenje sredstava tekuće i stalne budžetske rezerve (Sl. List CG – opštinski propisi, broj 24/17) kojom je određeno da se sredstva tekuće budžetske rezerve koriste za nepredviđene ili nedovoljno predviđene poslove koji se finansiraju u opštini Nikšić i to: obezbjeđenje nedostajućih sredstava koji se finansiraju iz budžeta opštine; izmirivanje obaveza po sudskim presudama, poravnanjima i izvršenjima; ostale namjene u skladu sa Zakonom i to do 5% sredstava planiranih Odlukom o Budžetu za potrošačke jedinice.

U postupku revizije utvrđeno je da je predsjednik Opštine, na osnovu priložene dokumentacije donosio pojedinačne zaključke za isplatu sredstava tekuće budžetske rezerve. Opština je shodno Zakonu o finansiranju lokalne samouprave uz završni račun budžeta dostavila Izvještaj o načinu utroška SREDSTAVA budžetske rezerve na Obrascu 9.

Tekuća budžetska rezerva je planirana u iznosu od 470.000,00€, nakon preusmjerenja navedeni iznos uvećan je na 500.000,00€, dok je realizacija iznosila 499.945,28€, odnosno 99,99% u odnosu na plan.

Iznos evidentiran na računu 471 odnosi se na:

- pozajmica DOO Vodovod i kanalizacija, shodno Ugovoru o zajmu (broj 02-031-948 od 11.03.2022. godine) u ukupnom iznosu od 100.000,00€. Navedeni iznos pozajmice trebalo je evidentirati na računima grupa 451 – pozajmice i krediti gdje su i planirana. Ugovorom nije određen rok povraćaja sredstava, kao ni instrumenti obezbjeđenja vraćanja pozajmljenih sredstava.

Preporuka: Prilikom davanja pozajmica Opština treba da ugovori rok vraćanja i da odgovarajućim instrumentom obezbijedi vraćanje pozajmljenih sredstava.

- pomoć osnovnim, srednjim, muzičkim školama, sportskim klubovima, mjesnim zajednicama, nevladinim organizacijama, crkvama, opštinama, u ukupnom iznosu od 114.940,18€
- pomoć za liječenje (32.300,00€),
- pomoć za rješavanje stambenog pitanja (30.000,00€)
- pomoć JP Sportski centar za adaptaciju svlačionice i malog bazena (58.000,00€)
- pomoć za DOO Autobuska stanica Nikšić za pervazilaženje materijalne situacije usljed korona virusa u iznosu od 56.091,74€
- 16.757,16€ - JU Dnevni centar za osobe sa demencijom (NVO Futura)
- 13.344,66€ - porez na dobit za 2021. godinu
- 12.400,00€ - nagrada za ostvarene rezultate u vanrednim situacijama (požar)
- 11.400,00€ - pokloni za 8. mart - (mjesnoj zajednici, pozorištu i dječijem centru sa smetnjama u razvoju)
- 10.304,95 - komisiji za praćenje projekata EU
- 9.630,00€ - za materijalnu pomoć (pojedincima)
- 4.997,30€ - za nabavku sredstava JZU Opštoj bolnici Nk
- 4.812,62€ - za potrošnju struje (tržni centar Nk)
- 4.875,00€ - poribljavanje Krupca, Slanog i Grahovskog jezera

Opština evidenciju izdataka nije uskladila sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete Opština što se odrazilo na nepravilnu evidenciju izdataka u ukupnom iznosu od 4.020.286,95€ (18,66% ukupne realizacije). Pregled nepravilne evidencije izdataka prikazan je u sljedećoj tabeli:

Trebalo: / Evidentirano:	412	413	414	415	419	431	432	451	Ukupno:
412					277.792,82	9.078,78			**286.871,60**
414		5.122,93			23.884,97	160.936,21			**189.944,11**
415		1.477,89			9.066,30		1.555.363,19		**1.565.907,38**
416			1.394,28						**1.394,28**
417						178.244,80			**178.244,80**
418		1.689,07		12.150,00	500,00				**14.339,07**
419		6.955,11					1.869,60		**8.824,71**
431	19.727,82	508,20			10.493,66		1.700,00		**32.429,68**
441					475,00				**475,00**
471								100.000,00	**100.000,00**
Ukupno:	**19.727,82**	**15.753,20**	**1.394,28**	**12.150,00**	**322.212,75**	**348.259,79**	**1.558.932,79**	**100.000,00**	**2.378.430,63**

Transakcije u okviru klase 4 nijesu uticale na ukupan iznos na navedenim klasama i nijesu uticale na iskazani finansijski rezultat. Međutim, revizijom je utvrđena nepravilna evidencija izdataka u zabrinjavajućem iznosu od 2.378.430,63€.

Preporuka: Opština treba da obezbijedi da se planiranje i evidencija izdataka vrši na odgovarajućim računima određenim Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete Opština.

2.6. Provjera budžetskog suficita/deficita

Finansijsko izvještavanje i provjera finansijskog rezultata (budžetskog suficita/deficita)

Revizijom je utvrđeno da Opština nije donijela interno pravilo o izvještavanju kojim bi se propisao postupak i način sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja. Pravilo je izrađeno u fazi predloga, ali nije još usvojeno.
Za evidenciju primitaka i izdataka primjenjuje se gotovinska osnova.
Modifikovana gotovinska osnova podrazumijeva evidenciju primitaka i izdataka u momentu prijema ili isplate gotovine, kao i evidenciju imovine i obaveza. Pregledom računovodstvenih evidencija Opštine utvrđeno je da Opština nema uspostavljenu evidenciju imovine na klasi 0, u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština. Opština ne primjenjuje modifikovanu osnovu za evidenciju obaveza, koje se vode na klasi 2.

Preporuka: Opština treba da vodi evidenciju imovine na klasi 0 i obaveza na klasi 2

Opština je sačinjavala i podnosila finansijske izvještaje Ministarstvu finansija, u skladu sa Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave,[126] u propisanim rokovima (Obrazac 1 - Izvještaj o novčanim tokovima I - ekonomska klasifikacija, Obrazac 2 - Izvještaj o novčanim tokovima II - funkcionalna klasifikacija, Obrazac 5 - Izvještaj o neizmirenim obavezama, Obrazac 7 - Izvještaj o konsolidovanoj budžetskoj potrošnji).
U skladu sa Pravilnikom o sadržaju izvještaja o ukupno ostvarenim primicima i izdacima i izdacima po potrošačkim jedinicama i izvještaja o neizmirenim obavezama i budžetskom zaduženju opština,[127] dostavljeni su finansijski izvještaji o izvršenju budžeta (za I, II, III i IV kvartal), na propisanim obrascima: Izvještaji o ukupno ostvarenim primicima i izdacima i izdacima po potrošačkim jedinicama i Izvještaji o neizmirenim obavezama i budžetskom zaduženju opštine.
Potrošačke jedinice opština (javne ustanove, javna preduzeća, opštinska vatrogasna jedinica i dr.) dostavljaju mjesečne finansijske i godišnje izvještaje opštini, na obrascima 3 i 5 u propisanim rokovima.
Finansijski rezultat Opštine prikazan je u Izvještaju o konsolidovanoj potrošnji:

[126] "Službeni list Crne Gore", br. 23/14, 71/19
[127] "Službeni list Crne Gore", br. 10/19, 38/21

IZVJEŠTAJ O KONSOLIDOVANOJ JAVNOJ POTROŠNJI

za period od 01.01.2022 do 31.12.2022
Fiskalna godina: 2022

Računi				Opis	Plan	Izvršenje u uporednom periodu prethodne godine	Izvršenje u navedenom periodu tekuće godine	Korekcije	Povećanje	Izvršenje korigovano nalazima revizije
1				2	3	4	5	6	7	8
7				PRIMICI	13,055,845.40	15,973,226.49	15,406,490.49			15,406,490.49
	71			Tekući prihodi	12,874,845.40	13,811,035.52	15,338,540.49			15,338,540.49
		711		Porezi	8,275,200.00	11,032,828.30	10,375,808.09			10,375,808.09
			7111	Porez na dohodak fizičkih lica	1,565,200.00	2,500,934.68	3,403,110.47			3,403,110.47
			7112	Porez na dobit pravnih lica	0.00	0.00	0.00			0.00
			7113	Porez na imovinu	310,000.00	326,518.98	399,049.02			399,049.02
			7114	Porez na dodatu vrijednost	0.00	0.00	0.00			0.00
			7115	Akcize	0.00	0.00	0.00			0.00
			7116	Porez na međunarodnu trgovinu i transakcije	0.00	0.00	0.00			0.00
			7117	Lokalni porezi	6,400,000.00	8,205,374.64	6,573,648.60			6,573,648.60
			7118	Ostali republički porezi	0.00	0.00	0.00			0.00
		712		Doprinosi	0.00	0.00	0.00			0.00
			7121	Doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje	0.00	0.00	0.00			0.00
			7122	Doprinos za zdravstveno osiguranje	0.00	0.00	0.00			0.00
			7123	Doprinos za osiguranje od nezaposlenosti	0.00	0.00	0.00			0.00
			7124	Ostali doprinosi	0.00	0.00	0.00			0.00
		713		Takse	133,000.00	122,402.30	175,972.47			175,972.47
			7131	Administrativne takse	55,000.00	76,499.64	66,868.05			66,868.05
			7132	Sudske takse	0.00	0.00	0.00			0.00
			7133	Boravišne takse	0.00	0.00	0.00			0.00
			7134	Registracione takse	0.00	0.00	0.00			0.00
			7135	Lokalne komunalne takse	78,000.00	45,902.66	109,104.42			109,104.42
			7136	Ostale takse	0.00	0.00	0.00			0.00
		714		Naknade	3,246,545.40	2,131,512.36	3,402,293.02			3,402,293.02
			7141	Naknade za korišćenje dobara od opšteg interesa	1,911,545.40	199,552.90	1,362,345.47			1,362,345.47
			7142	Naknade za korišćenje prirodnih dobara	365,000.00	616,131.96	372,930.00			372,930.00
			7143	Ekološke naknade	0.00	0.00	0.00			0.00
			7144	Naknade za priređivanje igara na sreću	0.00	0.00	0.00			0.00
			7145	Naknade za korišćenje građevinskog zemljišta	0.00	0.00	0.00			0.00
			7146	Naknade za uređivanje i izgradnju građevinskog	255,000.00	751,802.22	564,361.90			564,361.90
			7147	Naknade za izgradnju i održavanje lokalnih puteva	0.00	0.00	0.00			0.00
			7148	Naknada za puteve	705,000.00	553,346.64	1,092,566.65			1,092,566.65
			7149	Ostale naknade	10,000.00	10,678.64	10,089.00			10,089.00
		715		Ostali prihodi	1,220,100.00	524,292.56	1,384,466.91			1,384,466.91
			7151	Prihodi od kapitala	100.00	0.00	53.94			53.94
			7152	Novčane kazne i oduzete imovinske koristi	140,000.00	123,550.00	158,867.01			158,867.01
			7153	Prihodi koje organi ostvaruju vršenjem svoje djelatnosti	80,000.00	54,481.18	62,089.74			62,089.74
			7154	Samodoprinosi	1,000,000.00	346,261.38	1,163,456.22			1,163,456.22
			7155	Ostali prihodi (Naplata poreskih potraživanja iz	0.00	0.00	0.00			0.00
	73			Primici od otplate kredita i sredstva prenesena iz	6,955,054.60	4,719,709.18	6,955,054.60			6,955,054.60
		731		Primici od otplate kredita	0.00	0.00	0.00			0.00
		732		Sredstva prenesena iz prethodne godine	6,955,054.60	4,719,709.18	6,955,054.60			6,955,054.60
	74	741		Donacije	181,000.00	2,162,190.97	67,950.00			67,950.00
4				IZDACI	25,421,815.72	18,493,016.74	20,843,621.74			20,843,621.74
	41			Tekući izdaci	10,986,736.07	9,490,706.90	10,425,931.29			10,193,499.71
		411		Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	5,564,461.87	5,159,137.99	5,531,630.33		1,641,856.32	7,173,486.65
			4111	Neto zarade	3,926,119.29	3,080,189.78	3,903,542.56			
			4112	Porez na zarade	236,633.57	413,980.04	236,598.75			
			4113	Doprinosi na teret zaposlenog	880,058.07	1,103,943.81	876,412.87			
			4114	Doprinosi na teret poslodavca	490,788.24	507,206.97	484,298.87			
			4115	Opštinski prirez	30,862.70	53,817.39	30,777.28			
		412		Ostala lična primanja	673,707.45	147,094.32	665,411.25	286,871.60	19,727.82	398,267.47
		413		Rashodi za materijal	1,001,512.06	895,704.52	954,650.91		15,753.20	970,404.11
		414		Rashodi za usluge	622,877.02	405,563.01	559,722.80	189,944.11	1,394.28	371,172.97
		415		Tekuće održavanje	1,720,536.98	1,902,027.60	1,704,412.70	1,565,907.38	12,150.00	150,655.32
		416		Kamate	335,000.00	121,348.63	1,394.28	1,394.28		0.00
		417		Renta	242,512.01	222,120.67	225,378.44	178,244.80		47,133.64
		418		Subvencije	617,750.48	518,483.17	595,781.69	14,339.07		581,442.62
		419		Ostali izdaci	208,378.20	119,226.99	187,548.89	8,824.71	322,212.75	500,936.93
	42			Transferi za socijalu zaštitu	63,100.00	54,200.00	59,600.00			59,600.00
		421		Prava iz oblasti socijalne zaštite	63,100.00	54,200.00	59,600.00			59,600.00
		422		Sredstva za tehnološke viškove	0.00	0.00	0.00			0.00
		423		Prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja	0.00	0.00	0.00			0.00
		424		Ostala prava iz oblasti zdravstvene zaštite	0.00	0.00	0.00			0.00
		425		Ostala prava iz oblasti zdravstvenog osiguranja	0.00	0.00	0.00			0.00
	43			Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i	5,062,498.70	4,671,329.68	5,069,299.46	1,674,286.00	1,907,192.58	5,302,206.04
		431	4311	Transferi za zdravstvenu zaštitu	50,000.00	0.00	41,800.00			41,800.00
		431	4312	Transferi obrazovanju	0.00	0.00	0.00			0.00
		431	4313	Transferi institucijama kulture i sporta	783,617.29	800,724.51	777,209.16	12,701.86	338,436.71	1,102,944.01
		431	4314	Transferi nevladinim organizacijama	34,900.00	49,593.00	29,447.40		744.30	30,191.70
		431	4315	Transferi političkim partijama, strankama i udruženjima	303,000.00	416,269.69	298,782.68			298,782.68
		431	4316	Transferi za jednokratne socijalne pomoći	166,070.01	316,350.49	156,359.30			156,359.30
		431	4317	Transferi za lična primanja pripravnika	0.00	0.00	0.00			0.00
		431	4318	Ostali transferi pojedincima	126,000.00	59,070.00	73,810.00		9,078.78	82,888.78
		431	4319	Ostali transferi institucijama	1,961,105.68	1,687,925.99	2,113,447.61	1,661,584.14		451,863.47
		432	4324	Transferi opštinama	0.00	0.00	0.00			0.00
		432	4325	Transferi budžetu države	0.00	0.00	0.00			0.00
		432	4326	Transferi javnim preduzećima	1,637,805.72	1,341,396.00	1,578,443.31		1,558,932.79	3,137,376.10
	44			Kapitalni izdaci	6,319,425.25	1,633,697.99	2,669,724.27	475.00		2,669,249.27
		441		Kapitalni izdaci	6,319,425.25	1,633,697.99	2,669,724.27	475.00		2,669,249.27
	45			Pozajmice i krediti	90,000.00	0.00	0.00		100,000.00	100,000.00
	46	462		Otplata garancija	0.00	0.00	0.00			0.00
	46	463		Otplata obaveza iz prethodnih godina (dio)	2,390,055.70	2,199,950.22	2,119,121.44			2,119,121.44
	47			Rezerve	510,000.00	443,131.95	499,945.28	100,000.00		399,945.28
				Suficit / Deficit	-7,402,870.32	2,958,574.16	107,284.15			107,284.15
				Finansiranje	-697,200.00	-723,228.74	-697,146.90			-697,146.90
				Domaće finansiranje	0.00	-26,081.84	0.00			0.00
	75	751	7511	Pozajmice i krediti iz domaćih izvora	0.00	0.00	0.00			0.00
	46	461	4611	Otplata dugova	0.00	26,081.84	0.00			0.00
	46	463		Promjena (smanjenje) neto obaveza iz prethodnih	0.00	0.00	0.00			0.00
				Inostrano finansiranje	-697,200.00	-697,146.90	-697,146.90			-697,146.90
				Krediti i hartije od vrijednosti	-697,200.00	-697,146.90	-697,146.90			-697,146.90
	75	751	7512	Pozajmice i krediti iz inostranih izvora	0.00	0.00	0.00			0.00
	46	461	4612	Otplata dugova	697,200.00	697,146.90	697,146.90			697,146.90
	72			Prihodi od prodaje imovine	26,000.00	0.00	39,789.00			39,789.00
	74	742		Transferi	4,963,100.00	5,478,364.41	5,544,415.40			5,544,415.40
				Povećanje / smanjenje depozita	8,074,070.32	-2,235,345.42	550,073.75			550,073.75

U ovom izvještaju prikazan je suficit/deficit u iznosu 107.284,15€, dok je povećanje/smanjenje depozita iznosilo 550.073,75€. U obrascu INT I promjena depozita prikazana je u iznosu od 548.494,54€, kao razlika između stanja gotovine, na početku i na kraju godine (6.955.054,60€ - 6.406.560,06€). Razlika između depozita prikazanog u Izvještaju o konsolidovanoj potrošnji (550.073,75€) i iznosa prikazanog u obrascu INT I (548.494,54€) iznosi 1.579,24€. Razlika od 1.579,24€ je nastala zbog prikazivanja stanja sa namjenskih računa u iznosu od 1.438,08€, stanja na deviznom računu od 41,13€, stanja blagajne od 50,00€ i pogrešne uplate od 50,00€.

Revizijom je utvrđeno da podaci iskazani u Izvještaju o konsolidovanoj javnoj potrošnji za 2022. godinu, po pojedinim budžetskim pozicijama prihoda i rashoda, ne odgovoraju podacima utvrđenim u postupku revizije. Međutim, odstupanja se odnose na transakcije u okviru klase 7 i transakcije u okviru klase 4 koja nijesu uticala na ukupan iznos na navedenim klasama i nijesu uticala na iskazani finansijski rezultat.

2.7. Blagajničko poslovanje

U opštini Nikšić vodi se jedna centralna i tri pomoćne blagajne. Centralna blagajna, kao i blagajničko poslovanje, vodi se u Sekretarijatu za finansije, razvoj i preduzetništvo (Sektor za trezor, Odjeljenje za upravljanje gotovinom i dugom). Dvije pomoćne blagajne vode se u Upravi lokalnih javnih prihoda (blagajna I za naplatu poreza na nepokretnosti i blagajna II za naplatu opštinskih administrativnih taksi), dok se jedna pomoćne blagajna vodi za potrebe bifea.

Opština Nikšić je tokom 2022. godine donijela akte kojima je uređeno blagajničko poslovanje i to: Interno uputstvo o blagajničkom poslovanju, Odluku o određivanju blagajničkog maksimuma, kao i Interne procedure blagajničkog poslovanja Uprave lokalnih javnih prihoda.

Za obavljanje blagajničkih poslova (podizanje i isplata gotovine) zadužene su Samostalne referentkinje (dvije zaposlene) za isplatu obaveza prema dobavljačima roba i usluga i ostale gotovinske isplate, dok knjiženje gotovinskih isplata obavljaju zaposleni u Sektoru za trezor.

U opštini funkcioniše sistem elektronskog plaćanja koje vrši Samostalna referentkinja za isplatu obaveza prema dobavljačima roba i usluga i ostale gotovinske isplate (blagajnica). U slučaju da se vrši putem virmana, plaćanje odobrava Predsjednik opštine ili Sekretar Sekretarijata za finansije, razvoj i preduzetništvo.

U postupku revizije revizoru nije dostavljen Izvještaj o izvršenom popisu koji, shodno Rješenju[128], treba da sačini imenovana Komisija pa se revizor nije mogao uvjeriti u popisno stanje sredstava u blagajni. Uvidom u Dnevnik blagajne utvrđeno je da na dan 31.12.2022. godine stanje u centralnoj blagajni, odnosno blagajni sredstava redovnih i posebnih namjena, iznosi 346,76€.

Tokom 2022. godine, Opština nije koristila profesionalni program za potrebe blagajne niti je vodila elektronsku evidenciju gotovinskih uplata i isplata. U postupku revizije, od strane zaposlenih koje obavljaju blagajničke poslove, otpočelo je vođenje elektronske evidencije gotovinskih uplata i isplata (excel tabele).

U postupku revizije utvrđeno je da tokom 2022. godine Opština nije vršila usaglašavanje glavne knjige trezora i blagajne pa su evidentna neslaganja između podataka evidentiranih u Bazi podataka i podataka iz izvorne dokumentacije, koje se odnose na promet i saldo na kraju godine, kako je prikazano u sljedećoj tabeli:

Blagajna	Početno stanje (saldo na dan 31.12.2021.)	Promet		Saldo na dan 31.12.2022.
		Duguje	Potražuje	
Baza podataka	657.93	2,137.62	29,348.79	-26,553.24
Izvorna dokumentacija	657.93	29,037.62	29,348.79	346.76

U postupku revizije navedena nepravnilnost je otklonjena, odnosno, od 01.01.2023. godine vrši se redovno, svakodnevno usaglašavanje glavne knjige trezora i blagajne.

Prema podacima iz blagajničke evidencije stanje u blagajni na početku godine (01.01.2022. godine) iznosilo je 657,93€. Tokom 2022. godine evidentiran je priliv u blagajnu u iznosu od 29.037.62€ i predstavlja iznos koji je podignut sa žiro-računa Opštine (26.900,00€) i povrat isplaćenih akontacija (2.137,62€). Gotovinske isplate su, iznosile 29.348,79€, tako da je saldo gotovine na dan 31.12.2022. godine iznosio 346,76€. Prema podacima iz glavne knjige trezora, promet blagajne tokom 2022. godine iznosio je 2.137,62€

[128] Rješenje o formiranju Komisije za popis gotovog novca i drugih vrijednosti u blagajni, stranih sredstava plaćanja, novčanih i deviznih sredstava na računima kod banaka, potraživanja i obaveza kao i sumnjivih i spornih potraživanja, broj 02-031-12 od 10.01.2023. godine

na dugovnoj i 29.348,79€ na potražnoj strani. Razlika između podataka iz glavne knjige trezora i izvorne dokumentacije predstavlja iznos od 26.900,00€, odnosno, iznos podignutih sredstava sa žiro-računa opštine.

U postupku revizije utvrđeno je:

- Tokom 2022. godine, podizanje gotovine vršeno je sa žiro-računa koji su otvoreni kod NLB Montenegrobanke i Prve banke AD. Na osnovu blagajničke dokumentacije, utvrđeno je da je podignuta gotovina u korišćena za sljedeće namjene: 12.602,79€ za službena putovanja u zemlji i inostranstvu; 16.640,00€ na ime akontacije za službena aputovanja; 106,00€ za plaćanje sitnih računa.
- Podizanje gotovine vrši se na osnovu validne računovodstvene dokumentacije (putni nalozi, računi) i Zahtjeva za plaćanje koji je potpisan od strane ovlašćenih lica
- Opština Nikšić je gotovinske isplate evidentirala u dnevniku blagajne na dnevnom nivou
- Opština Nikšić, od 01.01.2023. godine vodi elektronsku evidenciju blagajne (excel format)
- Prihodi ostvareni putem pomoćnih blagajni svakodnevno se predaju centralnoj blagajni. Shodno tački 40 i 41 Uputstva o bližem načinu rada trezora lokalne samouprave, blagajnica istog dana sredstva deponuje na odgovarajuće uplatne račune prihoda.

Preporučuje se opštini da, s obzirom da prikuplja značajne količine gotovog novca od poreskih obveznika, Internom procedurom o blagajničkom poslovanju propiše dodatne procedure radi čuvanja novca prilikom njegovog fizičkog prenosa.

- Obračun putnih naloga vrši se u Sekretarijatu za finansije, razvoj i preduzetništvo
- Prilikom obračuna dnevnica za službena putovanje Opština poštuje Uredbu o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru
- Iz blagajne Opštine vrši se isplata akonatacija za službena putovanja
- Isplata avansa vrši se na osnovu zahtjev za izdavanje avansa (obrazac 6) koji je potpisan od strane odgovornih lica
- Zaposleni, prilikom podnošenja putnog naloga sa obračunom putnih troškova i odgovarajućim dokazima o visini troškova, uglavnom poštuju rokove određene članom 9 i članom 19 Uredbe o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru - tri odnosno sedam dana, u zavisnosti od toga da li se radi o službenom putovanju u zemlji ili inostranstvu. Zaposlenima koji ne izvrše povraćaj akontacije u navedenim rokovima, vrši se obustava na zarade za nevraćeni iznos akontacije. Prema podacima iz glavne knjige trezora, na dan 31.12.2022. godine opština nema potraživanja od zaposlenih po osnovu povraćaja neutrošene akontacije za službena putovanja.

Kontrolom blagajničkog poslovanja utvrđene su i određene nepravilnosti koje su u postupku revizije otklonjene, a odnose se na sljedeće:

Tokom 2022. godine nijesu u potpunosti poštovani Uputstvo o bližem načinu rada trezora jedinica lokalne samouprave i Interno uputstvo o blagajničkom poslovanju, odnosno: u dnevniku blagajne nijesu evidentirane uplate iz tri pomoćne blagajne u ukupnom iznosu od 507.427,60€, što je uticalo na tačnost evidencije i realnost prikazivanja blagajničkog poslovanja; putni nalozi nijesu potpisani od strane likvidatora, kao ni podnosioca obračuna, odnosno zaposlenog na kojeg putni nalog glasi; dokumentacija koja se nalazi u prilogu putnih naloga na osnovu koje se vrši obračun istih, nije ovjerena od strane ovlašćene osobe; nalozi na osnovu kojih se vrši isplata gotovine potpisani su samo od strane zaposlene koja obavlja blagajničke poslove; do donošenja Interne procedure o blagajničkom poslovanju, 22.07.2022. godine, nije vršena kontrola dnevnika blagajne (potpisan je samo od strane zaposlene koja obavlja blagajničke poslove).

2.8. Evidencija državne imovine u Opštini

Direkcija za imovinu Opštine Nikšić vodi evidenciju pokretne i nepokretne imovine.

Nepokretnosti na kojima Opština ima svojinska ovlašćenja vode se u zvaničnoj evidenciji Uprave za nekretnine – PJ Nikšić i to u: katastru nepokretnosti (u kojima je stupio na snagu katastar nepokretnosti), katastru zemljišta (u kojima nije stupio na snagu katastar nepokretnosti) i popisnom katastru (gdje ne postoje katastarski planovi).

Direkcija vodi evidenciju o: objektima na kojima svojinska ovlašćenja ima Opština, poslovnim prostorima u vlasništvu Opštine, stambenim prostorima, objekatima domova mjesnih zajednica i drugim objektima u vlasništvu Opštine.

Predsjednik Opštine je donio rješenja o popisu[129]: osnovnih sredstava i inventara; gotovog novca i drugih vrijednosti u blagajni, novčanih i drugih sredstava kod banaka, novčanih sredstava i obaveza, kao i sumnjivih i spornih potraživanja. Nakon izvršenog popisa komisija je sačinila Izvještaj o popisu[130]. Izvršen je popis pokretne i nepokretne imovine (kancelarijski namještaj, kompjuterska oprema, transportna sredstva, ostala pokretna imovina, zgrade...).
Revizijom je utvrđeno da popisna komisija nije u potpunosti završila zadatak, jer nije izvršila popis obaveza i potraživanja, što nije u skladu sa Uputstvom o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini.

Preporuka: Komisija za popis treba da vrši popis imovine u skladu sa dobijenim zadacima iz rješenja o popisu

Revizijom je utvrđeno da popis nije vršen na propisanom PL obrascu iz koga bi se vidjelo da li je stanje po popisu usaglašeno sa stanjem koje se vodi u knjigovodstvu, odnosno da li postoji višak ili manjak kod pojedinih stavki imovine nakon popisa. Ovo nije u skladu sa članom 7 Uputstva o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini.

Preporuka: Opština treba da popis imovine vrši na propisanom PL obrascu

Popis je vršen na obrascima koji prikazuju: nabavnu, otpisanu i sadašnju vrijednost. Jedan dio opreme nema knjigovodstvenu, a ima upotrebnu vrijednost.

Preporuka: Preporučuje se Opštini da izvrši procjenu imovine angažovanjem nezavisnog procjenjivača

Komisija za popis je utvrdila da su u toku 2022. godine nabavljena sredstva u vrijednosti 357.824,69€, što sa sredstvima dobijenim iz donacija od 51.707,11€, čine ukupan iznos novih sredstava od 409.531,80€. Za otpis su predložena sredstva u vrijednosti 3.255,05€. Ta sredstva nijesu u funkciji i njihova popravka ne bi bila opravdana.
Direkcija za imovinu je dostavila Izvještaj o imovini Opštine[131], Upravi za imovinu i katastar Crne Gore. Uz izvještaj su dostavljeni podaci o pokretnoj i nepokretnoj imovini, u skladu sa članom 50 Zakona o državnoj imovini[132] i članom 9 Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini[133]. Podaci o imovini su dostavljeni na propisanim obrascima: PS – 1 i PS – 2 za pokretne i NS – 1 i NS – 2 za nepokretne stvari.

Pregledom računovodstvenih evidencija Opštine utvrđeno je da Opština nema uspostavljenu evidenciju imovine na klasi 0, u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.

Preporuka: Opština treba da vodi evidenciju imovine na klasi 0.

2.9. Javne nabavke

Shodno čl. 84 Zakona o javnim nabavkama, Opština je bila dužna da do 31. januara tekuće finansijske godine sačini plan javnih nabavki i dostavi ga nadležnom organu radi obavljanja ESJN. Plan Javnih nabavki za 2022. godinu donesen je 31.01.2021. godine. Po navedenom Planom, ukupna vrijednost planiranih javnih nabavki iznosila je 4.136.173,64€ (vrijednost nabavki 3.411.205,51€, PDV-724.968,13€).
Opština je donijela 10 (deset) izmjena Plana javnih nabavki za 2022.godinu kojima je vrijednost Plana uvećana za 14.889.441,60€ (vrijednost nabavke - 12.305.323,64€, PDV - 2.584.117,96€), tako da su za 2022. godinu predviđene nabavke roba, radova i usluga u ukupnoj vrijednosti od 19.025.615,24€ (procijenjena vrijednost nabavke – 15.736.559,07€, PDV – 3.289.056,17€). Planirane nabavke bi se realizovale kroz 89 postupaka javnih nabavki.

[129] br. 02 – 031 -12 od 10.01.2023; br. 02 – 031 – 237 od 30.01.2023; br. 02 – 031 – 237/1 od 06.02.2023.

[130] 02 – 031 – 237 od 28.02.2023.
[131] 10-032-140-031/22 od 21.03.2023.
[132] "Službeni list Crne Gore", br. 21/09, 40/11
[133] "Službeni list Crne Gore", br. 13/10

	Datum	Robe		Radovi		Usluge		Ukupno		Ukupna vrijednost
		Nabavka	PDV	Nabavka	PDV	Nabavka	PDV	Nabavka	PDV	
Plan javnih nabavki	31.01.2022.	421,077.05	87,954.95	2,487,603.26	522,396.73	502,525.20	114,616.45	3,411,205.51	724,968.13	**4,136,173.64**
Izmjena Plana broj 1	14.03.2022.	421,077.05	87,954.95	2,487,603.26	522,396.73	500,789.66	114,251.99	3,409,469.97	724,603.67	**4,134,073.64**
Izmjena Plana broj 2	21.04.2022.	421,077.05	87,954.95	2,553,718.97	536,281.00	500,789.66	114,251.99	3,475,585.68	738,487.94	**4,214,073.62**
Izmjena Plana broj 3	05.05.2022.	421,077.05	87,954.95	10,016,528.81	2,103,471.05	500,789.66	114,251.99	10,938,395.52	2,305,677.99	**13,244,073.51**
Izmjena Plana broj 4	11.05.2022.	421,077.05	87,954.95	10,404,585.00	2,184,962.85	500,789.66	114,251.99	11,326,451.71	2,387,169.79	**13,713,621.50**
Izmjena Plana broj 5	20.05.2022.	421,077.05	87,954.95	12,205,064.30	2,563,063.40	500,789.66	114,251.99	13,126,931.01	2,765,270.34	**15,892,201.35**
Izmjena Plana broj 6	16.06.2022.	437,605.90	91,426.10	12,205,064.30	2,563,063.40	500,789.66	114,251.99	13,143,459.86	2,768,741.49	**15,912,201.35**
Izmjena Plana broj 7	11.08.2022.	437,605.90	91,426.10	12,928,791.83	2,715,046.18	500,789.66	114,251.99	13,867,187.39	2,920,724.27	**16,787,911.66**
Izmjena Plana broj 8	07.11.2022.	681,389.12	142,620.08	14,301,765.38	3,003,370.62	673,901.44	126,369.81	15,657,055.94	3,272,360.51	**18,929,416.45**
Izmjena Plana broj 9	29.11.2022.	751,637.05	157,372.15	14,301,765.38	3,003,370.62	673,901.44	126,369.81	15,727,303.87	3,287,112.58	**19,014,416.45**
Izmjena Plana broj 10	08.12.2022.	760,892.25	159,315.74	14,301,765.38	3,003,370.62	673,901.44	126,369.81	15,736,559.07	3,289,056.17	**19,025,615.24**

Planom za 2022. godinu predviđene su nabavke:

- Roba u ukupnoj vrijednosti od 509.032,00€ (421.077,05€+87.954.95€) kroz 23 postupka
- Radova u ukupnoj vrijednosti od 3.009.999,99€ (2.487.603,26€+522.396,73€) kroz 9 postupaka i
- Usluga u ukupnoj vrijednosti od 617.141,65€ (502.525,20€+114.616,45€) kroz 57 postupaka.

Izmjenom Plana javnih nabavki za 2022. godinu od 08.12.2022. godine, predviđene su nabavke:

- Roba u ukupnoj vrijednosti od 920.207,96€ (760.892,25€+159.315,71€) kroz 23 postupka
- Radova u ukupnoj vrijednosti od 17.305.136,00€ (14.301.765,38€+3.003.370,62€) kroz 16 postupaka
- Usluga u ukupnoj vrijednosti od 800.271,25€ (673.901,44€+126.369,81€) kroz 57 postupaka.

Pregled planiranih i realizovanih javnih nabavki prema vrsti postupka prikazan je u sljedećoj tabeli:

Postupak	Plan javnih nabavki od 31.01.2022. godine		Izmjene plana od 08.12.2022.godine		Izvještaj o dodijeljenim javnim nabavkama	
	Broj postupaka	Vrijednost sa PDV-om	Broj postupaka	Vrijednost sa PDV-om	Broj postupaka	Vrijednost sa PDV-om
Pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za nadmetanje	0	0.00	0	0.00	1	12,750.00
Otvoreni postupak	15	3,591,619.99	20	18,412,924.42	20	10,110,787.48
Jednostavne nabavke vrijednosti preko 5.000,00€	24	344,791.98	26	412,929.15	28	360,430.76
Jednostavne nabavke vrijednosti do 5.000,00€	50	199,761.67	50	199,761.67	810	421,738.14
Ukupno:	**89**	**4,136,173.64**	**96**	**19,025,615.24**	**859**	**10,905,706.38**

Opština je Ministarstvu dostavila Statistički izvještaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama i izvještaj o sprovedenim nabavkama i zaključenim ugovorima/računima za jednostavne nabavke po kojem ukupna vrijednost javnih nabavki sprovedenih tokom 2022. godine iznosi 10.905.706,38€ sa uračunatim PDV-om. Navedeni iznos realizovan je kroz: jedan pregovarači postupak bez prethodnog objavljivanja poziva na nadmetanje ukupne vrijednosti 12.750,00€; dvadeset otvorenih postupaka javne nabavke ukupne vrijednosti 10.110.787,48€; kroz 28 postupka jednostavnih nabavki vrijednosti preko 5.000,00€ ukupne vrijednosti 360.430,76€ i kroz 810 postupaka jednostavnih nabavki vrijednosti do 5.000,00€ ukupne vrijednosti 421.738,14€.

Slijedi pregled postupaka javnih nabavki koji su dati na uvid, a koje je Opština realizovala tokom 2022. godine.

Pregovarački bez prethodnog objavljivanja poziva za nadmetanje:
Navedeni postupak nije predviđen Planom javnih nabavki za 2022. godinu, sproveden je iz razloga hitnosti, u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama. Razlog hitnosti obrazložen je u zahtjevu za pokretanje postupka javnih nabavki.

Otvoreni postupci:

- Od ukupno 20 otvorenih postupaka, realizovano je 11 predviđenih Planom
- U svim postupcima je obrazovana komisija za sprovođenje postupaka javne nabavke shodno članu 48 Zakona.
- Prilikom sprovođenja postupaka, Opština je postupala u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u pogledu: sačinjavanja tenderske dokumentacije i tehničke specifikacije, sačinjavanje zapisnika o pregledu, ocjeni i vrednovanju ponuda, kao rokova za dostavljanje ponuda, donošenju Odluke o izboru najpovoljnije ponude i zaključivanja ugovora o javnoj nabavci.

Jednostavne nabavke:
Članom 23 Zakona o javnim nabavkama određeno je da se isti ne primjenjuje na jednostavne nabavke. Način sprovođenja jednostavnih nabavki propisan je Pravilnikom o načinu sprovođenja jadenostavnih nabavki[134].

[134] Sl. list CG, br. 51/21, 16/23, 20/23 i 36/23

Jednostavna nabavka roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti do 5.000,00€ sprovodi se direktnim izborom predmeta nabavke određenog ponuđača uz prihvatanje predračuna/profakture, fiskalnog računa ili ugovora u zavisnosti od vrste predmeta nabavke.
Jednostavne nabavke procijenjene vrijednosti iznad 5.000,00€ realizovane su u skladu sa Pravilnikom o sprovođenju jednostavnih nabavki u pogledu: objavljivanja i sačinjavanja zahtjeva za dostavljanje ponuda (preko ESJN), sačinjavanja zapisnika o otvaranju ponuda, obavještenja o ishodu postupka jednostavne nabavke i zaključivanja ugovora o nabavci.
Ispostavljne fakture obračunate su u skladu sa cijenama koje odgovaraju prihvaćenim ponudama i zaključenim ugovorima.

Revizijom javnih nabavki utvrđeno je:

- Opština Nikšić **je** donijela Internu procedure vezano za javne nabavke kao dio Knjige internih procedura[135].
- Opština **je**, u skladu sa čl. 47 Zakona o javnim nabavkama odredila jedno lice službenika za javne nabavke - Rukovodioc sektora za Javne nabavke.
- Plan javnih nabavki sačinjen **je** u skladu sa čl. 84 Zakona o javnim nabavkama i dostavljen je Ministarstvu finansija i socijalnog staranja u predviđenom roku, do 31. Januara tekuće godine (Plan dostavljen 08.12. 2022.godine).
- Predsjednik Opštine je donio 10 (deset) izmjena Plana javnih nabavki za 2022. godinu kojima je vrijednost Plana uvećana za ukupan iznos od 14.889.441,60€ (procijenjena vrijednost nabavke - 12.305.323,63€, PDV - 2.584.117,96€), tako da su za 2022. godinu predviđene nabavke roba, radova i usluga u ukupnoj vrijednosti od 19.025.615,24€ (vrijednost nabavke - 15.736.559,07€, PDV - 3.289.056,17€).
- Opština je Ministarstvu dostavila Statistički izvještaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenim Ugovorima o javnim nabavkama i izvještaj o sprovedenim nabavkama i zaključenim ugovorima/računima za jednostavne nabavke po kojem ukupna vrijednost javnih nabavki sprovedenih tokom 2022. godine iznosi 10.905.706,38€ sa uračunatim PDV-om.

Realizacija nabavki (13.100.239,60€) u odnosu na plan (19.025.615,24€) iznosila je 68,85% za 2022. godinu.
Na stepen realizacije Plana JN uticali su:

postupci pokrenuti u 2022. godini a realizovani u 2023. godini;
postupci započeti u 2022. godini koji su poništeni;
postupci za čiju realizaciju je obezbijeđena donacija;
postupci započeti u 2022. godini koji su poništeni iz razloga što nije dostavljena nijedna ponuda.

- Postupci javnih nabavki (pregovarački postupak bez prethodno objavljenog poziva za nadmetanje, otvoreni i jednostavne nabavke) sprovedeni su u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u pogledu: sačinjavanja tenderske dokumentacije i tehničke specifikacije, sačinjavanja zapisnika o pregovaranju, zapisnika o otvaranju ponuda i zapisnik o pregledu, ocjeni i vrednovanju ponuda, kao i rokova za dostavljanje ponuda, donošenju Odluke o izboru najpovoljnije ponude i zaključivanja Ugovora o javnoj nabavci i Izmjene Ugovora o javnoj nabavci.
- ugovori koji su zaključeni nakon sprovedenih otvorenih postupka javne nabavke potpisani su od strane predsjednika Opštine.
- Upoređivanjem troškova po dobavljačima, iskazanim u Glavnoj knjizi, sa podacima iskazanim u Izvještaju o sprovedenim jednostavnim nabavkama, utvrđeno je da Opština nije evidentirala sve jednostavne nabavke procijenjene vrijednosti do 5.000,00€[136]**,** što nije u skladu sa članom 182 Zakona o javnim nabavkama.

Preporuka: Opština treba da, u skladu sa članom 182 Zakona o javnim nabavkama, u izvještaju o sprovedenim javnim nabavkama i zaključenim ugovorima/računima za jednostavne nabavke, prikaže sve nabavke koje su izvršene u izvještajnom periodu.

[135] br. 02-031-677 od 18.02.2022. godine
[136] primjer: RMA Inženjering – 697,00€; Žitomlin d.o.o Nk-2.262,00€; G Tech- 4.254,00€; Zeković prevoz – 4.107,60€…

2.10. Sudski sporovi

Sektor za zaštitu imovinsko – pravnih interesa, koji je u sastavu Direkcije za imovinu Opštine Nikšić, u toku 2022. godine imao je u radu 1.127 predmeta. Predmeti se odnose na: 1.014 parničnih i vanparničnih, 6 izvršnih, 90 vansudskih poravnanja i 17 predmeta koji se odnose na postupak vraćanja oduzetih imovinskih prava pred Komisijiom za povraćaj i obeštećenje.
Vrijednost mogućih ishoda sporova, parnica koje su bile aktivne na dan 31.12.2022. godine, iznosila je 2.127.450,00€.
U toku 2022. godine, po osnovu pravosnažnih presuda, sudskih i vansudskih poravnanja i postupaka medijacije, isplaćene su naknade šteta. Naknade se odnose na: naknade zbog ujeda pasa lutalica, zbog pada na led, zbog drugih padova (šaht, rupe, ankeri, neravnine i dr.), za eksproprijaciju, naknadu štete iz radnih sporova, zbog saobraćajnih nezgoda uzrokovanih nepravilnostima na opštinskim putevima.
Prema podacima Sekretarijata za finansije, ukupan isplaćeni iznos u 2022. godini, po osnovu naknada štete iznosio je 472.536,80€. Od toga se na štete u 2022. godini odnosi iznos od 84.370,53€, a na štete iz prethodnih godina, iznos od 388.186,27€. Doo Komunalno Nikšić i Doo Vodovod i kanalizacija Nikšić su kao solidarni dužnici, za naknadu štete, isplatili iznos od 148.216,72€.
Najveći dio isplaćenog iznosa po osnovu sudskih sporova odnosi se na naknadu štete zbog ujeda ili napada pasa lutalica. Prema izvještaju o radu Direkcije za imovinu za 2022. godinu, bilo je u radu 470 predmeta, po kojima je Opština isplatila iznos od 328.681,98€. Do 2022. godine (od 2017. godine) po ovom osnovu je isplaćen iznos od 1.362.558,07€, odnosno za period 2017 – 2022. godine ukupno isplaćena naknada štete po osnovu ujeda i napada pasa lutalica iznosila je **1.691.240,05€.**

Preporuka: Opština treba da pristupi rješavanju problema u vezi objektivne odgovornosti za naknadu štete građanima, kako bi se izbjegao veliki odliv sredstava iz opštinskog budžeta po navedenom osnovu

Opština je u 2022. godini postupala kao stečajni povjerilac u 28 predmeta koji se odnose na prijavu stečajnog potraživanja. Potraživanje za 2022. godinu u 15 predmeta iznosi 66.413,73€, a iz ranijih godina u 13 predmeta iznosi 861.360,36€. Ukupan iznos koji Opština potražuje po ovom osnovu je 927.774,09€. Ova potraživanja su po osnovu poreza i naknada. Prihvaćena su i svrstana u drugi i treći isplatni red. Veći broj stečajnih dužnika nema imovinu i sredstava na računu, pa je mala vjerovatnoća naplate ovih potraživanja.

Zakonska i druga akta koja su korišćena u izradi Izvještaja

- Zakon o lokalnoj samoupravi (Sl. list Crne Gore, broj 38/20, 50/22 i 84/22),
- Zakon o finansiranju lokalne samouprave (Sl. list CG, broj 3/19, 86/22),
- Zakon o budžetu i fiskalnoj odgovornosti (Sl. list Crne Gore, broj 66/19, 70/21 i 145/21),
- Zakon o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru (Sl. list CG, broj 75/18)
- Zakon o zaradama zaposlenih u javnom sektoru (Sl. list CG, broj 146/21, 92/22 i 152/22),
- Zakon o javnim nabavkama (Sl. list CG, broj 42/17 i 74/19),
- Zakon o državnoj imovini (Sl. list CG, broj 21/09, 40/11),
- Zakon o poreskoj administraciji (Sl. list CG, broj 52/19 i 145/21),
- Zakon o administrativnim taksama (Sl. list CG, broj 18/19),
- Zakon o lokalnim komunalnim taksama (Sl. list CG, br. 18/19),
- Zakon o porezu na promet nepokretnosti (Sl. List CG, broj 36/13),
- Zakon o porezu na nepokretnosti (Sl. list CG, broj 25/19, 49/22 i 152/22),
- Pravilnik o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave (Sl. list CG, broj 71/19),
- Pravilnik o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština (Sl. list CG, broj 72/16, 106/20 i 80/21),
- Pravilnik o razvrstavanju osnovnih sredstava po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije (Sl. list RCG, broj 28/02, Sl. list CG, broj 130/21),
- Pravilnik o razvrstavanju materijalne i nematerijalne imovine po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije budžetskih i vanbudžetskih korisnika (Sl. list RCG, broj 32/03),
- Uputstvo o bližem načinu radu trezora jedinica lokalne samouprave (Sl. list CG, broj 15/19 i 24/22),
- Uputstvo o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini (Sl. list CG, broj 47/11),
- Uredba o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini (Sl list CG, broj 13/10),
- Naredba o načinu uplate javnih prihoda (Sl. list CG, broj 129/21),
- Statut Opštine Nikšić (Sl. list CG – opštinski propisi, broj 31/18),
- Odluka o organizaciji i načinu rada lokalne uprave Opštine Nikšić (Sl. list CG – opštinski propisi, broj 14/19),
- Odluka o zaradama o zaradama i drugim primanjima opštinskih službenika i namještenika u opštini Nikšić (Sl. list CG - opštinski propisi, broj 53/19),
- Odluka o kriterijumima, načinu i postupku raspodjele sredstava nevladinim organizacijama (Sl. list CG - opštinski propisi, broj 53/19),
- Odluka o porezu na nepokretnosti u opštini Nikšić (Sl. list CG - opštinski propisi, broj 45/21 i 64/22),
- Odluka o prirezu porezu na dohodak fizičkih lica u opštini Nikšić (Sl. list CG - opštinski propisi, broj 45/19),
- Odluka o lokalnim administrativnim taksama u opštini Nikšić (Sl list CG - opštinski propisi, broj 53/19)
- Odluka o lokalnim komunalnim taksama u opštini Nikšić (Sl list CG - opštinski propisi, broj 45/20),
- Drugi propisi iz oblasti javnih finansija.

SENATOR DRI
Zoran Jelić

Rukovodilac Kolegijuma